

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(31 березня – 6 квітня 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування.....	21
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	33
Центральні.....	33
Регіональні.....	69
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	84

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(31.03-06.04.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

01.04.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/04/01/oformlennya-pasportiv-za-kordonom-stalo-prostishym-uhvaleno-novi-zminy/>

Оформлення паспортів за кордоном стало простішим: ухвалено нові зміни

Сьогодні Уряд впровадив зміни до Порядку реалізації експериментального проєкту з автоматичної верифікації та перевірки відомостей про призовників, військовозобов'язаних та резервістів. Це значно спрощує процедуру оформлення паспортних документів для чоловіків віком від 18 до 60 років, які перебувають за межами України.

Відтепер їм не потрібно фізично пред'являти військово-обліковий документ для оформлення паспорта громадянина України або паспорта для виїзду за кордон.

Працівники закордонних підрозділів ДП «Документ» перевірятимуть статус військового обліку в реєстрі. Якщо дані відсутні, їх вноситимуть автоматично та, відповідно, чоловіків братимуть на облік із формуванням військово-облікового документа в електронній формі.

Важливим нововведенням є те, що більше немає потреби у проходженні медкомісії. Після цього українець у визначені терміни отримає замовлений документ.

«Завдяки цим змінам тисячі громадян, які вимушено перебувають за кордоном, зможуть оформити або оновити паспорт. Це, своєю чергою, спрощує доступ до правомірного перебування за межами країни, можливості працевлаштування, навчання, користування державними послугами та збереження зв'язку з Україною», — зазначив Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов.

Міністерство національної єдності України продовжує роботу над удосконаленням державних послуг разом із Міністерством оборони України, Міністерством внутрішніх справ України, Державною міграційною службою України та іншими відповідальними органами.

***

02.04.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/04/02/ministerstvo-naczionalnoyi-yednosti-ukrayiny-ta-mizhnarodnyj-czentr-z-rozvytku-migracijnoyi-polityky-uklaly-memorandum-pro-spivpraczu-dlya-pidtrymky-ukrayincziv-za-kordonom/>

Міністерство національної єдності України та Міжнародний центр з розвитку міграційної політики уклали меморандум про співпрацю для підтримки українців за кордоном

Сьогодні Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов провів зустріч із представниками Міжнародного центру з розвитку міграційної політики (ICMPD) на чолі з керівником регіону Східної Європи та Центральної Азії Радімом Жаком.

Сторони домовилися про розширення співпраці, зокрема про присутність ICMPD в українських Центрах єдності в країнах, де проживає найбільша кількість громадян України.

«Це дозволить ефективніше координувати допомогу, підтримувати інтеграцію та захист прав українців за кордоном. Крім того, спільна робота охоплюватиме розвиток міграційної політики, освітніх і культурних ініціатив, а також залучення потенціалу діаспори до відновлення України», — зазначив Олексій Чернишов.

Партнерство між Міннац'єдності та ICMPD закріпили підписанням Меморандуму про співпрацю.

***

03.04.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/04/03/pidpysano-memorandum-pro-spiivpraczuu-minnaczednosti-z-radoyu-yevropy/>

Підписано Меморандум про співпрацю Міннац'єдності з Радою Європи

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов у межах зустрічі з Головою Офісу Ради Європи в Україні Мачеєм Янчаком та делегацією головного Офісу на чолі з Крістіаном Урсе підписали Меморандум про співпрацю.

Спільна проєктна діяльність буде зосереджуватися на:

- вдосконаленні законів і спрощенні доступу до послуг для тих, хто повертається;
- підтримці ініціатив, залученні грантових програм та обміні досвідом між різними міграційними хвилями для зміцнення соціальної згуртованості.

«Спільно працюємо над тим, щоб українці мали кращий доступ до своїх прав і можливостей незалежно від місця перебування», — зауважив Олексій Чернишов.

Віцепрем'єр-міністр подякував партнерам за підтримку та конструктивний діалог.

02.04.2025

Міністерство соціальної політики України

<https://www.msp.gov.ua/news/24627.html>

Догляд та підтримка для ВПО з інвалідністю: як надається послуга підтриманого проживання на Полтавщині

Восени 2024 року Міністерство соціальної політики України розпочало експериментальний проєкт з надання ВПО похилого віку та особам з інвалідністю послуги стаціонарного догляду і підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною».

Впровадження такого підходу дозволяє отримувати послуги вчасно, в повному обсязі, а головне – людина сама буде приймати рішення щодо свого життя.

Відразу після запуску експериментального проєкту до його реалізації приєдналась Полтавщина. Одним із учасників ініціативи став Територіальний центр соціального обслуговування Диканської селищної ради, який забезпечує надання послуги стаціонарного догляду для шести внутрішньо переміщених осіб.

Микола Коваль, якому в цьому році виповнюється 80 років, переїхав до Диканьки з Харкова ще на початку повномасштабного вторгнення. До цього працював все життя на Харківському авіаційному заводі і, на жаль, зараз має І групу інвалідності.

“Самі розумієте, що в такому віці та стані здоров’я самому бути важко. Безперечно, я дуже радий, що тут за мною є кому доглянути на старості років. Умови гарні, але головне – дуже людяне та уважне ставлення від персоналу” - говорить Микола Іванович.

Територіальний центр соціального обслуговування діє п’ятий рік і щороку обслуговує понад 1,7 тисяч мешканців громади.

Директор Департаменту соціального захисту населення ПОВА Людмила Корнієнко говорить, що потреба у проживанні та догляді для людей літнього віку та людей з інвалідністю лише зростає, тому важливо аби громади розвивати цей напрям, зокрема, і за рахунок участі у відкритих бюджетних програмах.

Територіальні громади Полтавщини, які зацікавлені у участі в ініціативі Мінсоцполітики «гроші ходять за людиною» відповідно до Постанови КМУ від 6 серпня 2024 р. № 888 можуть отримати консультацію в профільному відділу Департаменту за телефоном (0532) 68-12-34.

Нагадаємо, щоб отримати послугу підтриманого проживання чи стаціонарного догляду, потрібно подати письмову чи електронну заяву до органу місцевого самоврядування за місцем проживання або за місцем звернення. Після укладання договору із надавачем соціальних послуг людина починає отримувати послугу, а кошти для сплати за отриману послугу Фонд

соціального захисту осіб з інвалідністю перерахує їй на банківську картку. За послуги людина самостійно розраховується карткою.

Органи місцевої влади мають визначити осіб, які відповідатимуть за реалізацію проєкту та визначатимуть потреби людей, які потребують зазначених послуг.

Фінансування соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання здійснюється за державний кошт. Так, на 2025 -й рік для надання соціальних послуг понад 2300 особам в державному бюджеті передбачено майже 367 млн грн.

***

31.03.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/u-kyievi-vidkryvsia-tsentr-zhyttiosti-kosti-stvorenyi-relokovanoiu-hromadoiu-z-luhanshchynu>

У Києві відкрився Центр життєстійкості, створений релокованою громадою з Луганщини

У Дарницькому районі Києва офіційно запрацював Центр життєстійкості Нижньодуванської громади — перший простір такого формату для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій Луганської області.

Соціальні менеджери, психологи та фахівці соціальної роботи надаватимуть тут безкоштовну психосоціальну підтримку, соціальні послуги та консультації для понад чотирьох тисяч жителів громади, які вимушено переїхали до столиці через війну. Центр життєстійкості став результатом співпраці Міністерства соціальної політики, місцевої влади, Нижньодуванської військової адміністрації та благодійного фонду «Карітас-Київ». З 31 березня він приймає громадян за адресою: м. Київ, вул. Здолбунівська, 3-А.

“Під час війни підтримка людей має бути не просто декларацією, а дією. Ми бачимо, як громади об’єднуються навколо спільної мети — зберегти внутрішню силу та згуртованість. Центри життєстійкості — це не про стіни, це про серце громади. Ми вдячні партнерам та кожному, хто робить такі місця можливими, особливо для тих, хто втратив дім, але не втратив себе,” — наголосила Міністр соціальної політики України Оксана Жолнович.

“Коли ми дізналися про створення центрів життєстійкості, зрозуміли, що хочемо бути частиною цієї справи. Для нас символ цього проєкту — “взаємодія”. Бо саме вона лежить в основі змін. Ми раді бути надійною опорою для українців і українок у цьому процесі”, — зазначив о.Роман Сиротич, директор БФ “Карітас-Київ”.

Зазначимо, що Нижньодуванська громада першою серед релокованих громад Луганщини за власні кошти відремонтувала приміщення, облаштувала простір для індивідуальної та групової роботи, дитячі кімнати та зони для

первинного консультування. Також до експериментального проекту Міністерства соціальної політики приєдналися ще шість громад Луганщини: Біловодська, Гірська, Білокуракинська, Лисичанська, Марківська та Кремінська. Невдовзі вони також відкриють свої центри життєстійкості.

У столиці та по всій країні ці осередки допомагають українцям відновлювати внутрішній ресурс, справлятися зі стресом та адаптуватися до нових обставин.

Програма життєстійкості Міністерства соціальної політики України є частиною Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої першою леді Оленою Зеленською. Центри життєстійкості працюють у понад 250 громадах по всій Україні, забезпечуючи доступ до психосоціальної підтримки, розвитку навичок самодопомоги та соціальних послуг.

***

31.03.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/armiia-vidnovlennia-vzhe-vydano-33-tysiachi-napravlen>

«Армія відновлення»: вже видано 33 тисячі направлень

В Україні триває масштабний процес відновлення: з початку року вже видано 33 тисячі направлень для тимчасово безробітних українців та незайнятих внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які активно долучаються до цього важливого завдання. Для виплати заробітних плат було спрямовано 301 млн грн.

Учасники програми «Армія відновлення» виконують широкий спектр завдань: від надання допомоги постраждалим від бойових дій до масштабних робіт із відновлення критичної інфраструктури та будівництва оборонних споруд для ЗСУ. Кожен регіон має свої пріоритети, які визначаються у співпраці військових адміністрацій та командування, залежно від актуальних потреб.

Проект «Армія відновлення» відкриває нові горизонти для тих, хто втратив роботу, і дарує можливість здобути нові знання й практичний досвід.

Служба пропонує тим, хто перебуває на обліку, можливість приєднатися до різноманітних робіт. Оплата праці до 1,5 мінімальних заробітних плат, що на сьогодні еквівалентно 12 тисячам гривень за повний місяць роботи.

Наразі суспільно корисні роботи активно проводяться в 19 регіонах України. Топ-3 найактивніших регіонів виглядають так:

1. Харківська область — 36 тис. направлень;
2. Донецька область — 29 тис. направлень;
3. Київська область — 27 тис. направлень.

У Харківській області проводяться масштабні роботи з відновлення житлового фонду та інфраструктури, зокрема важливих об'єктів для

забезпечення життєдіяльності міст і селищ. Донецька область, незважаючи на складні умови, продовжує активно залучати громадян до робіт, спрямованих на відбудову зруйнованих міст та відновлення соціальних установ. Київська область, попри те, що є найбільш урбанізованою, також активно працює над відновленням важливих інфраструктурних об'єктів, що мають значення не тільки для столиці, але й для всієї центральної частини країни.

Проект «Армія відновлення» має велику важливість як для окремих громадян, так і для країни в цілому, оскільки є ключовим інструментом у вирішенні нагальних соціальних, економічних та інфраструктурних проблем, що постали перед Україною в умовах війни. Один із головних аспектів успіху програми — це здатність ефективно вирішувати конкретні проблеми на місцях. Ці роботи не тільки сприяють відбудові інфраструктури, а й створюють робочі місця для тимчасово безробітних українців та внутрішньо переміщених осіб, допомагаючи їм адаптуватися до нових умов життя.

***

01.04.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/denys-shmyhal-ukraina-otrymuie-dodatkovii-resursy-dlia-proektiv-vidnovlennia-zhytla>

Денис Шмигаль: Україна отримує додаткові ресурси для проектів відновлення житла

Уряд ухвалив низку рішень щодо залучення додаткових ресурсів для реалізації проектів відновлення. Про це повідомив Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль під час засідання Кабінету Міністрів 1 квітня.

«Наша мета — відбудова тут і зараз, за новими стандартами та за чітко визначеними напрямками», — зазначив він та додав, що згідно з оцінкою RDNA4, потреби на відновлення у житловому секторі на найближче десятиліття складають майже 84 млрд доларів.

Прем'єр-міністр повідомив, що на сьогоднішньому засіданні Уряд залучив 100 млн євро, або понад 4,8 млрд грн від Банку розвитку Ради Європи в межах проекту НОМЕ. За зазначені кошти виплачуватимуться компенсації власникам знищеного житла за програмою «Відновлення».

«Минулого року Банк допоміг профінансувати 2,8 тисячі житлових сертифікатів. Завдяки новому фінансуванню зможемо оплатити ще 3,6 тисячі сертифікатів на придбання житла», — підкреслив Денис Шмигаль.

Крім того, ухвалено рішення щодо забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб.

«Банк розвитку Ради Європи надає Україні 50 млн євро. Цих коштів вистачить на пільгове кредитування для близько 1100 родин ВПО», — повідомив Глава Уряду.

Він також зазначив, що і Світовий банк активно підтримує проекти відновлення житлового фонду через програму НОРЕ. Завдяки цій ініціативі

вже понад 87 тисяч українців отримали компенсацію за пошкоджене житло. У рамках цієї програми також заплановано відновлення до 200 багатоповерхових будинків.

***

01.04.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/predstavnyky-minfinu-ta-banku-rozvytku-rady-ievropy-zustrilysia-v-kyievi>

Представники Мінфіну та Банку розвитку Ради Європи зустрілися в Києві

Перший заступник Міністра фінансів Денис Улютін, заступник Міністра фінансів України, представник від України у Адміністративній Раді БРРЄ Ольга Зикова та Урядовий Уповноважений з питань управління державним боргом Юрій Буца зустрілися із представниками Банку розвитку Ради Європи (БРРЄ) в Києві.

Сторони оцінили результати реалізації проектів БРРЄ в 2024 році в Україні, а також обговорили план підготовки до підписання двох нещодавно схвалених житлових проектів на суму 150 млн євро.

Від БРРЄ у зустрічі, зокрема, взяли участь директор з питань кредитування та соціального розвитку Банку Крістіан Табакару та старший менеджер в Україні Діана Бертъє.

Заступник Міністра фінансів Ольга Зикова подякувала представникам Банку за продовження співпраці з Україною, яка допомагає Уряду впроваджувати ряд важливих соціальних проектів. Зокрема, у сфері охорони здоров'я та забезпечення українських громадян, постраждалих у результаті війни, житлом.

«Ми раді вітати команду Банку розвитку Ради Європи в Україні вперше у 2025 році. Тільки у минулому році завдяки плідній співпраці з Банком нам вдалося отримати 115,8 млн євро в існуючих проектах у сфері житлового господарства та охорони здоров'я. Цього року ми залучаємо додаткове фінансування у сумі 150 млн євро для реалізації двох житлових проектів. Це дозволить Україні продовжувати забезпечувати своїх громадян новими домівками замість пошкоджених або зруйнованих внаслідок бойових дій», - зазначила Ольга Зикова.

Так, 31 січня 2025 року БРРЄ схвалив:

- додаткове фінансування в рамках проекту НОМЕ на суму 100 млн євро;
- новий проект «Житло для внутрішньо переміщених осіб (ВПО)» на суму 50 млн євро для забезпечення домівками сімей ВПО.

Під час зустрічі сторони обговорили графік залучення коштів за проектами та напрями спрямування фінансування.

Реалізація нового проекту пільгового кредитування для ВПО обсягом 50 млн євро дозволить забезпечити власним житлом 1 460 українських сімей протягом 2025 року на найбільш доступних умовах. Внутрішньо переміщені сім'ї можуть отримати кредит у “Держмолодьжитлі” за незмінною ставкою в 3% річних на термін до 30 років з мінімальним першим внеском 6% вартості житла, яке обирає сам позичальник.

Додаткове фінансування у межах проекту НОМЕ у розмірі 100 млн євро буде спрямовано на надання компенсації за понад 2000 житлових сертифікатів, що дозволить близько 5700 українцям отримати компенсацію за знищене житло.

“Житловий сектор залишається одним із найбільш постраждалих внаслідок повномасштабної російської агресії. Та є однією з пріоритетних сфер відновлення для України на найближче майбутнє. І ми вдячні нашим партнерам - Банку розвитку Ради Європи - за можливість надати підтримку українцям, чії домівки були зруйновані або пошкоджені через бойові дії. Тільки у 2024 році завдяки плідній співпраці з Банком ми уже досягли значних результатів. Зокрема, в рамках проекту НОМЕ громадяни України вже отримали майже 2,7 тис. житлових сертифікатів. В результаті - понад 7 тис. українців вже проживають у своїх нових домівках”, – зазначила заступник Міністра фінансів і додала, що Україна прагне і надалі поглиблювати співпрацю з Банком, щоб тисячі українців і надалі отримали необхідну допомогу.

Нагадаємо, у 2024 році Україна вже отримала від БРРЄ 100 млн євро через проект НОМЕ, а також 100 млн євро на проект у сфері охорони здоров'я HEAL. Також у 2024 році Банк схвалив проект «Підтримка внутрішньо переміщених осіб в Україні» на суму 200 млн євро, який спрямований на забезпечення виплат ВПО.

***

01.04.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/na-kyivshchyni-vidbudovano-70-usikh-poshkodzhenykh-objektiv-oleksii-kuleba>

На Київщині відбудовано 70% усіх пошкоджених об'єктів, – Олексій Кулеба

31 березня, у день третьої річниці звільнення Київської області, Кабінет Міністрів України ухвалив низку рішень на підтримку проектів відновлення регіону.

“Три роки тому на Київщині ми зустріли велику війну. З перших днів після звільнення від російських окупантів – почали відновлення регіону. Станом на сьогодні на Київщині відбудовано 70% усіх пошкоджених об'єктів. Це 21 тисяча відновлених житлових будинків, шкіл, лікарень,

адміністративних та інфраструктурних споруд. Ще понад 17 тисяч родин на Київщині отримали компенсації за пошкоджене чи зруйноване житло.

Дуже символічно, що сьогодні ми говоримо про розвиток, досягнення та майбутнє регіону. Звітуємо про результати відбудови. Київщина сьогодні є прикладом відновлення не тільки для інших регіонів, а й для інших країн світу”, – зазначив Віце-прем’єр-міністр з відновлення – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Під час засідання Кабмін ухвалив рішення про виділення 1,5 мільярдів гривень для завершення вже розпочатих 44-ох проєктів відбудови на Київщині.

“Нове фінансування дозволить завершити роботи на низці важливих проєктах – це відбудова багатоквартирних будинків, укриттів, навчальних закладів. Вже незабаром зможемо показати результат”, – прокоментував Олексій Кулеба.

Також з “Фонду відновлення зруйнованого майна та інфраструктури” виділено кошти для завершення реконструкції стадіону “Чемпіон” в Ірпені – проєкту відновлення UNITED24. На локації буде підсилено несучі конструкції, облаштовано умови інклюзивного доступу до трибун, оновлено систему електропостачання та проведено благоустрій прилеглої території.

Крім того, перерозподілено 25,1 мільйон гривень для звершення будівництва 8 багатоквартирних будинків з раніше виділених коштів. До цього за кошти UNITED24 вже було відновлено 10 будинків у Бородянці, Ірпені та Гостомелі. Кошти вдалося перерозподілити завдяки тому, що роботи на цих об’єктах були завершені швидко та ефективно, що допомогло зекономити фінансування.

“Вже зараз ми говоримо про розвиток, досягнення та майбутнє регіону. Ще три роки тому ми починали заново – розчищали завали, розмінювали території, прокладали з нуля газ, електрику та комунікації, фіксували руйнування.

За цей час область відвідали понад 500 міжнародних делегацій, які побачили не лише масштаби руйнувань, але й силу відновлення, що стає прикладом для всієї країни”, – зазначив Олексій Кулеба.

Він також відзначив співпрацю Київщини з міжнародними партнерами. Один із прикладів — унікальний проєкт "Містечко Хансена" в Тарасівці, де вже проживає понад 500 родин.

“Разом із містером Хансеном та Агентством відновлення ми опрацюємо модель розширення цього досвіду не лише на Київщину, а й по всій країні. Плануємо реалізувати проєкти муніципального житла у 20 громадах. Мета — побудувати житло для внутрішньо переміщених осіб, що дозволить забезпечити дахом над головою близько 50 тисяч українців, які втратили домівки внаслідок бойових дій”, – зазначив Віце-прем’єр-міністр з відновлення України.

01.04.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/vidbuvsia-vorkshop-zmitsnennia-zhytlovykh-rishen-v-ukraini>

Відбувся воркшоп зміцнення житлових рішень в Україні

Заступниця Міністра розвитку громад та територій України Наталія Козловська взяла участь у воркшопі “Зміцнення житлових рішень в Україні: Спільний підхід”. Його організовано з метою обговорення реформи житлової політики України, презентації існуючих успішних програм з доступного житла для ВПО та можливості застосування європейського досвіду розв'язання житлових питань в Україні.

“Житло залишається одним з головних напрямків роботи для Міністерства. Ми бачимо і чітко усвідомлюємо величезну потребу українців у цьому секторі, враховуючи масштаби руйнувань і той факт, що російські атаки, на жаль, не припиняються. У цьому контексті, напрацювання єдиної візії відбудови житлового сектору, безумовно, є надважливим завданням. Ми всі спільно маємо розуміти як ми рухаємося на цьому треку. Особливо коли йдеться про забезпечення доступним житлом внутрішньо переміщених осіб. Я дякую міжнародним партнерам, зокрема Європейському інвестиційному банку, Світовому банку, Банку розвитку Ради Європи, Німецькому банку розвитку. Разом ми вже проробили величезну роботу і вірю, що зможемо реалізувати ще більше ініціатив у майбутньому”, – зазначила Наталія Козловська.

Воркшоп ґрунтувався на результатах попереднього схожого заходу, який відбувся 23-26 січня 2024 року у Відні, а також на засіданнях Секторальної робочої групи (SWG) з питань житла, що відбулися у жовтні 2024 року та лютому 2025 року.

Зокрема на засіданні SWG у лютому учасники висловили необхідність створення спільного стратегічного бачення та розробки дорожньої карти підтримки українського житлового сектору. Особливо для впровадження нового законодавства України щодо житлової політики та соціального житла, яке наразі перебуває на фінальному етапі розробки.

За результатами воркшопу було сформовано рекомендації щодо кроків, необхідних для розробки спільного Плану дій для успішної реалізації житлової реформи в Україні.

А саме:

- ухвалення та імплементація сталих, комплексних довгострокових рішень, які дадуть Україні змогу досягти прогресу у вирішенні житлових проблем соціально чутливих груп громадян, насамперед ВПО,

- продовження спільної роботи зацікавлених сторін задля створення нового житлового законодавства України, основою якого є проєкт закону "Про основні засади житлової політики", що закладає основи подальшої успішної реалізації житлових рішень,
- розробка Житлової стратегії як невід'ємної частини спільної роботи у сфері модернізації вітчизняної житлової політики.

Окремо у рамках воркшопу голова Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України Сергій Сухомлин представив концепцію проєкту щодо створення муніципального орендного житла для надання його в оренду, зокрема ВПО.

Захід організовано Міністерством розвитку громад та територій спільно з Міжнародною організацією міграції, Федеральним Міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) за сприяння Німецького банку розвитку (KfW).

***

02.04.2025

Міністерство розвитку громад та територій України
<https://mindev.gov.ua/news/shche-350-mln-ievro-na-proiektu-vidnovlennia-ukrainy-oleksii-kuleba-pro-rishennia-uriadu>

Ще 350 млн євро на проєкти відновлення України: Олексій Кулеба про рішення Уряду

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України - Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба розповів про низку важливих рішень Уряду, які дозволяють пришвидшити реалізацію програм із компенсації за зруйноване житло, підтримки внутрішньо переміщених осіб та відбудови інфраструктури.

Серед проєктів – залучення 100 млн євро від Банку розвитку Ради Європи на реалізацію програми компенсацій за знищене чи зруйноване житло. За ці кошти ще 3,5 тис. родин зможуть придбати нові домівки.

“Загалом в рамках державної програми «Відновлення виплати отримали більше 87 тисяч родин – це сім'ї, які відремонтували пошкоджене житло. Більше ніж 7,6 тис. родин придбали власне житло замість зруйнованого.

Мінрозвитку постійно працює над масштабуванням програм компенсацій – за нашої ініціативи цьогоріч Уряд виділив 15 млрд грн для виплат за знищене чи пошкоджене житло для внутрішньо переміщених осіб.

Вже зараз програмою скористались більше 4 тис. родин, 1800 з яких – реалізували сертифікати та купили нове житло, інші сім'ї – знаходяться у пошуку житла і незабаром його придбають”, – зазначив Олексій Кулеба.

Також Віцепрем'єр-міністр з відновлення України нагадав, що 31 березня розпочалися виплати компенсацій для власників приватних будинків, які втратили житло внаслідок війни, і хочуть відновити дім на власній земельній ділянці. Перші 600 родин вже найближчий час отримають кошти для будівництва.

Окремо Олексій Кулеба повідомив, що 50 млн євро надасть Банк розвитку Ради Європи на запуск програми пільгового іпотечного кредитування для внутрішньо переміщених осіб.

“Це будуть пільгові кредити для ВПО з доходом нижче середнього, під 3% річних з мінімальним першим внеском. Середній розмір щомісячного платежу близько 10 тис. грн”, – розповів деталі Віцепрем’єр-міністр.

Серед рішень Уряду – 100 млн євро на реалізацію “Програми відновлення України III”, що фінансується Європейським інвестиційним банком.

“Цей проєкт допомагає підтримати регіони, які зазнали найбільших втрат від війни. Кошти будуть спрямовані на відновлення соціальної інфраструктури — шкіл, садочків, медичних закладів, модернізацію житлово-комунального господарства.

Окремий пріоритет — прифронтові громади, де потреба у відновленні найбільша.

Також у межах цього фінансування громади зможуть розпочати будівництво муніципального житла — сучасного, доступного, сталого.

Ще один важливий напрям — підтримка проєктів реабілітації ветеранів.

Це комплексний підхід, який поєднує відбудову, соціальну підтримку та довгостроковий розвиток громад”, – розповів Олексій Кулеба.

У рамках попередніх двох етапів програми вже реалізується 225 проєктів на суму понад 500 мільйонів євро.

За словами Міністра, ще 100 млн євро від Європейського інвестиційного банку буде спрямовано на відновлення водопостачання та водовідведення. Це дасть змогу підтримати реконструкцію, модернізацію та розвиток критичної і соціальної водної інфраструктури в громадах.

“Завдяки підтримці міжнародних партнерів Україна отримує додаткові ресурси для реалізації ключових проєктів у сфері відновлення.

Кожен із нових проєктів — реальні зміни та підтримка для громад і людей, які постраждали від війни. Маємо чіткий план і надійних партнерів”, – підсумував Віцепрем’єр-міністр.

***

03.04.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/mvf-ta-minrozvytku-prodovzhat-spivpratsiuvaty-dlia-realizatsii-proiektiv-vidnovlennia>

МВФ та Мінрозвитку продовжать співпрацювати для реалізації проєктів відновлення

Віцепрем’єр-міністр з відновлення – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба разом з командою зустрівся з представниками місії Міжнародного валютного фонду (МВФ). У фокусі обговорення – пріоритети Міністерства на 2025 рік та залучення фінансування

для проєктів. Окремий акцент під час розмови був зроблений на залучення фінансування для відновлення та розбудови доступного житла для внутрішньо переміщених осіб та критичної інфраструктури.

На зустрічі також були присутні Перша заступниця Міністра Альона Шкрум та Заступниця Міністра Марина Денисюк.

З боку МВФ – заступниця Голови Європейського департаменту МВФ Ума Рамакрішнан, Голова місії МВФ в Україні Гевін Грей, заступник Голови місії МВФ в Україні, Постійна Представниця МВФ в Україні Прішила Тофано.

“Для нас важливо пришвидшити процеси відбудови. На сьогодні ми маємо великий розрив у фінансуванні і потребуємо посилення підтримки з боку партнерів. Ми переконані, що частина потреб може бути покрита шляхом використання заморожених російських активів. Зокрема, коли ми говоримо про швидку відбудову, ми говоримо про енергетику, житло, виплату компенсацій.

Водночас у перспективі для нас важливо розробити ширший комплексний підхід до відновлення. Тут вже йдеться про великі інфраструктурні проєкти, кроссекторальний підхід до кожного окремого типу територій.

Сподіваємося на активну співпрацю з Міжнародним валютним фондом для продовження всіх важливих ініціатив і дякуємо за всю роботу яку ми вже спільно проробили для відновлення України“, – зазначив Олексій Кулеба.

Під час зустрічі сторони обговорили наступні напрямки співпраці:

- Доступне житло для ВПО та адаптація в нових громадах

На сьогодні в Україні налічується 4,6 внутрішньо переміщених осіб. На меті Міністерства – забезпечити для економічно активних ВПО можливість отримання доступного житла.

Альона Шкрум відзначила, що це є важливим для того, щоб українці, які цього потребують, могли завдяки доступним кредитам або компенсаціям придбати житло, орендувати житло або ж відбудуватись самостійно.

Один з таких ефективних механізмів – державна програма компенсацій «Відновлення», яка вже показує високі результати. Також окремо Держмолодьжитло реалізує програму пільгового кредитування для ВПО.

Водночас Міністерство планує продовжувати роботу по цьому треку і працює над повноцінною комплексною програмою підтримки для ВПО, яка допомагала б їм адаптуватися на новому місці.

- Залучення інвестицій через механізм PPP

Марина Денисюк наголосила, що саме співпраця з приватним сектором через механізм публічно-приватного партнерства (Private Public Partnership, PPP) може стати ключовою для комплексної відбудови України та реалізації великих проєктів.

Міністерство вже готує проєкти PPP і планує показати результати цього процесу до Конференції з відновлення України (Ukraine recovery Conference, URC), що відбудеться у липні цього року у Римі.

Серед таких проєктів: концесійні проєкти у порті Чорноморськ та проєкт концесії доріг, яким займається Агентство відновлення. Також наразі очікується завершення роботи над проєктом Національної толінгової системи.

Через PPP планується залучити інвестиції у тому числі і для розбудови соціального житла для ВПО.

***

03.04.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/minrozvytku-u-spivpratsi-z-nimechchynoiu-realizovuii-proiekti-pidtrymky-hromad>

Мінрозвитку у співпраці з Німеччиною реалізовує проєкти підтримки громад

На полях засідання Української платформи донорів Віцепрем'єр-міністр з відновлення – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба разом з командою провів зустріч з Державним секретарем Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) Йохеном Фласбартом.

На зустрічі також були присутні Перша заступниця Міністра Альона Шкрум та Заступниця Міністра Марина Денисюк.

Під час зустрічі Олексій Кулеба окреслив для німецького колеги основні напрями роботи Міністерства. Він зазначив, що на сьогодні для комплексного відновлення надважливо продовжувати реформу децентралізації та підтримувати громади, щоб вони були спроможні ефективно впроваджувати проєкти відбудови.

“Ми високо цінуємо дружбу та стратегічне партнерство з Німеччиною у відновленні постраждалих громад та регіонів України. Для нас важливо, аби органи місцевого самоврядування були спроможні самотужки визначати пріоритети своїх громад, чітко планувати потреби та створювати відповідні проєкти відбудови.

Економічна стабільність громад також ключовий елемент. Війна впливає на стабільність місцевих бюджетів, особливо у громадах, де зосереджені стратегічно важливі об'єкти інфраструктури. Тому наша мета – створити механізми, які забезпечать їхню стійкість та фінансову незалежність навіть в умовах ризиків.

Сподіваємося на продовження співпраці з Німеччиною на цьому напрямку і підтримку наявних спільних проєктів”, – зазначив Олексій Кулеба.

Напрямки співпраці, які було обговорено під час зустрічі:

- Децентралізація та підтримка громад

Україна та Німеччина співпрацюють в рамках Коаліції за сталий розвиток муніципалітетів (Coalition for Sustainable Municipalities) яка була започаткована під час Конференції з відновлення України у 2024 році (URC 2024). Мета роботи коаліції – працювати над розширенням доступу громад до

фінансування, сприяння розвитку людського потенціалу та зміцненням і розширенням партнерств між громадами.

- **Енергоефективність**

Німеччина допомагає обладнувати українські школи сонячними панелями в рамках програми “Енергоефективні школи”. Її мета – створення в кожному районі України повністю автономних шкіл з використанням відновлювальних джерел енергії та облаштування їх системами накопичення енергії достатніми для роботи як систем освітлення, так і харчоблоків. Програма передбачає переобладнання 119 навчальних закладів по всій країні – по одній школі у кожному районному центрі.

Реалізація цієї ініціативи дозволить замінити близько 110 тисяч кВт електроенергії щороку в таких школах та гарантувати стабільний навчальний процес навіть у періоди масових відключень.

- **Житло**

Федеральне Міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини спільно німецьким банком Кредитна установа для відбудови (KfW) допомагає Держмолодьжитлу реалізовувати програму пільгового кредитування для економічно спроможних ВПО. За час реалізації проєкту вже забезпечено житлом 1034 родини ВПО, а до завершення поточного етапу проєкту, що орієнтовно очікується до кінця квітня 2025 року, буде забезпечено ще близько 18 родин.

Також у рамках співпраці по підсиленню спроможності органів місцевого самоврядування Німеччина висловила свою зацікавленість у підтримці розбудови доступного соціального житла, у тому числі для ВПО.

Йохен Фласбарт своєю чергою запевнив команду Міністерства, що Німеччина залишається відданою підтримці України на всіх напрямках співпраці.

***

04.04.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/minrozvytku-ta-svitovyi-bank-vedut-robotu-nad-proiektamy-dostupnoho-zhytla>

Мінрозвитку та Світовий Банк ведуть роботу над проєктами доступного житла

Заступниця Міністра розвитку громад та територій Наталія Козловська разом з представниками Міністерства соціальної політики зустрілася з делегацією Світового Банку та Міжнародної фінансової корпорації (IFC). У фокусі розмови – прогрес спільних житлових проєктів та плани щодо подальшої реалізації. Акцент був зроблений на розвиток ринку доступного орендного житла, зокрема в контексті забезпечення оселями внутрішньо переміщених осіб.

“Ефективна житлова політика має будуватися на поєднанні різних інструментів підтримки громадян: оренда, субсидії, іпотека. Універсального рішення для всіх не існує. Саме синергія цих механізмів дозволить охопити всі категорії громадян, врахувати як їх фінансові можливості, так і потребу в стабільному житлі.

До прикладу, державна житлова політика в контексті розв'язання житлового питання для ВПО має враховувати соціальну та економічну різноманітність. Серед них — родини з дітьми, самотні літні люди, молодь, люди з інвалідністю, а також ті, хто має різні професійні, соціальні та економічні можливості. Кожен із них має власні життєві обставини, досвід, можливості до працевлаштування, потреби.

Внутрішньо переміщені особи мають різні потреби за своїми обставинами та потребами. Це громадяни України, яких війна змусила покинути місце свого постійного проживання, але які залишаються в межах країни, шукають стабільності та підтримки від держави. Тому ми маємо зробити все можливе, аби створити такі умови, за яких ці люди не будуть змушені повертатися на тимчасово окуповані території або виїжджати за кордон у пошуках безпеки та перспектив.

Сподіваємося на активну співпрацю зі Світовим Банком та IFC по цьому напрямку, особливо враховуючи наш успішний спільний досвід у впровадженні інших проєктів у житловій сфері”, – зазначила Наталія Козловська.

Так, за словами заступниці Міністра, розвиток механізму соціального житла є одним з важливих пріоритетів для Міністерства. Це житло, яке надається в оренду на вигідних умовах. Воно має стати інструментом підтримки як вразливих категорій громадян (особи з інвалідністю, багатодітні родини, люди похилого, ВПО), так і економічно активних громадян, рівень доходу яких не дозволяє самостійно розв'язати житлове питання на ринкових умовах.

Також передбачається можливість субсидування орендної плати, включно з повним покриттям витрат для тих, хто не в змозі її сплачувати. Наталія Козловська підкреслила, що наразі продовжується робота над концепцією законопроєкту “Про соціальне житло”.

Окремий фокус – це пріоритетна роль територіальних громад у реалізації житлової політики. Наталія Козловська наголосила, що саме громади мають відігравати ключову роль у формуванні комунального житлового фонду, управлінні ним та сприянні вирішенню житлового питання мешканців громади.

Наразі міжнародні партнери допомагають Україні проводити дослідження ефективності реалізованих програм. Зокрема відповідне дослідження з питань реалізації житлових програм для ВПО проводиться Світовим Банком. Міністерство очікує на його результати, щоб узагальнити пропозиції для запровадження комплексних рішень для ВПО.

Окремо під час зустрічі представники ІФС окреслили для команди Міністерства результати дослідження щодо зелених та стійких матеріалів для відновлення України. Сторони обговорили потенціал використання та виробництва цих матеріалів в Україні, а також стан приведення нормативно-правової бази у відповідність до стандартів ЄС у секторі будівельних матеріалів.

***

04.04.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/minrozvytku-pratsiuie-nad-onovlenniam-nakazu-pro-perelik-tymchasovo-okupovanykh-terytorii>

Мінрозвитку працює над оновленням переліку тимчасово окупованих територій

Міністерство розвитку громад та територій працює над оновленням Наказу №376, який визначає перелік територій, на яких ведуться бойові дії або які є тимчасово окупованими. Це рішення ухвалено через виявлені неточності, що впливають на соціальні виплати постраждалим громадянам.

Про це заявив заступник Міністра розвитку громад та територій Олексій Рябикін в ефірі телемарафону “Єдині новини”. Він прокоментував ситуацію щодо дати визнання Маріуполя тимчасово окупованим, яка зазначена у Наказі №376.

Дата окупації Маріуполя була внесена до Наказу №309 Мінреінтеграції у грудні 2022 року. Наказ Мінрозвитку №376 від 28 лютого 2025 видано на основі наказу №309 Мінреінтеграції від 22 грудня 2022 року. Тобто Мінрозвитку не змінювало раніше встановлені дати початку і завершення бойових дій. 20 березня 2025 року Міністерством подовжено дію наказу шляхом його перевидання.

Встановлення дати початку та завершення бойових дій на територіях належить до компетенції обласних військових адміністрацій за погодженням з Міністерством оборони України.

За словами Олексія Рябикіна, Мінрозвитку ініціювало перегляд та коригування раніше встановлених періодів ведення бойових дій відповідно до реальної хронології подій.

Наразі:

- Подано запити до Донецької обласної військової адміністрації та Міністерства оборони України для уточнення періодів бойових дій у Маріуполі.
- Вивчаються всі юридичні та соціальні аспекти, аби забезпечити належний рівень соціального захисту постраждалих.
- Розпочато перевірку періодів ведення бойових дій на території інших громад і населених пунктів.

- Проводиться робота над механізмом регулярного перегляду дат бойових дій, щоб уникнути подібних ситуацій у майбутньому.

“Найближчим часом ми проведемо необхідну роботу та ухвалимо рішення, щоб виправити неточності.

Міністерство розуміє чутливість цього питання, адже рішення безпосередньо впливають на виплати внутрішньо переміщеним особам та постраждалим. Оновлення наказу є пріоритетом, і всі відповідні зміни будуть внесені в найкоротші терміни. Всі люди, які мають отримувати соціальну допомогу, повинні отримувати її вчасно і в повному обсязі, а нормативні документи не повинні ставати перепоною для цього, — підкреслив Олексій Рябикін.

Зазначимо, з січня 2025 року Мінрозвитку отримало повноваження щодо ведення переліку тимчасово окупованих територій та зон активних бойових дій з уже визначеними раніше періодами ведення бойових дій. Раніше це було у компетенції Мінреінтеграції.

***

04.04.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/pershi-100-rodyn-otrymaly-koshty-dlia-vidbudovy-zhytla-na-vlasnii-diliantsi-oleksii-kuleba>

Перші 100 родин отримали кошти для відбудови житла на власній ділянці, – Олексій Кулеба

У рамках державної програми «Відновлення» здійснено виплати для перших 100 родин, які подавалися на компенсацію за знищене житло шляхом відбудови на власній ділянці.

Загальна сума перерахованих коштів – 152 млн грн. Середня виплата на одну родину – 1,5 мільйона гривень. Найбільше заявок – з Київської, Чернігівської та Харківської областей.

Програмою можуть скористатися українці, які повністю втратили свою оселю та хочуть відбудувати її на ділянці, де було знищене майно, або на новопродбаній землі.

“Для Мінрозвитку надважливо розвивати та розширювати програми компенсацій за знищене або зруйноване житло. Станом на сьогодні майже 87 тисяч родин отримали компенсації за пошкоджене житло для його відновлення. Водночас понад 7,6 тисячі родин вже придбали нові оселі коштом компенсацій за знищене житло.

На цьому тижні Уряд вперше перерахував кошти для тих українців, які обрали компенсацію за знищене житло у вигляді відбудови на власній ділянці. Вже 100 перших родин отримали виплати. Скоро вони зможуть розпочати будівництво своїх нових осель”, – прокоментував Віцепрем’єр-міністр з відновлення – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

За ініціативи Мінрозвитку наприкінці минулого року було спрямовано додаткові 15 млрд грн для компенсацій для ВПО, і станом на сьогодні вже 2000 сімей придбали нові домівки, реалізувавши житлові сертифікати. Цим напрямком можуть скористатися українці зі статусом ВПО, які втратили свою єдину нерухомість. Послуга доступна для знищеного житла на підконтрольній території або в зоні активних бойових дій. Важлива умова – мати дійсну довідку ВПО.

Програма «Відновлення та Реєстр пошкодженого і знищеного майна» були реалізовані Міністерством розвитку громад та територій України та Міністерством цифрової трансформації України у межах проекту "Підтримка цифрової трансформації" за сприяння USAID і UK Dev. Партнер проекту – Фонд Східна Європа.

Місцеве самоврядування

01.04.2025

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/na-dnipropetrovshchyni-ponad-450-tys-pereselentsiv-iaku-dopomohu-vony-otrzymuiut>

На Дніпропетровщині – понад 450 тис переселенців: яку допомогу вони отримують

Від початку повномасштабного вторгнення Дніпропетровщина прийняла понад 450 тис переселенців. Людям, які рятувалися з «гарячих точок», допомагають знайти житло, закрити соціально-побутові потреби, працевлаштуватися. Над цим працюють не лише органи влади, а й благодійники.

«Представники так званої «влади» на тимчасово окупованих територіях байдуже ставляться до проблем мешканців. Не виконують практично жодної обіцянки перед ними. Порушують їхні права на житло, вільний вибір громадянства, ігнорують комунальні проблеми. Зростає заборгованість по зарплаті та водночас – дорожчають продукти, збільшуються податки. Все це робить життя там нестерпним. Ми ж, навпаки, усіма силами підтримуємо наших людей. Допомагаємо переселенцям інтегруватися в громади», – зазначила заступник начальника Дніпропетровської ОВА Надія Задорожна.

Всі, хто отримав статус ВПО та проживає на Дніпропетровщині, вчасно отримують соціальні та компенсаційні виплати. ОВА разом з місцевим самоврядуванням, громадськими та міжнародними організаціями, благодійними фондами вирішують питання, пов'язані з проживанням переселенців, закривають соціально-побутові потреби, надають допомогу в працевлаштуванні.

***

01.04.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/132420>

За місяць на Львівщину з прифронтових областей евакуювали ще 115 людей

Багато переселенців намагаються повернутися в рідні області, але через небезпеку знову їдуть на Львівщину.

За місяць на Львівщину з прифронтових областей евакуювали ще 115 людей. Усіх зустріли та проконсультували волонтери Медико-психологічної допомоги (МПД), які з ініціативи Львівської ОВА чергують на Головному залізничному вокзалі Львова від початку повномасштабної війни.

Багато переселенців намагаються повернутися в рідні області, але через небезпеку знову їдуть на Львівщину. Кілька тижнів тому 90-річна Майя Бугрій переїхала із Дніпропетровської області через обстріли на Львівщину до доньки, яка вже тут проживає. Але з початком весни жінка вирішила повернутися в Дніпро, щоб померти вдома.

Чому так трапляється, розповідають волонтери.

«Таких, як Майя, ми, волонтери МПД, зустрічаємо багато. Людям старшого віку важко повірити, що вони мають тут залишатися надовго, і вони знову повертаються», – розповіла волонтерка МПД Вікторія Говдик.

Нещодавно волонтери знову зустріли жінку у Львові, нагодували, супроводили до автобуса на Привокзальній площі та посадили в автобус до Дрогобича, де її зустріне донька.

«Такі ситуації вже другий рік. Особливо люди старшого віку, хоч до нас евакуювалися їхні діти та родичі, але людей тягне туди, де народилися. Деяких зустрічаємо далеко не вдруге – вони потребують супроводу, губляться. Часом до нас дзвонять їхні діти, які виїхали за межі України, та просять допомогти їхнім батькам. Наш номер не змінюється вже третій рік», – зазначила голова МПД на Львівському залізничному вокзалі Галина Бордун.

***

01.04.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/132447>

У Львівській ОВА відбулось виїзне засідання комісії ВРУ з питань ВПО та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії росії

Йшлося про діяльність Львівської ОВА та органів місцевого самоврядування для задоволення потреб ВПО та наскільки ефективно витрачають бюджетні кошти на ці цілі.

Як розповів під час засідання очільник Львівщини Максим Козицький, зараз у Львівській області проживають 205 тисяч ВПО. Це ті, хто

zareestruvavsia ofitsiino. Iz nix 10 tysyach – lyudi z invalidnistiu, 30 tysyach – lyudi pensiihnoho viku.

Za slovami Maksima Kozitskyoho, naibylsha problema, z yakou stiknulasya oblast' – tse zabezpechennya lyudey zhitlom. Z 2022 roku v oblasti pershocherghovo pochali modernizuvaty gurtzhitky profesiihno-tekhnichnykh zakladiv dlya komfortnoho prozhivannya VPO. Z oblasnoho byudzhetu v mezhakh Prohramy realizatsii priorytetnykh infrastrukturyhnykh proektiv dlya realizatsii zhitlovykh proektiv dlya VPO skerovano ponad 440 mln koshtiv oblasnoho byudzhetu.

Dodatkovu zaklady, ustanovy ta organizatsii, yakі tymchasovo bezkoshtovno prikhystyli VPO otrymuyut chastkovu groshovu kompensatsiu za ikhne prozhivannya. Za ostanni dva roky 25 oblasnym zakladam kompensuvали vitracheni koshti na komunalnyi posluzhy.

U Lvivskii oblasti e 65 misch tymchasovoho prozhivannya vnutrishno peremishchennykh osib, a tse mayzhe 5,5 tysyach lizhkomisch, z yakikh 491 – vilnye. Chleni komissii naperedodni oghlynuli kilka ob'ektiv, u yakikh prozhivayut VPO.

Yak pozytyvnyi pryklad naveli novozbudovanyi budynok u Drohobychi, rozrahovanyi na 60 misch. Vartist' proektu stanovyt 20 milyoniv hryveny. Tse koshti z derzhavnoho, oblasnoho, miscevoho byudzhetyh ta finansova pidtrymka blagodyhnykiv. Vodnochas e nizka pytanyh do umov prozhivannya ta poselennya vnutrishno peremishchennykh osib u gurtzhitku Vishchoho profesiihnoho uchylitsya №8 u Striu, yakiy zapovneniy VPO na 1/5 vid zagalnoyi kilkyosti meshkantsiv.

«Osnovnyi vyklik, yakiy mayemo syogodni, – intehratsiya vymushennykh perseselentsiv u zhyttia hromad: shob diti ne sydiliv vdoma, a hodyly v ditsadky i shkoly, a doroslі – may robotu. Tymchasove zhytlo – tse tezh ne vykhid. Treba dopomohy lyudym z postiyhnyim domom, aby voni mohly planuvaty svoje zhyttia. Na zhaly, oblast' ne mozhe zabezpechyt VPO koshtami na vlasne zhytlo, ale, yakcho derzhava stvoryt ipotekhnu prohramu dlya perseselentsiv na zrazok tisei, yak dіe dlya nashykh voihiv ta veteraniv, my tochno gotovi pidsylyty ii koshtami z oblasnoho byudzhetu.

Zvertayu uvahu narodnykh deputatyh, sho oblast' ne mozhe povnistiu nesty vitraty za utrymanny VPO bez pidtrymky z derzhavnoho byudzhetu. Do prykladu, nashi geriatrychni zaklady perepovneni. My povnistiu beremo na sebe vitraty za utrymanny vohovantsiv. My takozh skeruvaly znachnu sumu koshtiv na mayzhe tryrychne utrymanny tsiloho dityachoho budynku zi Zaporyzhzha – «Sonechko». Tse veliki sumy. Vymusheni perseselentsi – lyudi, yakі cherez viynu vtratyly dim, i chasto zmusheni byly tikaty z-pid obstriliv z odnieyu valizoyu, ale voni ne vtratyly ghidnist' ta viru v svoju derzhavu y svoje maybutne u ridniy derzhavi. Nash obov'yazok – na rivni derzhavy, oblasti, hromady – tshu ghidnist' ta viru pidtrymaty. Ne gaslamy, a konkretnyimi diyamy», – naholosyv nachalnyk Lvivskoi OVA Maksim Kozitskyiy.

Do slova, z pochatku voennyho stanu na Lvivshchyni oblashtuvaly 9 843 tysyach misch dlya vnutrishno peremishchennykh osib. Dlya tshoho u 2022-2025 rokakh

скерували 969,7 млн грн, з яких: обласний бюджет – 428,3 млн грн (або 44%), донорські кошти – 386,8 млн грн (або 40%), кошти громад – 149,4 млн грн (або 15%), державний бюджет – 5,2 млн грн (або 1%).

Про призначення пільг та субсидій для ВПО, компенсації за програмою Кабміну, можливостей працевлаштування, державних програм забезпечення житлом, реалізації проекту «Безбар'єрність в МТП», а також результати зустрічей у громадах в межах створення районних офісів КЦ читайте за посиланням.

На теренах області під патронатом адміністрації діють Координаційні центри та їх офіси, у яких надають допомогу ВПО не лише з проживанням, а й з пошуком роботи, юридичними та психологічними консультаціями. При Львівській ОВА працює також Рада з питань ВПО.

***

01.04.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/216785>

Експертна робоча група розглядає проекти на фінансування в межах Програми відновлення України III

Команда Полтавської ОВА долучилися до засідання Експертної робочої групи, яка розглядає проекти для фінансування в межах Програми відновлення України III.

Т.в.о. начальника Полтавської ОВА Володимир Когут порушив важливе питання будівництва багатоквартирних житлових будинків для внутрішньо переміщених осіб у Полтаві.

«Додаткові кошти від Уряду за рахунок Європейського інвестиційного банку допоможуть пришвидшити втілення проекту будівництва та забезпечення житлом тих, хто цього потребує, – наголосив Володимир Когут. – Полтавщина стала прихистком для сотень тисяч переселенців. Забезпечення їх гідними умовами для життя – наш обов'язок і пріоритет. Продовжуємо працювати, щоб люди мали житло і впевненість у майбутньому».

***

04.04.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/217186>

На засіданні Ради ВПО при ПОВА обговорили питання проживання та надання медичних послуг внутрішньо переміщеним особам

Відбулося засідання ради ВПО при Полтавській облвійськкадміністрації. Долучився до зустрічі заступник начальника ПОВА Антон Чубенко. У фокусі питання проживання внутрішньо переміщених осіб та надання їм якісних медичних послуг.

«Забезпечення житлом та отримання якісної, вчасної медичної допомоги – фактори, що впливають на соціалізацію внутрішньо переміщених осіб в житті громади. Ми повинні подбати, щоб люди, яким довелося залишити власні домівки через повномасштабне вторгнення якомога швидше адаптувалися і не почували себе на Полтавщині не комфортно», – зазначив Антон Чубенко.

В Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб в області на обліку перебуває майже 182 тис. ВПО, з них понад 161 тис. людей, які перемістились після 24 лютого 2022 року (82,4 тис. працездатних осіб, 32,9 тис. дітей, 10,4 тис. осіб з інвалідністю, 35,3 тис. пенсіонерів). Нині на Полтавщині функціонує 64 МТП. У них проживає 3649 внутрішньо переміщених осіб.

«Станом на початок квітня в МТП області є 202 вільних ліжко-місця. Інформація де вони знаходяться розміщена на офіційному сайті Полтавської облвійськкадміністрації у розділі Допомога ВПО – Доступне житло – Інформація щодо вільних місць МТП <https://poda.gov.ua/attachments/168183>», – розповіла т.в.о. начальника Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб Віта Рекотова.

Обговорили і питання забезпечення ВПО якісними медичними послугами, зокрема можливість відвідування лікарями МТП. Не оминули увагою і стан ментального здоров'я переселенців. Відзначали, що у кожній громаді створена системи надання послуг у сфері психосоціальної підтримки. Але люди часто не мають бажання звертатися за допомогою. Тож необхідно працювати над розвиток культури піклування про ментальне здоров'я.

***

04.04.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/217181>

Володимир Когут: «Забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом – одне з пріоритетних завдань в умовах війни»

Т.в.о. начальника Полтавської ОВА Володимир Когут зустрівся із представниками Координаційного гуманітарного центру, який виконує важливі соціальні місії. Охоплений широкий спектр нагальних потреб: оперативне реагування на кризові ситуації шляхом евакуації населення з небезпечних зон, проведення первинної оцінки потреб ВПО, системна робота з координації поселення у місцях тимчасового проживання, забезпечення базових умов та інформаційна підтримка.

Під час зустрічі обговорили шляхи збільшення доступного житла для ВПО.

«На рівні області вже є напрацювання щодо зведення соціального житла, активно вивчаємо можливості залучення інвестицій та використання нових земельних ділянок», – розповів Володимир Когут.

Крім того, приділили увагу цифровим технологіям, які можуть зробити сервіси та послуги для ВПО більш зручними, а також оптимізувати взаємодію між службами, що надають допомогу.

***

31.03.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/informacijna-zustrich-u-habi-yamariupol-u-vinnici-pidtrimka-ta-dopomoga-sluzhbi-zajnyatosti>

Інформаційна зустріч у хабі "ЯМаріуполь" у Вінниці: підтримка та допомога служби зайнятості

Донецький обласний центр зайнятості продовжує активно взаємодіяти з хабами «ЯМаріуполь», які працюють по всій країні, щоб допомагати внутрішньо переміщеним особам знайти роботу, адаптуватися до нових умов та розпочати нове життя.

31 березня у рамках цієї співпраці фахівчиня Донецького обласного центру зайнятості Надія Хаваліц провела інформаційну зустріч у гуманітарному центрі для переселенців з Маріуполя, які нині мешкають у Вінниці та області.

Учасники заходу отримали детальну інформацію про актуальні вакансії в регіоні та інших областях з наданням житла, можливість профнавчання та отримання ваучера на навчання за різними спеціальностями, державні програми підтримки бізнесу тощо. Переселенцям надали рекомендації щодо складання резюме та проходження співбесіди.

Ця ініціатива є важливим кроком у сприянні інтеграції переселенців у місцеві громади та їхньому соціально-економічному відновленню. Завдяки співпраці служби зайнятості та гуманітарних організацій ВПО отримують не лише необхідну інформацію, а й реальні можливості для працевлаштування.

***

31.03.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/osvityani-donechchini-obgovorili-strategiyu-rozvitku-osviti-v-umovah-vijni>

Освітняни Донеччини обговорили стратегію розвитку освіти в умовах війни

Завершилась робота дискусійної панелі «Освітнє партнерство в дії», яка працювала у Києві на базі Маріупольського державного університету. Заходи другого дня об'єднали керівників органів управління освітою територіальних громад, військових та військово-цивільних адміністрацій Донецької області.

Під час обговорень питань порядку денного учасники зосередили увагу на ключових викликах та можливостях розвитку освітньої сфери в умовах воєнного стану.

Зокрема, Лілія Золкіна, начальниця управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання Донецької ОДА, представила заходи, спрямовані на підготовку громадян до національного спротиву.

Окремим напрямом дискусії стала підтримка переселенців. Презентовано досвід Торецької та Курахівської громад щодо створення та функціонування освітніх локацій, які успішно працюють як із дітьми, так і з дорослими ВПО. Ці осередки стали прикладом ефективної адаптації освітнього середовища до кризових умов.

Учасники заходу ознайомилися з успішними практиками модернізації дошкільної освіти в Добропільській, Бахмутській та Новогродівській громадах. Акцент зробили на важливості міжсекторальної співпраці та партнерської взаємодії в забезпеченні сталої якості освітніх послуг.

Також під час панелі обговорили результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників, досвід діяльності Освітнього хабу «Донеччина» (м. Київ), а також перспективи цифровізації освіти як одного з провідних напрямів розвитку.

Окрему увагу було приділено питанням інклюзивної освіти: забезпечення потреб дітей з особливими освітніми потребами та створення умов для їх соціальної реабілітації в умовах війни. Учасники також проаналізували ефективність використання державних субвенцій у 2024 році та окреслили пріоритети фінансування на 2025 рік.

Окремий блок дискусії присвятили цифровізації освіти як ключовому чиннику її адаптації до сучасних умов. Своє бачення цифрових трансформацій представила Руслана Коренчук, керівниця проєкту «Дія.Освіта». Вона презентувала можливості платформи як інструменту неформального навчання, підвищення цифрової грамотності та професійного розвитку для педагогів і здобувачів освіти.

***

01.04.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/centr-pidtrimki-vpo-kramatorskogo-rajonu-mirazom-nadaue-dopomogu-tim-hto-yiyi-potrebuye>

Центр підтримки ВПО Краматорського району «МиРазом» надає допомогу тим, хто її потребує

Центр підтримки ВПО Краматорського району «МиРазом» став важливим острівком порятунку для тих, хто через війну опинився в складних життєвих обставинах, вимушений інтегруватися у нове середовище, втратив домівку та роботу, потребує тепла та уваги.

Локація працює у м. Дніпро та обслуговує понад 7,6 тис. мешканців Донеччини, надає допомогу тим, хто її потребує.

В останні дні березня Центр підтримки здійснив видачу 420 продуктових наборів для людей з інвалідністю та 200 наборів для пенсіонерів, яким понад 75 років.

Допомога надана завдяки організаціям VIS та Салезіяни св. Івана Боско, УГКЦ за підтримки департаменту економіки Донецької облдержадміністрації.

***

03.04.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/zasidannya-koordinacijnih-centriv-pidtrimki-civilnogo-naseleennya0304>

На Донеччині провели засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення

У Донецькій області у березні проведено засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення при Маріупольській, Волноваській, Покровській та Бахмутській районних військових адміністраціях та місцевих адміністрацій громад.

До роботи долучилися представники департаменту соціального захисту населення та інших структурних підрозділів облдержадміністрації.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Маріупольській районній військовій адміністрації обговорили порядок реалізації експериментального проекту щодо надання ВПО субсидії на оплату вартості або частини вартості найму (оренди) житлового приміщення; питання створення молодіжної ради; ознайомилися з діяльністю Донецького національного технічного університету та ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет».

Крім того, розглянули питання надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу; опрацювали можливу співпрацю з Данською радою у справах біженців (DRC). Особливу увагу приділили питанню оздоровлення та відпочинку дітей району у 2025 році.

Учасники засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Волноваській районній військовій адміністрації говорили про впровадження проектної діяльності як запоруки підтримки та розвитку громад; розглянули питання реалізації заходів, спрямованих на соціальний захист Захисників і Захисниць України та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни Волноваською міською територіальною громадою; ознайомилися з роботою Великоновосілківської територіальної громади з цивільним населенням. Приділили увагу проблемним питанням, які виникають в громадах під час надання допомоги населенню.

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Покровській районній військовій адміністрації розглянули питання щодо

надання допомоги особам з інвалідністю під час воєнного стану громадською організацією «Покровська районна організація осіб з інвалідністю», роботи груп з евакуації населення «Білі янголи» в поточному році.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Бахмутській районній військовій адміністрації обговорили стан реалізації ветеранської політики та пріоритети розвитку на 2025 рік.

У територіальних громадах під час засідань Координаційних центрів підтримки цивільного населення порушені такі нагальні питання:

- виконання програм підтримки та інтеграції ВПО та мешканців, які перемістились до більш безпечних регіонів України, та комплексних програм територіальних громад; соціального захисту та підтримки Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України; підтримки військовозобов'язаних, яких призвано на військову службу;
- організація роботи в рамках меморандумів про співпрацю громад;
- аналіз звернень громадян та потреб ВПО, надання матеріальної та гуманітарної допомоги населенню;
- психосоціальна підтримка та підтримка ментального здоров'я в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;
- діяльність центрів/хабів підтримки ВПО, центрів життєстійкості;
- робота з міжнародними та благодійними організаціями, фондами, партнерами щодо надання всебічної допомоги ВПО;
- надання адміністративних та соціальних послуг;
- робота Рад з питань внутрішньо переміщених осіб, Координаційних центрів підтримки цивільного населення;
- проходження опалювального періоду листопад 2024 - березень 2025 рр., функціонування пунктів незламності у 2025 році;
- формування безбар'єрного середовища в громадах, функціонування Рад безбар'єрності;
- ринок праці сьогодні, організація працевлаштування людей з інвалідністю;
- організація надання медичних послуг населенню; реформування медико-соціальних експертних комісій;
- організація оздоровлення та відпочинку дітей у 2025 році;
- стан освітнього процесу в умовах воєнного стану;
- захист прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та неповнолітніх дітей в умовах воєнного стану.

Окрему увагу на засіданнях приділили проведенню евакуації населення, сімей з дітьми, маломобільних осіб та осіб з інвалідністю до безпечних регіонів України та подальшому розселенню.

03.04.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchini-obgovorili-pitannya-zabezpechennya-realizaciyi-prav-i-svobod-pereselenciv0404>

На Донеччині обговорили питання забезпечення реалізації прав і свобод переселенців

4 квітня на нараді з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб обговорили нагальні питання ВПО.

Участь в обговоренні взяли перший заступник голови Донецької облдержадміністрації Юрій Винокуров, заступник голови Донецької ОВА Олександр Шевченко, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Донецькій ОВА та керівники структурних підрозділів облдержадміністрації.

Головувала - Заступник Керівника Офісу Президента України Ірина Верещук.

Говорили про евакуацію та розселення переселенців; внесення змін до нормативно-правових актів для забезпечення житлом ВПО; результати опрацювання та стану підписання Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» щодо компенсації знищеного чи пошкодженого майна, що знаходиться на територіях ведення активних бойових дій або тимчасово окупованих Російською Федерацією», та постанови КМУ «Деякі особливості застосування статті 40 Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік».

Також говорили про програму соціального супроводу переселенців, які отримали травми та поранення внаслідок збройної агресії росії, пройшли лікування в медичних закладах та потребують постійного стороннього догляду з метою їх подальшого розміщення (у тому числі тимчасового) у відповідних установах або соціальних закладах (інтернатах) для ВПО; вжиті заходи щодо роз'яснення причин відхилення зарахування коштів від грантодавців на валютний рахунок у АК ТБ «ПРИВАТБАНК» для Кам'янської міської територіальної громади та Паланської сільської ради; відкриття подання заяв до міжнародного Реєстру збитків для України від внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих категорій; стан внесення змін до постанови КМУ від 11 березня 2022 року № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану».

На виконання постанови Кабінету Міністрів від 11.03.2022 № 261 забезпечення подання матеріалів до Міністерства національної єдності України/Міністерства соціальної політики України для компенсації комунальних платежів за безкоштовне розміщення ВПО за період березень 2022 року – січень 2025 року на суму 12924,8 тис. грн.

Станом на 3 квітня 2025 року місцевим бюджетам Донецької області компенсовано витрат на суму 12771,6 тис. грн за період березень 2022 року – жовтень 2024 року.

Залишок некомпенсованих коштів за листопад-грудень 2024 року та січень 2025 року складає 153,2 тис. грн.

***

03.04.2025

Закарпатська обласна військова адміністрація

<https://carpathia.gov.ua/news/na-zakarpatti-rozpodilyly-chastynu-derzhavnoi-subventsii-na-prydbannia-zhytla-dlia-velykykh-priyomnykh-rodyn>

На Закарпатті розподілили частину державної субвенції на придбання житла для великих прийомних родин

Закарпаття отримало понад 28 млн грн державної субвенції на придбання житла для дитячих будинків сімейного типу, які через війну вимушено перемістилися до нашого регіону.

Частину цих коштів під час засідання профільної регіональної комісії розподілили між бюджетами громад, де планують проживати великі прийомні родини.

Зокрема, вже найближчим часом понад 11,5 млн грн отримають Ужгородська та Чинадіївська ТГ, які ще торік подали свої пропозиції щодо потреби в цільовій субвенції.

Така підтримка зараз украй важлива для сімей, які прийняли на виховання від 5 до 10 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Для них будинок – це не просто стіни й дах, а простір для гармонійного розвитку, де вони почуваються в безпеці, зростають у любові й турботі, наголосив заступник голови ОВА Юрій Гузинець.

Як відзначила начальниця Служби у справах дітей обласної військової адміністрації Світлана Якімеліна, зараз триває пошук житла для ще двох ДБСТ із Херсонщини та Донеччини. Кошти для придбання нових помешкань для цих великих прийомних родин розподілять під час наступного засідання профільної регіональної комісії.

Загалом цьогоріч Уряд виділив 833 млн грн на придбання житла для 120 дитячих будинків сімейного типу в різних регіонах країни. Насамперед житлом планують забезпечити родини, для яких через виклики війни його не встигли придбати торік, новостворені великі прийомні сім'ї, вимушено переміщені та евакуйовані за кордон ДБСТ.

04.04.2025

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/vidbulas-narada-pid-holovuvanniam-iryny-vereshchuk-shchodo-prav-i-svobod-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

Відбулась нарада під головуванням Ірини Верещук щодо прав і свобод внутрішньо переміщених осіб

Заступник начальника Тернопільської обласної військової адміністрації Тарас Пастух взяв участь в онлайн-наradі з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб під головуванням Заступника Керівника Офісу Президента України Ірини Верещук.

Під час наради обговорено питання соціального захисту внутрішньо переміщених осіб, зокрема:

- внесення змін до нормативно-правових актів для забезпечення житлом ВПО
- постанова КМУ «Деякі особливості застосування статті 40 Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік»
- результати опрацювання та стану підписання Закону України (№ 4171- IX від 19 грудня 2024 року) «Про внесення змін до Закону України "Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій тощо.

В територіальних громадах нашої області на сьогодні проживає 63 820 внутрішньо переміщених осіб (46 231 сім'я), з яких 61 793 перемістилися після 24.02.2022. В березні 2025 року на Тернопільщину евакуйовано 8 осіб з Донецької області.

Зареєстровані ВПО забезпечені житлом та тримали виплату допомоги на проживання коштом коштів державного бюджету. У Тернопільській області розпорядженням начальника обласної військової адміністрації затверджений перелік 48 місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, у яких станом на сьогодні проживає 1320 внутрішньо переміщених осіб, решта 60 308 проживають у приватному секторі. Станом на сьогодні в області є 129 вільних місць для поселення внутрішньо переміщених осіб.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

31.03.2025

NV.ua

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/groshova-dopomoga-2025-hto-i-de-mozhe-otrimati-novi-viplati-vid-uvkb-oon-50501422.html>

Грошова допомога 2025. Хто і як може отримати виплати на оренду житла від УВКБ ООН

БФ Право на захист у партнерстві з УВКБ ООН проводить збір даних для отримання грошової допомоги на оренду житла у 2025 році.

Де можна отримати допомогу

Проект реалізовується в місті Київ / Київській області, а також у Дніпропетровській, Полтавській, Кіровоградській і Запорізькій областях. Його метою є підтримка родин ВПО після вимушеного переміщення й сприяння їх інтеграції.

Допомога передбачає відшкодування вартості оренди житла впродовж шести місяців.

Хто може отримати допомогу

1. ВПО та особи, які повернулися з-за кордону, проживають у місцях тимчасового проживання (з переліку нижче), або мають інші загрози виселення з місць тимчасового проживання:

- МТП, включені до офіційного переліку, відповідно до постанови КМУ № 930;
- МТП, що базово мають інше призначення і не пристосовані для тривалого проживання ВПО (дитячі садки, школи, медичні заклади тощо) та можуть бути розформовані;
- модульні містечка.

2. ВПО та особи, що повернулися з-за кордону й мешкають в орендованому житлі з незадовільними житловими умовами.

3. ВПО та особи, що повернулися з-за кордону, які проживають в орендованому житлі і перебувають під ризиком виселення.

Усі претенденти на участь повинні мати план наступної активності для набуття спроможності сплачувати оренду після періоду підтримки (працевлаштування за основним місцем роботи, додатковий підрібок, власна справа, здобуття нових чи додаткових професійних навичок з метою отримання більшого прибутку в майбутньому тощо).

Домогосподарство-учасник також має самостійно знайти собі житло для проживання та сплатити перші два місяці його оренди (витрати буде компенсовано).

Участь у програмі можуть взяти лише ті домогосподарства, жоден із членів яких не бере й ніколи раніше не брав участь у жодній програмі грошової

допомоги на оренду житла й не бере участь у програмах державних субсидій на оренду житла.

Як подати заявку на участь у програмі та отримати виплати

Для подання заявки на участь у програмі потрібно заповнити реєстраційну форму.

Гаряча лінія фонду: 0800750104.

Виплати буде перераховано голові домогосподарства (визначеного під час збору даних на допомогу) у цифровий гаманець Vibrant (у цифрових доларах США). Особа отримає SMS-повідомлення з посиланням на завантаження застосунка.

***

05.04.2025

NV.ua

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/viplati-vpo-2025-yak-podruzzhzhyu-pensioneriv-otrimati-dopomogu-poyasnennya-yuristiv-50503547.html>

Виплати ВПО 2025. Чи може подружжя пенсійного віку отримувати допомогу не як сім'я, а окремо один від одного

Подружжя пенсійного віку може отримувати продовження допомоги на проживання ВПО і як сім'я, і окремо один від одного.

Які умови призначення виплат в обох варіантах та чи є переваги — пояснив Юридичний радник для ВПО.

Обоє з подружжя є отримувачами пенсії

Відповідно до п.13–1 Порядку надання допомоги на проживання ВПО (далі - Порядок) отримувачам пенсії, розмір якої не перевищує чотирьох розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на 1 січня року, в якому приймається рішення про призначення допомоги (у 2025 році - 9444 грн) виплата допомоги продовжується автоматично.

Тобто, якщо в кожного з подружжя розмір пенсії не перевищує зазначеного розміру, допомога їм продовжується автоматично, незалежно один від одного і без додаткового звернення.

Якщо в одного з подружжя пенсія перевищує 9444 грн, то в цьому випадку можливим є призначення допомоги на сім'ю на підставі підп.7 п.13–2 Порядку, як такій, до складу якої входять лише непрацездатні особи.

В такому разі при призначенні допомоги братиметься до уваги також період переміщення (після 1 січня 2022 року) та середньомісячний сукупний дохід сім'ї.

Наприклад, якщо пенсія чоловіка становить 12 000 грн, а дружини — 4000 грн, допомога їм буде продовжена, оскільки середньомісячний сукупний дохід сім'ї становитиме 8000 грн / місяць на 1 особу.

Один з подружжя є отримувачем пенсії, а інший не отримує пенсії через недостатній страховий стаж

Як вже було вказано вище, той з подружжя, хто є отримувачем пенсії (за умови, що її розмір не перевищує 9444 грн) отримає продовження виплат автоматично. Іншим членам сім'ї виплата допомоги може бути продовжена на підставі подання заяви на призначення допомоги.

Так, відповідно до абз. 5 п.13–4 Порядку виплата допомоги призначається на підставі подання заяви на призначення допомоги особам, які втратили працездатність, у тому числі особам, що досягли 60-річного віку, але не мають права на пенсійну виплату та/або отримують державну соціальну допомогу відповідно до Закону України Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю або Закону України Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, якщо середньомісячний сукупний дохід на одного отримувача в такій сім'ї протягом тримісячного періоду, за який враховуються доходи на момент продовження виплати допомоги, не перевищує 9444 грн.

Тобто, той з подружжя, хто не має права на пенсію, може отримати продовження допомоги на проживання ВПО, подавши заяву особисто на себе. При цьому для такого заявника братиметься до уваги середньомісячний сукупний дохід сім'ї.

***

02.04.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/119267-pereselentsi-mozhut-oskarzhiti-vidmovu-v-priznachenni-dopomogi-na-prozhivannja-vpo>

Переселенці можуть оскаржити відмову в призначенні допомоги на проживання ВПО

Для того, аби мати можливість оскаржити відмову в призначенні соціальної допомоги, зокрема, допомоги на проживання ВПО, потрібно отримати письмове рішення органу соцзахисту.

Про це повідомляє Юридичний радник для ВПО.

"На практиці нам рідко трапляються рішення, з яких заявник може зрозуміти реальну підставу відмови. Як правило, відмови мають формальний характер і виглядають, до прикладу, приблизно так "... не відповідає п.13 Порядку надання допомоги на проживання ВПО"", - зазначають правозахисники.

Яким повинно бути рішення уповноваженого органу?

Відповіді на ці запитання містить Закон України "Про адміністративну процедуру":

- Рішення повинно бути обґрунтованим

Так, відповідно до ч.3 ст.8 Закону, адміністративний орган зобов'язаний обґрунтовувати адміністративні акти, які він приймає, крім випадків, визначених законом.

- Адміністративний акт, який може негативно вплинути на право, свободу чи законний інтерес особи, повинен містити мотивувальну частину, що відповідає вимогам цього Закону (ч.3 ст.8 Закону).
- Адміністративний акт, прийнятий у письмовій формі, або усний адміністративний акт, підтверджений у письмовій формі, повинен мати мотивувальну частину (абз. 1 ч.1 ст.72 Закону).
- Мотивування (обґрунтування) адміністративного акта в письмовій формі повинно забезпечувати особі можливість правильно його зрозуміти та реалізувати своє право на оскарження адміністративного акта (абз.2 ч.1 ст.72 Закону).

У яких випадках допускається відсутність мотивувальної частини, або, простіше кажучи, детального роз'яснення, в рішенні уповноваженого органу?

Мотивування (обґрунтування) адміністративного акта не вимагається, якщо:

- адміністративний орган задовольнив заяву, при цьому адміністративний акт не стосується прав, свобод чи законних інтересів інших осіб;
- адміністративний орган під час здійснення інспекційних (контрольних, наглядових) повноважень не виявив порушень законодавства.

Які наслідки відсутності мотивувальної частини в рішенні уповноваженого органу?

Згідно з ч.3 ст.85 Закону, у разі якщо адміністративний акт не містить мотивувальної частини, у випадку, якщо відповідно до цього Закону вона є обов'язковою, такий акт скасовується.

***

03.04.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/bezoplatne-rozmishchennja-vpo-jak-podati-zajavu-na-hroshovu-kompensatsiju-onlajn.html>

Безоплатне розміщення ВПО: як подати заяву на грошову компенсацію онлайн

Через війну, яку розпочала Росія, багато українців покинули свої домівки та стали внутрішньо переміщеними особами (ВПО). Громадяни, які безкоштовно надають їм житло, можуть отримати грошову компенсацію від держави.

У Пенсійному фонді України розповіли, як подати заяву на її отримання онлайн.

Пенсійний фонд реалізував новий електронний сервіс, який дозволяє дистанційно звернутись за призначенням компенсації витрат за безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з відповідним

повідомленням та заявою через вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України.

З 1 березня 2025 року Пенсійний фонд України здійснює повноваження щодо розгляду нових звернень про призначення вищевказаної компенсації. За цей час до територіальних органів надійшло майже 2 тисячі відповідних повідомлень та заяв.

Для онлайн-реєстрації повідомлення та заяви через вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України алгоритм дій наступний.

- Особа, яка розмістила ВПО та бажає подати онлайн документи для призначення виплати, має авторизуватися в особистому кабінеті на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України за допомогою кваліфікованого електронного підпису (КЕП) і натиснути кнопку «Увійти».
- У лівому боковому меню «Комунікації з ПФУ» обрати вкладку «Заява особи, яка розмістила внутрішньо переміщених осіб, про отримання компенсації витрат».
- У полі, що з'явиться на екрані, обрати вікно «Первинне заповнення повідомлення про безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб та Заяви особи, яка розмістила внутрішньо переміщених осіб, про отримання компенсації витрат».
- Заповнити онлайн-форму заяви: людина, яка надає прихисток ВПО, вказує загальні дані про себе, зазначає документ, що посвідчує її особу, місце фактичного проживання та місце реєстрації, надає відомості про житло та дані виплатних реквізитів. Поля, позначені зірочкою “*”, є обов’язковими для заповнення.
- В частині онлайн-форми заяви «Учасники звернення» людина, яка надає прихисток, зазначає дані членів внутрішньо переміщених осіб, які проживатимуть у наданому житлі, обов’язково вказує дані уповноваженого представника цих внутрішньо переміщених осіб та натискає кнопку «Зберегти». Уповноваженим представником внутрішньо переміщеної особи може бути особа з числа ВПО, яка проживає в даному житловому приміщенні. Додатково такі повноваження не потребують підтвердження.
- Особа, яка надає прихисток, додає скановані копії документів, перелік яких зазначено у випадіючому меню, надає згоду на передачу та обробку персональних даних, поставивши відповідну позначку, та натискає кнопку «Зберегти».
- На екрані у сусідніх вкладках з’явиться згенерована екранна форма Повідомлення про безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб або зміну переліку осіб, розміщених у житловому приміщенні, та Заяви особи, яка розмістила внутрішньо переміщених осіб.
- Особа, яка надає прихисток ВПО, переглядає документи та натискає кнопку «Зберегти». Після цього документи набувають статусу «Очікує підпис». Повідомлення та Заява стають доступними в

особистому кабінеті уповноваженого представника ВПО. Для ознайомлення з документами у полі, що з'явиться на екрані йому потрібно обрати вікно «Підписати повідомлення про безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб та Заяву особи, яка розмістила внутрішньо переміщених осіб, про отримання компенсації витрат».

- Уповноважений представник ВПО має перевірити зазначені в документах дані, за потреби, відредагувати їх, зберегти та підписати за допомогою КЕП.
- Після цього у кабінеті особи, яка надає прихисток ВПО, у вікні «Підписати повідомлення про безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб та Заяву особи, яка розмістила внутрішньо переміщених осіб, про отримання компенсації витрат» зміниться запис про подання документів на «Підписано».
- Для завершення процесу подання повідомлення та заяви на отримання компенсації за безоплатне розміщення ВПО, особі, яка надає прихисток, потрібно підписати за допомогою КЕП відповідні документи, натиснувши піктограму (олівець).
- Електронні документи, підписані КЕП, надходять для опрацювання до Пенсійного фонду України. Статус надісланих документів особа, яка безоплатно надає прихисток, та розміщені ВПО можуть перевірити в розділі «Мої звернення».

***

02.04.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/viplata-800-u-polshhi-chi-ochikuvati-ukra%20%97ncyam-zmin-u-kvitni/>

Виплата 800+ у Польщі. Чи очікувати українцям змін у квітні?

У Польщі тривають обговорення щодо можливих змін у програмі соціальної допомоги „800 плюс”, які можуть вплинути на українських біженців. Зокрема, розглядається пропозиція обмежити виплати лише тими, хто офіційно працює та сплачує податки в Польщі.

Мер Варшави та кандидат від Громадянської коаліції на посаду президента, Рафал Тшасковський, запропонував, щоб виплати за програмою „800 плюс” надавалися лише тим мігрантам, включаючи українців, які проживають, працюють та сплачують податки в Польщі. Прем'єр-міністр Дональд Туск підтримав цю ініціативу, зазначивши, що уряд терміново розгляне цю пропозицію.

Варто зазначити, що наразі програма „800 плюс” надає щомісячну виплату в розмірі 800 злотих на кожну дитину до 18 років, незалежно від доходу сім'ї. Після початку повномасштабної війни в Україні в лютому 2022 року ці виплати були поширені на українських біженців.

Однак, пропозиція обмежити виплати лише тими, хто офіційно працює та сплачує податки в Польщі, викликала дискусії серед політиків та громадськості. Деякі члени коаліції, зокрема представники Лівиці, висловилися проти таких обмежень.

Зміни до програми „800 плюс” ще не набули чинності, і обговорення тривають. Українським біженцям варто стежити за офіційними повідомленнями польського уряду та відповідних відомств, щоб бути в курсі можливих змін та їх впливу на отримання соціальної допомоги.

***

02.04.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/chi-mozhut-shkolyari-u-polshhi-ne-skladati-maturu/>

Чи можуть українські школярі у Польщі не складати матуру?

Українські школярі, які навчаються у польських школах, можуть бути звільнені від складання матури за певних умов. Це стосується учнів, які продовжують навчання в українській системі освіти та планують складати випускні іспити в Україні.

Згідно з польськими освітніми нормами, випускники середніх шкіл (liceum, technikum) зазвичай повинні складати матуру для отримання атестата зрілості. Однак, якщо український учень навчається дистанційно в українській школі та планує скласти НМТ, він може подати запит на звільнення від польських випускних іспитів.

Для цього необхідно звернутися до адміністрації школи, пояснити свою ситуацію та надати підтвердження про навчання в українському закладі. Остаточне рішення ухвалюється керівництвом школи та місцевими органами освіти.

Тим, хто планує залишитися в Польщі та вступати до місцевих університетів, все ж доведеться складати матуру, адже вона є обов'язковою для вступу до польських вишів. У такому разі варто заздалегідь підготуватися до іспитів і врахувати їхні вимоги.

***

03.04.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/yak-vtrata-800-plyus-vpline-navi%20zd-ukra%20nciv-z-polshhi/>

Як втрата 800 Плюс вплине на виїзд українців з Польщі?

Згідно з даними дослідження Міждисциплінарної лабораторії досліджень війни та катастроф UKEN, втрата 800 Плюс стане причиною для виїзду лише для 1% українських жінок, що перебувають в Польщі.

Минулого тижня міністр внутрішніх справ та адміністрації Томаш Сімоняк заявив, що проект щодо обмеження призначення 800 Плюс для українців вже подано до Сейму. Вже у квітні документ буде опубліковано на сайті Урядового центру законодавства. Глава відомства підтвердив, що проект реалізує загальну ідею пов'язати виплату допомоги 800 плюс із роботою та сплатою податків у Польщі. Однак він наголосив, що будуть враховані ситуації людей, які з певних причин не зможуть працювати, наприклад одинокі матері.

Опитування, проведене серед українських жінок, що стали воєнними мігрантами, показує, що 60% з них працює. Серед тих, хто не працює, 11% навчається, 5% отримують пенсію, 8% опікується дитиною (дітьми).

Дослідження показує, що 31% українок планує повернутися на батьківщину після закінчення війни. Аналогічна кількість планує залишитися в Польщі назавжди.

Серед причин, підштовхнули до повернення, 61% назвали остаточне закінчення війни, 34% – можливість працювати на хорошій роботі в Україні, 1% – припинення соціальних виплат у Польщі.

***

06.04.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/kilkist-zayav-vid-ukra%20%27nciv-prizovno-go-viku-pro-pritulok-u-polshhi-zrosla-vtrichi/>

Кількість заяв від українців призовного віку про притулок у Польщі зросла втричі

У Польщі різко зросла кількість заяв про надання міжнародного захисту від українських чоловіків призовного віку. У 2024 році таких звернень було понад 7 тисяч, що майже втричі перевищує показники попередніх років.

За словами польських чиновників, основною причиною такої активності є прагнення уникнути мобілізації в Україні. Чоловіки намагаються легалізувати своє перебування в Польщі, подаючи заяви на отримання статусу біженця чи додаткового захисту. У 2022 році таких звернень було лише 580, у 2023 – 620, тоді як у 2024 році – вже 3,9 тисячі. І лише за перші три місяці 2025 року надійшло ще 1,9 тисячі заяв.

Якщо тенденція збережеться, то до кінця 2025 року Польща може зареєструвати понад 8000 таких прохань. Проте польські чиновники наголошують: страх перед мобілізацією та участю в бойових діях не є підставою для надання міжнародного захисту. Це означає, що значна частина заяв може бути відхилена.

На початку 2025 року в Польщі перебувало близько 993 тисяч українців зі статусом тимчасового захисту — здебільшого це жінки та діти. Однак серед них також є приблизно 114 тисяч дорослих чоловіків. Крім того, ще 462 тисячі

громадян України мають дійсні тимчасові посвідки на проживання, переважно пов'язані з працевлаштуванням.

Поки що польська держава не застосовує масового примусового повернення українських громадян, якщо вони не становлять загрози громадському порядку. Проте зростання кількості заяв від призовників викликає все більше запитань як серед польських, так і українських чиновників.

***

06.04.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/odna-z-kra%20n-ehs-vidmovilasya-nadavati-ukra%20n-skim-bizhencyam-zhitlo-u-2025-roci/>

Одна з країн ЄС відмовилася надавати українським біженцям житло у 2025 році

У 2025 році Нідерланди вперше почали відмовляти українським біженцям у наданні притулку. Амстердам змушений сказати „ні” десяткам людей через повну відсутність вільних місць. У всій країні залишилося лише 35 доступних місць для проживання, заявили в муніципалітеті.

«Ми дійшли до того сумного моменту, що Нідерланди більше не можуть прийняти біженців з України», — Амстердама Рутгер Грут Вассінк.

Відмова в притулку означає для людей не лише відсутність житла, а й реєстрації в VVR (реєстрі населення), доступу до медичної допомоги, освіти та роботи. Частина українців змушена ночувати просто неба або в авто.

З 2024 року уряд зменшив суму, яку міста отримують за кожне місце для біженця, з 61 до 44 євро на день. Через це муніципалітети не можуть забезпечити навіть мінімальні умови.

Грут Вассінк закликає міністра притулку та міграції Маржолейн Фабер взяти ситуацію під контроль, організувати централізовану систему розміщення та збільшити фінансування.

Великі міста Нідерландів — Гаага, Роттердам, Утрехт — також звернулися до парламенту з вимогою втрутитися. Асоціація муніципалітетів попереджала про брак місць ще наприкінці 2024 року.

Червоний Хрест повідомляє, що в лютому кількість звернень від українців подвоїлася — близько 400 осіб. 18 людей заявили, що провели ніч на вулиці.

Проблему розгляне парламент Нідерландів у четвер. Міста чекають на рішення, яке допоможе розв'язати житлову кризу та не залишить українських біженців напризволяще.

***

06.04.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/z-yakimi-problemami-stikayutsya-ukra%20%97nki-pri-pracevlashtuvanni-u-polshhi/>

З якими проблемами стикаються українки при працевлаштуванні у Польщі?

Попри високу залученість на ринку праці, більшість українських біженок у Польщі змушені працювати нижче рівня своєї кваліфікації. За останніми даними, понад 60% українок мають роботу, однак три чверті з них обіймають низькооплачувані посади, не пов'язані з їхньою освітою чи досвідом.

Про це пише Rzeczpospolita.

Головною перепоною для працевлаштування українки називають незнання польської мови — на це вказали 68% опитаних. Інша поширена проблема — невизнання українських дипломів. Навіть жінки з вищою освітою часто не можуть працювати за фахом.

Крім того, 35% респонденток повідомили, що стикаються з небажанням поляків наймати українців. Ще 19% відзначили високу конкуренцію на ринку праці, а 17% — віддаленість робочих місць від місця проживання.

Порівняно з попередніми роками, українки частіше їздять в Україну. 10% роблять це регулярно, 33% — кілька разів після приїзду до Польщі. Водночас 35% не відвідували батьківщину жодного разу.

Ставлення польського суспільства до біженок також змінюється. Хоч позитивне ставлення все ще домінує, зростає частка нейтрального — 39%. Негативне ставлення зафіксували 18% українок.

Українські біженки у Польщі активно інтегруються в суспільство, однак стикаються з низкою перешкод, які заважають повноцінному професійному розвитку. Подолання мовного бар'єру, визнання кваліфікації та підтримка з боку роботодавців залишаються ключовими викликами на шляху до стабільності та гідної праці.

***

01.04.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/zupynylas-vsya-chehiya-pidpryyemci-zaklykayut-pragu-polegshyty-ukrayincyam-8847279>

«Зупинилась би вся Чехія». Підприємці закликають Прагу полегшити українцям тривале перебування

А тим часом вимоги до переходу на спеціальний дозвіл на довгострокове перебування, запроваджений для українських біженців, не зможе виконати величезна більшість із них.

Сотні тисяч біженців із України допомогли заповнити вакантні робочі місця — часто ті, на яких відмовляються працювати чехи. І якби вони масово повернулися додому, наприклад, після закінчення російської агресії, це мало б дуже серйозні наслідки для чеської економіки, пише інтернет-видання Novinky.cz.

Скажімо, в курортній галузі українські працівники становлять до двадцяти відсотків персоналу в допоміжних службах — наприклад, у прибиранні приміщень чи митті посуду. А в деяких регіонах вони становлять і п'ятдесят відсотків. І з проханнями до чеської держави полегшити біженцям перехід на тривале перебування звертається не тільки курортна галузь.

«Якби українці виїхали в великих кількостях, то, по суті, зупиниться вся Чехія», — каже президент Союзу торгівлі і туристичної галузі Томаш Проуза, якого цитує видання.

«Частина їх працює в будівництві і промисловості, але дуже часто вони також працюють у лікарнях чи соціальних службах. Величезна частка лікарень чи старечих домів залишилася б без допоміжного персоналу», — каже Проуза.

***

01.04.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/deyaki-shkoly-v-prazi-vlashtuvaly-okremi-terminy-zapysu-do-pershyh-klasiv-dlya-8847296>

Деякі школи в Празі влаштували окремі терміни запису до перших класів для українських біженців

Із приблизно 200 празьких публічних основних шкіл таких 16, повідомив член адміністрації Праги, відповідальний за шкільництво, Антонін Клецанда. Подвійні терміни організує, наприклад, більшість шкіл у районі Прага-9 і школи в сусідній Празі-14.

Як вважає староста Праги-9 Томаш Портлік, подвійний термін запису дасть директорам шкіл можливість рівномірно розподілити по класах дітей, які не говорять чеською.

Критики ж вважають, що такий крок є дискримінацією дітей із тимчасовим захистом порівняно з іншими іноземцями, які записуються разом із чеськими дітьми. Міністерство освіти заявило, що не рекомендує влаштовувати подвійні записи. Стандартний термін запису — з 1 до 30 квітня.

Як сказав Портлік, він дав директорам шкіл свободу в тому, як організовувати записи. П'ять із шести основних шкіл оголосило про спеціальний термін запису на червень. «Я просто не хочу, щоб в одному класі було по 8—9 дітей, які не знають чеської. Це дуже несправедливо стосовно

всіх», — каже Портлік. За його словами, інтеграція біженців відбувається краще, коли їх у класі менше.

У магістраті (мерії) Праги минулого тижня виникла робоча група, яка мала б зібрати й опрацювати законодавчі пропозиції, що мали б допомогти вирішити проблему. В ній, крім політиків, представлені й представники некомерційних організацій, повідомив Клецанда.

Крім того, депутати празької міської ради ще в січні дійшли згоди, що будуть домагатися законодавчих змін, які б уможливили створення спеціальної системи навчання дітей із іншою, ніж чеська, рідною мовою. Зокрема, пропонується створення так званих поточних класів із інтенсивним вивченням чеської мови, через які проходили б іншомовні учні.

Планувалось як тимчасове рішення

Окремі спеціальні терміни запису до перших класів шкіл для українських дітей-біженців існували як тимчасове рішення в перші пару років після прибуття до Чехії хвилі біженців від повномасштабної війни Росії проти України. На попередній, 2024/2025 навчальний рік, ця можливість була скасована як більше не потрібна. Але на цей навчальний рік її знову повернули законом Lex Ukrajina 7.

Цього домоглася в першу чергу Прага, в якій живе найбільше біженців і школи якої значною мірою перевантажені. Натомість більшість освітян виступала проти, заявляючи, що це дискримінація біженців і що частина їхніх дітей може тепер узагалі не потрапити до шкіл. За їхніми словами, коли минулого року окремий термін запису був скасований, запис до шкіл відбувся успішно.

Міністерство освіти Чехії підготувало для шкіл рекомендацію за можливості не влаштовувати окремого терміну запису для біженців. Урядовці наголошували, що в будь-якому разі подвійний термін — саме можливість, а не обов'язок.

***

04.04.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/chehiya-ne-mozhe-avtomatychno-vidmovlyaty-v-tymchasovomu-zahysti-ukrayincyam-8847614>

Чехія не може автоматично відмовляти в тимчасовому захисті українцям, які отримували його деінде в ЄС

Як встановив чеський Верховний адміністративний суд, такий підхід суперечить праву Європейського союзу. Тож Чехія зобов'язана розглядати прохання таких заявників, а не відмовляти їм без розгляду.

Можливість для іноземця з тимчасовим захистом, отриманим в одній із країн Євросоюзу, перебратися до іншої не виключена, якщо цей іноземець відмовиться від свого первісного дозволу на перебування у зв'язку з

тимчасовим захистом, встановив Верховний адміністративний суд (Nejvyšší správní soud) рішеннями, про які агентство ČTK дізналося з судової бази даних.

Дотепер чеське Міністерство внутрішніх справ вважало за неприйнятні прохання про тимчасовий захист у Чехії від біженців, які раніше отримували цей статус в іншій країні Євросоюзу чи навіть лише подавали прохання про такий статус. Але ця чеська правова норма суперечить праву ЄС і не має права бути застосована, з'ясував Верховний адміністративний суд. Це підтвердив за його запитом і Суд Європейського союзу.

Рішення були ухвалені за результатами розгляду звернень двох біженців, прохання яких МВС Чехії не стало й розглядати. В одному випадку старша жінка отримала тимчасовий захист у Бельгії, але вирішила перебратися до Чехії до своєї родини. В іншому глухонімому чоловікові, який спершу опинився в Польщі, запропонували підписати якісь папери, і він і не дізнався, що в них ішлося про надання тимчасового захисту, хоч у Польщі він його й не планував просити.

Але Суд Європейського союзу у відповідь на запит чеського Верховного адміністративного суду нагадав, що, відповідно до домовленості країн-членів Євросоюзу, українці з тимчасовим захистом від однієї з держав ЄС мають право перебратися до іншої. Єдине, що такі біженці мають спершу відмовитися від тимчасового захисту, отриманого раніше. Адже в Європейському союзі до біженців від війни Росії проти України ставляться інакше, ніж до інших прибульців: вони мають право обрати ту державу ЄС, у якій вони попросять про тимчасовий захист і тим отримають відповідні права. Верховний адміністративний суд вважає, що вони мають також право вторинного вибору, тобто переїзду.

«Якщо особи з тимчасовим захистом мають право перебувати на території всього Євросоюзу, їм має бути надана можливість легалізувати цей фактичний стан у тій членській державі, яку вони оберуть. Якщо вони оберуть Чехію, їм мусить бути видано тут дозвіл на перебування», — мовиться в одному з цих рішень.

В обох цих справах Міський суд у Празі ухвалив рішення на користь українців. Міністерство внутрішніх справ Чехії оскаржило обидва рішення, але Верховний адміністративний суд відхилив його касаційні скарги.

Як вирішив цей суд, якби МВС у будь-якому конкретному випадку мало серйозні підстави вважати, що прохач про тимчасовий захист у Чехії хоче зловжити своїм правом і не має достатньої підстави для переїзду, воно має належним чином обґрунтувати і довести такий висновок.

Наразі в Чехії, як правило, відмовляють у наданні тимчасового захисту біженцям із України, які раніше мали такий статус в іншій країні ЄС чи навіть лише подавали прохання про нього — це можна відстежити за базами даних у Євросоюзі. Відстояти в такому разі своє право на тимчасовий захист у Чехії, за повідомленнями, вдавалося дуже мало кому.

Міністерство внутрішніх справ Чехії повідомило агентству ШТК, що знайомиться з рішенням і обґрунтуванням Верховного адміністративного суду і після цього «обере свої подальші дії».

***

01.04.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/economic/1060353.html>

За програмою "Перезавантаження" ВПО отримали 19 млн грн мікрогрантової підтримки від УЧХ

Український Червоний Хрест (УЧХ) за програмою "Перезавантаження" надав внутрішньо переміщеним особам (ВПО) та іншим вразливим категоріям населення 19 млн грн мікрогрантової підтримки.

"Український Червоний Хрест від 2024 року розпочав впровадження програми "Перезавантаження: розширення можливостей для працевлаштування", одним з важливих напрямів якої стала підтримка ініціатив мікропідприємництва серед вразливих категорій населення. Торік сотні жителів Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Черкаської та Тернопільської областей подали заявки на участь в програмі. 184 учасники пройшли всі етапи, захистили свої бізнес-ідеї та отримали мікрогранти розміром 100 тис. грн кожен, що допомогло їм у відновленні або розвитку власної справи", - повідомив УЧХ у фейсбуку у вівторок.

За словами генерального директора УЧХ Максима Доценка, цього року вказана програма надасть підтримку окремим ініціативам у сфері мікропідприємництва, допомагаючи вразливим верствам населення започаткувати або відновити власний бізнес.

"Підтримка включає мікрогранти, розвиток бізнес-навичок, а також доступ до ділових мереж і ринків праці", - уточнив Доценко.

Будівельна компанія, туристичне агентство, салон краси, кав'ярня, виробництво натуральних цукерок і навіть медова ферма – це лише кілька прикладів діяльності, яку розвивають відтепер переможці конкурсу мікрогрантової підтримки.

Цього року планується чергова видача мікрогрантів. Заявки на участь будуть оцінюватися за певними критеріями. Учасниками програми можуть стати зареєстровані внутрішньо переміщені особи, які мають можливість здійснювати господарську діяльність у межах громади У програмі також можуть брати участь місцеві жителі, які постраждали від війни, включаючи ветеранів, їхні родини та особи, які втратили роботу або бізнес. Учасниками програми можуть бути працездатні люди віком від 18 до 65 років з числа вразливих категорій населення.

Програму "Перезавантаження" підтримують міжнародні партнери, включаючи Іспанський Червоний Хрест, Данський Червоний Хрест та Швейцарський Червоний Хрест.

***

01.04.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1060482.html>

Верещук обговорила з головою делегації БРРЄ пільгові іпотеки для переселенців та розвиток реабілітаційної інфраструктури

Заступниця керівника Офісу президента України Ірина Верещук провела зустріч з головою делегації Банку розвитку Ради Європи (БРРЄ) Крістіаном Табакару та обговорила з ним основні напрямки роботи в Україні.

"Зазначила два пріоритети: пільгова іпотека для ВПО; розвиток реабілітаційної інфраструктури. Особливу увагу слід приділити пільговій іпотечі для ВПО. Бо це дієвий стимул для повернення працездатних українців з-за кордону", - написала Верещук в Телеграм у вівторок.

Вона відзначила, що БРРЄ була створена у 1956 році з метою вирішення європейськими країнами питань, пов'язаних із реінтеграцією біженців, переміщених осіб і мігрантів. Україна набула членства у цій європейській фінансовій інституції у 2023 році.

Як повідомлялося, Кабінет міністрів України на засіданні у вівторок схвалив залучення EUR100 млн позики від БРРЄ для реалізації проекту "НОМЕ: Компенсація за знищене житло", а також EUR50 млн для реалізації проекту "Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб".

***

01.04.2025

Громадський Простір

<https://www.prostir.ua/?news=rady-z-pytan-vpo-koalitsiya-1325-zakarpatyya-poinformovane-partnerstvo-dlya-podolannya-naslidkiv-vijny>

Ради з питань ВПО – Коаліція 1325 – Закарпаття: поінформоване партнерство для подолання наслідків війни

Закарпатська область прийняла до себе величезну кількість ВПО, за офіційними даними приблизно 127 000 осіб, а за даними мобільних операторів – 350 000 осіб. Більшість з них жінки та діти: чоловіків – 44443 особи; жінок – 83312 осіб; дітей до 18 років – 38937 осіб; людей з інвалідністю – 4566 осіб.

Відповідно до наведених даних, можна побачити, що жінок треба активно залучати до процесів громадської участі, управління в приймаючий громаді та прийнятті рішень.

Ради з питань ВПО і мають стати таким механізмом, який допомагає:

- забезпечити рівноправну участі жінок і чоловіків у прийнятті рішень щодо запобігання конфліктам;
- створити дієвий механізм взаємодії державних органів, громадських об'єднань, підприємств, установ та організацій;
- забезпечити процес постконфліктного відновлення, розбудови тощо.

Саме тому протягом січня – березня 2025 року у Закарпатській області реалізовувався (і продовжить реалізовуватися у наступному кварталі) проєкт релокованої громадської організації “Локатор – Медіа” «Ради з питань ВПО – Коаліція 1325 – Закарпаття: поінформоване партнерство для подолання наслідків війни».

Проєкт було спрямовано саме на Ради з питань ВПО, створених на різних рівнях, у Закарпатській області. Саме ці консультативно – дорадчі органи мають стати дієвим механізмом поліпшення взаємодії між приймаючими громадами та ВПО, державними органами, органами місцевого самоврядування, громадським сектором тощо.

Реалізація проєкту дозволила:

- поліпшити комунікацію між Коаліцією 1325 – Закарпаття та створеними Радами з питань ВПО;
- залучити до процесів прийняття рішень жінок з числа ВПО у приймаючих громадах;
- підвищити рівень поінформованості щодо можливостей для жінок брати активну участь у громадському житті своєї громади тощо.

Уже зараз загальна кількість безпосередніх учасників проєкту склала 402 особи з числа учасників створених Рад з питань ВПО зі статусом ВПО та місцевих жителів приймаючих громад, а уже у наступному кварталі реалізації проєкту будуть укладені Меморандуми про співпрацю із Радою з питань ВПО Великобичківської селищної ради, Радою з питань ВПО Вишківської селищної ради, Комунальним закладом “Берегівський професійний ліцей сфери послуг” Закарпатської обласної ради (для забезпечення права на освіту жінкам та дівчатам зі статусом ВПО).

«Коли знаєш, що буде підтримка, то і працювати хочеться. Ви знаєте, ми так втомилися працювати у цьому напрямку (Рада з питань ВПО), не маючи фахових консультацій та методології роботи. Але тепер ми багато чого розуміємо. Можете на нас розраховувати. Наша Рада з питань ВПО буде долучатися до всіх проєктів, вирішення проблемних питань та задач», – ділиться пані Рената, 41 рік, ВПО, членкиня Ради з питань ВПО, багатодітна мама.

«Дізналася багато про роботу Коаліції 1325 – Закарпаття. Якщо чесно, не знала про її існування, бо не проживаю у обласному центрі. Тепер розумію, скільки всього цікавого відбувається у Закарпатській області. Захотілося також більш активно щось робити у своїй громаді», – розповідає Ольга, 36 років, працівниця Будинку культури, ВПО, голова Ради з питань ВПО.

“Наша Рада з питань ВПО при Закарпатській ОВА для реалізації завдань, що зафіксовані в тексті своєї Стратегії розвитку, активно використовує механізм залучення гарантованого фінансування. Протягом січня – березня 2025 року завдяки релокованій громадській організації “Локатор – Медіа”, яка отримала грант від Український Жіночий Фонд / Ukrainian Women’s Fund, я як голова Ради, члени Ради Олександр Пилипенко та Криницька Юлія, а також інші спеціалісти, беруть участь у реалізації проєкту «Ради з питань ВПО –

Коаліція 1325 – Закарпаття: поінформоване партнерство для подолання наслідків війни». Проект спрямовано на те, щоб надати жінкам та дівчатам зі статусом ВПО, які перебувають у Закарпатській області, якомога більше інформації про діяльність Коаліції 1325 – Закарпаття та про широкий функціонал такого консультативно – дорадчого органу як Рада / Координаційна Рада з питань ВПО”, – додає Криворучко Наталя, ВПО, к.е.н, Голова Ради з питань ВПО при Закарпатській ОВА, співзасновниця Коаліції 1325 – Закарпаття.

«Ця стаття стала можливою завдяки підтримці Уряду Об’єднаного Королівства Великої Британії та Північної Ірландії в рамках проекту «Жінки, мир, безпека: діємо разом», що впроваджується Українським Жіночим Фондом». Відповідальність за зміст інформації несе громадська організація «Локатор-Медіа». Інформація, що представлена у цьому повідомленні, не завжди відображає погляди Уряду Об’єднаного Королівства Великої Британії та Північної Ірландії і УЖФ».

***

03.04.2025

Громадський Простір

<https://www.prostir.ua/?news=nefko-prodovzhuje-spryyaty-vidbudovi-ukrajinskyh-munitsypalitetiv-i-zapuskaje-kilka-novyh-projektiv-z-vidnovlennya-krytychnoji-infrastruktury-ta-stvorennya-ekolohichnoho-zhytla-ta-osvitnih-zakladiv>

НЕФКО запускає кілька нових проектів з відновлення критичної інфраструктури та створення екологічного житла та освітніх закладів

На заході, організованому НЕФКО, зібралися представники українських громад, країн Північної Європи та міжнародних донорів та інших зацікавлених сторін. На ньому продемонстрували як завершені, так і поточні проекти реконструкції, поділилися здобутими уроками та обговорили рішення для відбудови України в енергоефективний та екологічно відповідальний спосіб.

- Разом із донорами та партнерами НЕФКО реалізує термінові ініціативи з відновлення в Україні, допомагаючи країні відбудувати екологічніше та краще. Підписано шість нових проектів загальною вартістю 30 млн євро. З початку повномасштабного вторгнення було завершено понад 30 проектів відновлення, реалізація понад 60 ще триває.
- Разом зі своїми північними власниками, Східноєвропейським партнерством з енергоефективності та довкілля (E5P) та ЄС НЕФКО зміцнює енергетичну незалежність України та підтримує її зелений перехід.
- Поточні ініціативи зміцнюють співпрацю між країнами Північної Європи, ЄС та українськими громадами, сприяючи розбудові стійкості українських громад.

Через НЕФКО країни Північної Європи підтримують Україну у відновленні критичної інфраструктури, створенні екологічного житла і будівництві освітніх закладів. Задля цієї мети було підписано шість грантових угод.

Було погоджено такі нові проекти, якими управлятиме НЕФКО:

Східноєвропейське партнерство з енергоефективності та довкілля (E5P) виділило грантове фінансування котельні на біопаливі та теплоаккумулятора в м.Кременчук Полтавської області. Проект має на меті підвищити надійність опалення та гарячого водопостачання після того, як головну теплоелектроцентраль (ТЕЦ) міста зруйнував російський ракетний удар. Крім того, Швеція погодилася надати двосторонній грант на встановлення 120 індивідуальних теплових пунктів для того ж проекту в Кременчуці.

Хмельницький, Лубни та Луцьк взяли на себе зобов'язання модернізувати інфраструктуру водовідведення та встановити сонячні панелі для виробництва електроенергії для власних потреб за фінансової підтримки Данії через Данську програму з фінансування сталої інфраструктури (DSIF). Кожен проект у трьох містах отримає фінансування за рахунок поєднання грантів DSIF та співфінансування міст.

У Львові DSIF підтримує реконструкцію очисних споруд для підтримки поточного будівництва заводу з виробництва біогазу та заплановану реконструкцію очисних споруд. Проект забезпечить місцеве виробництво електроенергії та тепла й покращить якість очищених стоків, що скидаються до річки Полтва.

Горішні Плавні та НЕФКО також підписали угоду про реконструкцію головної міської каналізаційної насосної станції та встановлення сонячних панелей, що фінансуватиметься за рахунок гранту Норвезького агентства з розвитку та співробітництва (Norad) та співфінансування міста. Проект спрямований на підвищення надійності інфраструктури водовідведення шляхом заміни зношеної насосної станції та інтеграції сонячної енергії для зменшення витрат на електроенергію. Церемонія підписання відбулася на заході, організованому НЕФКО у Гельсінкі, де зібралися представники українських громад, міжнародних донорів та інших зацікавлених сторін. На заході продемонстрували як завершені, так і поточні проекти реконструкції, поділилися здобутими висновками та обговорили рішення для відбудови України в енергоефективний та екологічно відповідальний спосіб.

Міністерка з питань клімату та довкілля Фінляндії Сари Мултала у своїй промові наголосила на важливості екологічної безпеки та енергоефективних навчальних закладів в Україні:

«Фінляндія докладається до Програми зеленого відновлення України НЕФКО, сприяючи розгортанню енергоефективних рішень і скороченню використання викопного палива. Рада відзначити, що фінансування Фінляндії через НЕФКО було спрямовано на реконструкцію енергоефективної школи в Микуличах. Цей проект — шанс для України прийняти стандарти ЄС щодо

енергоефективності та зробити конкретні кроки, щоб відбудувати екологічніше та краще».

НЕФКО є виконавчою агенцією багатостороннього донорського фонду — Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля (E5P), яким керує Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР).

«Донори E5P, серед яких найбільші вкладники фонду, Швеція та Європейський Союз, пишаються тим, що співпрацюють з НЕФКО в рамках цих життєво важливих проєктів в Україні. У ці складні часи E5P фокусується на підтримці критичних комунальних послуг з тепло- та водопостачання населення, а також термомодернізації громадських будівель для економії використання газу та електроенергії. Зрештою, ці вдосконалення прокладуть шлях до більш екологічного та сталого відновлення України», — зазначила заступниця директора з партнерства з донорами у ЄБРР Ева Манік.

На заході прозвучали розповіді з перших вуст від представників українських муніципалітетів, які проводять відбудову за надзвичайних обставин. Обговорення стосувалися проблем відновлення критичної інфраструктури під час війни, ролі країн Північної Європи у прискоренні зеленого відновлення України та фінансових механізмів, необхідних для підтримки цих зусиль.

«Завдяки фінансовій підтримці Данії та Швеції ми впроваджуємо проєкти зі зменшення споживання води. Нещодавно завершений проєкт був спрямований на реконструкцію міських систем водопостачання та водовідведення та заміну великої кількості насосів. Новий проєкт підтримає модернізацію каналізаційних насосних станцій та принесе користь 44 000 мешканців та ВПО», — прокоментував Олександр Грицаєнко, міський голова Лубен.

«Хмельницький перетворився на великий хаб, де приймають та розміщують внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Проте ми рідко називаємо цих людей ВПО, тому що для нас це перш за все наші співвітчизники, українці. Хоч би куди вони поїхали, вони залишаються українцями. Я дуже вдячний тим, хто залишився в Україні, адже люди — це величезний ресурс, люди потрібні для економіки», — розповів Василь Новачок, заступник міського голови Хмельницького.

Як Північний зелений банк, НЕФКО працює, щоб забезпечити більш екологічне та стійке майбутнє.

«В умовах продовження війни НЕФКО й надалі досягає відчутних результатів завдяки 20-річній присутності в Україні, розгалуженій мережі зв'язків із муніципалітетами та досвіду реалізації проєктів з підвищення енергоефективності та впровадження відновлюваних джерел енергії, які відповідають стандартам ЄС і північним ноу-хау. Ці ініціативи відіграють ключову роль у підтримці довгострокового відновлення України та закладають основу для більш екологічної та стійкої країни», — підкреслив генеральний директор НЕФКО Тронд Мо.

05.04.2025

RFI

<https://surl.li/pemfkb>

«Тиждень на виїзд»: лист українським біженцям у США, який виявився помилкою

Українці, які перебувають у Сполучених Штатах відповідно до гуманітарної програми, отримали тривожного листа. Біженцям наказано негайно залишити територію країни. Згодом американська влада цю інформацію спростувала.

Ваш статус анульовано, ви маєте сім днів, щоб покинути країну, інакше «федеральний уряд знайде вас», — про це йшлося в листі, який отримали кілька українців у США. Про це передає Reuters. Точна кількість українських переселенців, яким надійшла така інформація, невідома.

«Якщо ви не залишите Сполучені Штати негайно, то станете об'єктом потенційних дій правоохоронних органів, які призведуть до вашої висилки зі Сполучених Штатів», — повідомлялося в електронному листі, надісланому в четвер, 3 квітня.

Цей наказ сполохнув біженців, за словами Анжели Боеленс, очільниці некомерційної організації IA NICE, що допомагає українцям в Айові. Вона розповіла, що знає як мінімум двох жінок — отримувачок такого листа. Одна з цих українок — вагітна.

«Це дуже страшний лист. Усі мої сім'ї у повній паніці. Я говорила людям, що вони матимуть час після повідомлення про анулювання статусу. Але цей лист був зовсім іншим», — цитує Reuters коментар Боеленс.

У п'ятницю, 4 квітня, в Міністерстві внутрішньої безпеки пояснили ситуацію, заявивши, що листа було надіслано помилково. Гуманітарну програму для українців, яка почала діяти після повномасштабного вторгнення Росії, не припинили.

RFI Українською повідомляє, що раніше резонансу набула інформація від ЗМІ про можливе скасування тимчасового правового статусу для приблизно 240 тисяч українців у США. Дональд Трамп тоді визнав, що це питання дійсно перебуває на розгляді, але наголосив, що жодних остаточних кроків не здійснено. Обіцяв ухвалити рішення про те, позбавляти чи ні українських біженців «тимчасового захисту».

01.04.2025

LIGA.net

<https://finance.liga.net/ua/all/novosti/u-nimechchyni-khochut-skorotyty-bazovu-sotsvyplatu-bild-na-praktytsi-nichoho-ne-zminytsia>

У Німеччині хочуть скоротити базову соціальну допомогу. Bild: на практиці нічого не зміниться

У Німеччині готують перегляд програми державної соціальної допомоги (Bürgergeld), яку, зокрема, отримують і біженці з України. Попри гучні заяви політиків, на практиці зміни можуть виявитися не більш ніж косметичними, пише BILD.

Співробітниця одного із центрів зайнятості (Jobcenter) з більш ніж десятирічним стажем у розмові з виданням зазначила, що "це не системна реформа, а радше символічна політика".

Згідно з домовленостями між партією Християнсько-демократичний союз (ХДС), що перемогла на виборах, і її можливим партнером по коаліції Соціал-демократичною партією Німеччини (СДПН), у разі відмови одержувача допомоги від запропонованої роботи теоретично можливе повне припинення виплат.

"Формально це вже було можливим торік, але насправді жоден із моїх колег не стикався з подібним випадком. Практично всі спроби санкцій оскаржуються, і виплати тривають", – розповіла співробітниця центру зайнятості.

За її словами, позитивне у новій реформі лише одне – планується налагодити обмін даними між соціальними, фінансовими та правоохоронними відомствами.

"Це справді допоможе. Наразі ми стикаємося з тим, що відомства працюють ізольовано, а зловмисники цим користуються. Але в будь-якому разі без кадрів, цифровізації та юридичних змін ця реформа залишиться тільки на папері", – сказала співрозмовниця німецького видання.

Законопроект, що запроваджує жорсткіші вимоги для одержувачів соціальної допомоги (Bürgergeld), передбачає, зокрема, збільшення штрафів за відмову від працевлаштування і нелегальну роботу, а також неявку до центру зайнятості без поважної причини.

***

01.04.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/04/1/7208485/>

Частину українських біженців позбавлять безкоштовного проїзду в транспорті Таллінна

З 1 травня українські військові біженці, які не є зареєстрованими жителями естонської столиці Таллінна, не матимуть права безкоштовного проїзду в громадському транспорті міста.

Про це повідомляє "Європейська правда" з посиланням на ERR.

Можливість безкоштовно їздити в громадському транспорті влада Таллінна надала українським біженцям 3 березня 2022 року. Однак тепер постанову буде скасовано.

Підставою для визнання недійсним розпорядження є той факт, що у більшості військових біженців, які проживають у Таллінні, на сьогоднішній день є офіційна реєстрація в столиці.

"Для зареєстрованих мешканців Таллінна діє право на безоплатне користування громадським транспортом, тому немає необхідності зберігати окреме право на безоплатний проїзд саме для військових біженців у громадському транспорті столиці", – зазначено в пояснювальній записці до розпорядження місцевої влади.

Нова постанова набере чинності з 1 травня 2025 року, щоб забезпечити достатній проміжок часу для повідомлення про зміни та адаптації до них.

***

03.04.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/04/3/7208717/>

Грузія скоротила термін безвізового перебування біженців з України до одного року

Прем'єр-міністр Грузії Іраклій Кобахідзе скоротив термін безвізового перебування українців у країні.

Про це повідомило NewsGeorgia, передає "Європейська правда".

У четвер, 3 квітня, стало відомо, що термін безвізового перебування громадян України в Грузії скорочено з трьох років до одного.

"Громадяни України мають право в'їжджати до Грузії без візи і перебувати на території країни протягом одного повного року", – йдеться в документі.

Громадянам України, які в'їхали і перебували на території Грузії до 24 лютого 2025 року, право перебування продовжать до 24 лютого 2026 року.

Як зазначається, у лютому 2023 року влада Грузії дозволила українцям перебувати в країні без віз протягом двох років. У квітні 2024 року термін продовжили до трьох років.

***

31.03.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3975862-75-vnutrisno-peremisenih-osib-ne-planuut-pereizdu-z-gromadi-de-meskaut-zaraz-doslidzenna.html>

75% переселенців не планують переїзду з громад, де мешкають зараз
75% внутрішньо переміщених осіб інтегрувалися у життя своїх нових громад і не планують переїздити з того населеного пункту, де вони мешкають зараз.

На таке рішення значною мірою впливає те, що українське суспільство та місцева влада активно залучені до допомоги та підтримки людей, які вимушені були змінити місце проживання через війну.

Як Укрінформу повідомили у Раді Європи, про це свідчать результати восьмої хвилі всеукраїнського соціологічного дослідження «Багаторівневе врядування в Україні в умовах широкомасштабного російського вторгнення».

Зазначається, що дослідження провів Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) на замовлення Ради Європи в рамках Програми «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні» у співпраці з Комітетом Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

За результатами дослідження, 68% вимушено переміщених осіб відчують позитивне ставлення до себе. При цьому, 71% опитаних місцевих жителів позитивно ставляться до ВПО, а 55% вважають, що їхні громади готові прийняти нові хвилі ВПО (34% - не готові).

Крім того, зросла частка ВПО, які придбали чи орендували житло, а також тих, хто знайшов роботу. Якщо в 2022 році показник зайнятості ВПО становив всього 37%, то станом на кінець 2024 року – вже 56%. Найбільше - з 16% до 33% - зросла частка тих, хто знайшов роботу на новому місці проживання. Крім цього, 5% ВПО знайшли дистанційну роботу, а 18% - зберегли попередню роботу.

Дослідження виявило також найбільші потреби внутрішньо переміщених осіб – це допомога з житлом (53%), гуманітарна допомога (30%) та перекваліфікація (25%).

«Бачимо, що велика частина внутрішньо переміщених осіб, особливо тих, хто змушений був переїздити ще на початку широкомасштабного вторгнення, вже інтегрувалися у життя нових громад і не планують повертатися. І чим довше триватиме війна, тим більшим буде відсоток таких людей. Звичайно, є проблема «нових ВПО», які змушені виїжджати з

прифронтових населених пунктів. Вони сподіваються, що виїхали ненадовго, тому не поспішають обживатися в нових громадах. Але кількість цих ВПО не порівняти з масштабами 2022 року. Цифри ж дослідження показують загальну картину, яку важливо враховувати і на державному, і на місцевому рівнях при розробці планів з розвитку інфраструктури та фінансуванні публічних послуг», - вважає Анатолій Ткачук, один з авторів дослідження, консультант Програми Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні».

Програма Ради Європи «Посилення доброго демократичного врядування і стійкості в Україні» впроваджується в рамках Плану дій Ради Європи для України на 2023-2026 роки «Стійкість, відновлення та відбудова» Центром експертизи багаторівневого врядування, що функціонує в межах Секретаріату Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи.

***

02.04.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3977738-agentstvo-oon-u-spravah-bizenciv-kompensue-pereselencam-orendu-zitla-u-akih-oblastah-die-programa.html>

Агентство ООН у справах біженців компенсує переселенцям оренду житла - у яких областях діє програма

Благодійний фонд «Право на захист» у партнерстві з Агентством ООН у справах біженців (УВКБ ООН) надаватиме грошову допомогу на оренду житла внутрішньо переміщеним особам у низці регіонів.

Про це повідомила в Телеграмі голова Комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування Олена Шуляк, передає Укрінформ.

«У 2025 році БФ «Право на захист» у партнерстві з УВКБ ООН надаватиме грошову допомогу на оренду житла. Програма діє в Києві та Київській області, а також у Дніпропетровській, Полтавській, Кіровоградській і Запорізькій областях», - йдеться у повідомленні.

За інформацією депутатки, програмою передбачено компенсацію вартості оренди на 6 місяців. Право на допомогу мають внутрішньо переміщені особи та українці, які повернулися з-за кордону, що мешкають у місцях тимчасового проживання (модульні містечка, школи, садочки, лікарні тощо); особи, які орендують житло з поганими умовами або під ризиком виселення.

Учасники повинні мати план самозабезпечення після завершення допомоги — працевлаштування, бізнес, перекваліфікація тощо.

За умовами програми, родина має самостійно знайти житло й оплатити перші два місяці оренди — витрати буде відшкодовано. Участь у програмі

можлива лише за відсутності попередніх виплат на оренду або субсидій на житло.

***

03.04.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-tymchasovo-okupovani/3977831-ukrainci-nazvali-osnovni-pricini-povernenna-pereselenciv-na-tot.html>

Українці назвали основні причини повернення переселенців на ТОТ

Громадяни України вважають проблему повернення переселенців на тимчасово окуповані Росією території, якщо не масовою, то помітною.

Про це свідчать дані представленої у Києві опитування «Стан суспільства на тимчасово окупованих територіях: безпека, взаємодопомога, громадянська активність».

Згідно з опитуванням, лише 7,5% респондентів зазначили, що такого явища немає або майже немає, 12,4% відмовилися відповідати на це питання, а близько 80% вважають, що люди хоча б інколи повертаються на тимчасово окуповані території. Однак про багато таких випадків знають лише 12,8% опитаних.

При цьому, на думку авторів дослідження, слід врахувати, що результати відображають радше емоційну оцінку респондентів, ніж об'єктивну кількість.

На запитання «Чому люди повертаються на тимчасово окуповані території?» понад 70% вказали виключно (або переважно) матеріальні мотиви. Водночас моральні мотиви, такі як бажання бути поруч із родиною чи відчуття обов'язку, назвали лише 16% опитаних.

Як прокоментувала Юлія Горбова, директорка Інституту соціологічних досліджень КНЕУ ім. В. Гетьмана, з точки зору респондентів, які проживають на підконтрольній Україні території, основним мотивом повернення на ТОТ є матеріальні причини.

«Конкретизуючи свої думки щодо причин повернення, респонденти з підконтрольних Україні територій найчастіше називають такі фактори, як наявність сім'ї або близьких на тимчасово окупованих територіях, відсутність фінансових можливостей для життя на підконтрольній Україні території, а також втрату роботи чи джерела доходу в місцях тимчасового перебування. Усі ці причини є переважно матеріальними», - зазначила Горбова.

Водночас віра в окупаційну «владу» перебуває в кінці списку мотивів, набравши лише 10%. Це свідчить, на думку авторів дослідження, що переважна більшість рішень про повернення базується на практичних і життєвих обставинах, а не на ідеологічних чи політичних переконаннях.

Ставлення до людей, які повертаються на ТОТ, серед респондентів в Україні є переважно толерантним. Лише 4% опитаних висловлюють підтримку таким людям, але 57,2% зазначили, що ставляться до них із

розумінням. Ще 11,5% дотримуються нейтральної позиції, відповівши, що їм байдуже. Засудження висловили 16,1% респондентів.

Кількість тих, хто хотів би виїхати з тимчасово окупованих територій, але з різних причин залишається там, учасники опитування оцінили так: 22,9% вважають, що таких людей дуже багато, 48,8% відповіли, що вони є, але небагато. Водночас лише 9,8% зазначили, що таких людей немає або майже немає.

«Оцінюючи причини, через які люди не хочуть виїжджати з ТОТ, населення на підконтрольній Україні території називало фактори пов'язані з матеріальним благополуччям і родинними обставинами. Зокрема, популярними є думки, що люди часто не знають, за що житимуть у разі переїзду, або не бажають залишати свій дім. Значну роль також відіграють сімейні проблеми та зобов'язання», - прокоментувала Горбова.

Лише 16,4% респондентів з підконтрольних Україні територій серед причин залишатися на ТОТ назвали бажання жити під російською владою. Це свідчить про те, що на рішення залишитися економічні, соціальні та особисті фактори мають значно більший вплив, аніж ідеологічні уподобання.

Водночас у рамках дослідження провели схоже опитування понад 2 тисяч жителів ТОТ. За словами Горбової, не було жодного, хто сказав би, що причиною небажання виїжджати звідти є страх стикнутися з негативним ставленням пересічних українців до вимушених переселенців.

«Це свідчить про те, що міжособистісні відносини та соціальні упередження не є визначальним фактором у цьому питанні, а основні причини залишаються пов'язаними з матеріальними, сімейними та життєвими обставинами», - підсумувала соціологиня.

Опитування провела компанія «Active Group» за участю Інституту соціологічних досліджень КНЕУ ім. В. Гетьмана. При цьому було використано метод глибинних інтерв'ю 100 учасників на підконтрольних Україні територіях.

***

31.03.2025

24 Канал

https://24tv.ua/economy/viplati-pensiy-ukrayini-zminili-shho-povinni-znati-litni-lyudi_n2788737

Українцям інакше виплачуватимуть пенсії: що мають знати пенсіонери про постанову уряду

В Україні ухвалили нову постанову. Таким чином змінилися правила виплати пенсій літнім людям.

В Україні змінили умови виплати пенсій

Постанова встановлює єдині умови виплати пенсій для всіх громадян України, незалежно від їх місцеперебування, пише 24 Канал з посиланням на Мінсоцполітики.

Мова йде про пенсіонерів, які проживають:

- безпосередньо в Україні;
- на тимчасово окупованих територіях;
- за кордоном.

В останньому випадку вказані громадяни, які перебувають за межами України не менше ніж 183 дні протягом календарного року. Або ж вони отримали тимчасовий захист (статус біженця) та не оформляли документи для постійного проживання за кордоном.

Дія цього Порядку не поширюється на громадян України, яким пенсія або страхові виплати виплачуються на умовах міжнародних договорів у сфері пенсійного забезпечення з іншими країнами.

У чому полягає проблема постанови

Видання на пенсії зазначає, що новий документ "скасовує дискримінаційну" Постанову Кабінету Міністрів, адже саме вона "понад 10 років не давала нормально жити багатьом переселенцям". У матеріалі наголошуються, що вона передбачала постійну ідентифікацію, оформлення пенсій лише через Ощадбанк і тільки за наявності довідки переселенця тощо.

Водночас виплата пенсій для громадян України, як і раніше, здійснюватиметься через Укрпошту чи на пенсійні рахунки уповноважених банків, які працюють на території України. Однак для отримання пенсії на ТОТ (точніше, для її нарахування) потрібно проходити фізичну ідентифікацію. Це слід робити до 31 грудня кожного календарного року.

«Разом з тим, виплата пенсії припиняється, якщо протягом шести місяців були відсутні видаткові операції та в ці пів року не проводилася фізична ідентифікація особи. Тобто подвійна умова – пройти щорічну ідентифікацію, і щоб раз на пів року відбувався якийсь рух коштів на картці. Як це зробити на практиці на непідконтрольній території – питання доволі складне», – пише "На пенсії".

Тим, хто залишається у тимчасовій окупації та тим, хто виїхав звідти на підконтрольну Україні територію, виплата пенсії проводиться за умови, неодержання пенсії від Росії. Це підтверджується заявою від людини Пенсійному фонду про призначення, поновлення та продовження виплати пенсії.

Зокрема Пенсійному фонду вже надано завдання до кінця 2025 року перевірити всі пенсійні справи тих, хто проживає на непідконтрольній території, або виїхав звідти.

Пенсіонерам, які тимчасово проживають за межами України виплата пенсії та страхових виплат здійснюватиметься також за умови проходження фізичної ідентифікації до 31 грудня кожного календарного року.

***

01.04.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/bizhentsi-norvegiyi-skilki-ukrayintsiv-znayshli-robotu_n2789175

Скільки українських біженців влаштувалися на роботу у Норвегії

Станом на цю мить Норвегія прийняла близько 93 000 українських біженців. Майже всі дорослі беруть участь у спеціальній вступній програмі.

Українські біженці розселені по всій країні – від великих міст до невеликих муніципалітетів. Про це повідомляє 24 Канал із посиланням на Ukraine Pulse.

Скільки українців знайшли роботу в Норвегії

Міністерка праці Тоньє Бренна під час пресконференції розповіла, що 30% переселенців із 93 000 вже знайшли роботу.

Крім цього, більшість дорослих українців беруть участь у спеціальній вступній програмі, яка допомагає їм адаптуватися та влитися в суспільство.

«Чим довше українці перебувають у Норвегії, тим більша ймовірність їх інтеграції на ринок праці. За минулий рік показники працевлаштування подвоїлися», – сказала Тоньє Бренна.

Що відомо про вступну програму в Норвегії для біженців

Вона зосереджена на головних аспектах інтеграції, зокрема на вивченні норвезької мови та опануванні культурних особливостей.

Крім цього, учасникам програми допомагають підготуватися до роботи та сформуванню навички самостійного життя.

Міністерка праці зауважила, що політика норвезького уряду спрямована на те, щоб біженці могли забезпечувати себе самостійно, отримувати гідну зарплату, мати соціальні зв'язки та відчувати безпеку далеко від війни.

Водночас зауважимо, що на початку 2025 року Норвегія розширила "список безпечних областей України". Жителі цих регіонів не мають права на колективний захист, і їхні заяви розглядають в індивідуальному порядку.

***

04.04.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/finlyandiya-zakrivaye-tsentri-dlya-ukrayinskih-bizhentsiv-detali_n2791539

Одна з країн ЄС закриває центри для українських біженців

Міграційна служба Фінляндії оголосила про плани закрити 18 центрів прийому українських біженців протягом цього року. Ще вісім центрів планується закрити в лютому 2026 року.

Зараз у країні перебуває приблизно 65 000 українських біженців. Детальніше про заяву Фінляндії розповідає 24 Канал із посиланням на Yle.

Закриття центрів для біженців у Фінляндії

Міграційна служба підтвердила плани закрити 18 пунктів прийому шукачів притулку протягом року, пояснюючи це рішення значним зменшенням кількості заяв про надання притулку. Дані показують, що кількість запитів на притулок зменшилася на 45% порівняно з попереднім роком.

Крім того, ще 8 центрів для біженців планується закрити в лютому 2026 року.

Під скорочення потраплять центри в:

- Кемі;
- Пієксямякі;
- Варкаус;
- Ярвенпяя;
- Порвоо;
- Сатакунта;
- Вааса;
- Каяні;
- Західній Уусімаа;
- Лієкса;
- Валкеакоскі;
- Форсса;
- Ямся;
- Рііхімякі;
- Пох'янмаа;
- Південно-Західній Фінляндії.

Як відомо, приблизно 2200 осіб з центрів, які планується закрити, можуть подати заяву на отримання посвідки на проживання у Фінляндії.

***

31.03.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/bizhenstvo-2025-rotsi-ki-krayini-nadayut-1743361917.html>

Куди переїжджати українцям у 2025: список країн, які надають найкращі умови для біженців

Вибір країни для переїзду українців у статусі біженців у 2025 році залежить від багатьох факторів, включаючи умови прийому, доступність соціальної допомоги, можливості працевлаштування та інтеграції.

РБК-Україна розповідає про те, які європейські країни продовжують надавати підтримку українським біженцям у 2025 році.

Німеччина

Німеччина залишається однією з найбільш гостинних країн для українських біженців, надаючи щомісячну фінансову допомогу Bürgergeld. Її сума залежить від статусу людини:

- одинокі дорослі: 502 євро;
- подружжя: по 451 євро на кожного;
- діти до 6 років: 318 євро; 6-14 років: 348 євро; 14-18 років: 420 євро.

Важливо наголосити, що ця допомога надається тільки безробітним дорослим, у разі працевлаштування її перестають виплачувати.

Також країна забезпечує доступ до безкоштовної медичної допомоги, освіти та сприяє інтеграції на ринку праці.

Польща

Польща продовжує підтримувати українських біженців, зосереджуючись на допомозі сім'ям із дітьми. Зокрема країна надає наступні виплати:

- програма "Сім'я 800": 800 злотих (близько 180 євро) щомісяця на дитину до 18 років;
- програма "Добрий старт": 300 злотих (близько 65 євро) одноразово для школярів.

Термін легального перебування українських біженців продовжено до 30 вересня 2025 року, що дозволяє їй надалі отримувати медичні послуги та соціальні виплати. Втім нові шукачі притулку будуть змушені тепер проходити співбесіди в Управлінні у справах іноземців, кожну заявку на отримання статусу тимчасового захисту розглядатимуть індивідуально.

Чехія

Зараз Чехія надає допомогу лише вразливим групам населення: інвалідам, пенсіонерам, багатодітним сім'ям, самотнім матерям, вагітним. Вони можуть розраховувати на:

- щомісячну допомогу 4860 крон на особу (приблизно 190 євро);
- безкоштовне соціальне житло;
- участь у тимчасових програмах матеріальної підтримки.

Варто наголосити, що країна скоротила термін, протягом якого вона сплачує медичне страхування за біженців. Раніше він становив 150 днів із моменту отримання статусу тимчасового захисту, зараз - 90 днів.

У 2025 році Чехія запроваджує новий тип дозволу на довгострокове перебування (dlouhodobý pobyt) строком до п'яти років із доступом до ринку праці. Це спрощує життя для українців, які вже працюють у країні, та дозволяє уникнути щорічного продовження тимчасових віз.

Для отримання цього дозволу необхідно мати щонайменше два роки офіційного працевлаштування в Чехії та відповідати певним фінансовим критеріям.

Нідерланди

Для в'їзду у Нідерланди достатньо мати біометричний паспорт, який дозволяє перебувати в країні до 90 днів. Протягом цього часу потрібно подати заявку на тимчасовий притулок.

Багато центрів тимчасового розміщення у країні переповнені, тож отримати державне житло доведеться чекати довго. Біженцям часто доводиться жити в одній кімнаті з іншими особами (від 3 до 7). Кращі умови можуть отримати поза чергою:

- сім'ї з дітьми;
- одинокі батьки з дітьми;
- люди з хронічними хворобами чи інвалідністю;
- літні люди.

Фінансова допомога в Нідерландах покриває лише базові потреби:

- 62,66 євро на місяць на одяг;
- від 140,34 до 242,48 євро на місяць на харчування (у вигляді продуктових талонів);
- 80,91 євро на дитину.

Ірландія

З березня 2025 року Ірландія змінює умови прийому українських біженців, зокрема новоприбулі не матимуть доступу до безкоштовного житла. Соціальні виплати залишаються на рівні 38,80 євро на тиждень для дорослих та 29,80 євро для дітей.

Після прибуття до Ірландії необхідно подати заявку на тимчасовий захист. Після її схвалення Міністерством юстиції заявник отримує лист-дозвіл, який надає доступ до державної допомоги.

Статус тимчасового захисту передбачає такі переваги:

- право на роботу;
- соціальні виплати;
- доступ до інших державних послуг.

Тимчасовий захист в Ірландії продовжили до 4 березня 2026 року.

***

31.03.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/zhorstkishi-umovi-ta-kontrol-chehiyigotuyut-1743421237.html>

Жорсткіші умови та контроль. У Чехії готують серйозні зміни для біженців

У Чехії пропонують посилити політику міграції й умов надання притулку іноземцям. Парламент може почати обговорення змін уже в квітні.

Про це пише РБК-Україна із посиланням на публікацію ШТК.

Що може змінитись для шукачів притулку у Чехії

Зміни до законів підготувало Міністерство внутрішніх справ (МВС) Чехії, їх вже підтримала провладна коаліція та прем'єр-міністр країни Петр Фіала.

Запропоновані нововведення мають на меті підвищити безпеку у країні і передбачають посилений моніторинг пересування та місця проживання шукачів притулку й нелегальних мігрантів.

Основні зміни:

- вислані іноземці не зможуть повторно подати заяву на притулок;
- якщо інша країна ЄС ухвалила рішення про депортацію, Чехія не переглядатиме його;
- рішення про відмову у притулку та депортацію будуть ухвалювати одночасно;
- суд має розглядати питання депортації у разі засудження мігранта за злочин;
- мігрантів зобов'язують проходити епідеміологічний скринінг;
- поліція та влада отримують доступ до інформації з мобільних телефонів мігрантів для ідентифікації;
- влада зможе контролювати місце проживання шукачів притулку, обмежувати їхні соціальні гарантії та доступ до роботи;
- прискорять розгляд справ про міжнародний захист - від 5 тижнів до року.

Організації, які опікуються мігрантами, уже розкритикували запропоновані зміни, вони вбачають у таких нововведеннях політичний підтекст перед виборами.

Додамо, що торік Чехія отримала 1 363 заяви на міжнародний захист, з яких 54 особи отримали притулок, а 149 - додатковий захист. Найбільше звернень було від громадян Узбекистану, України та В'єтнаму.

Чехія стала третьою країною, яка прийняла найбільше українських біженців. Туди під час війни переїхали майже 397 тисяч наших громадян, із них уже 152 тисячі офіційно працюють. Країна надала їм тимчасовий захист, який передбачає доступ до медичних послуг та легального працевлаштування.

***

01.04.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayina-sprostila-otrimannya-pasportiv-cholovikiv-1743500018.html>

Шуляк розповіла про програми забезпечення вимушених переселенців доступним житлом

Окрім окремого напрямку фінансування в загальнодержавній програмі "єВідновлення" для ВПО, що передбачає компенсації за пошкоджене та знищене житло, на яке спрямовано 15 млрд грн у 2025-му році, держава реалізовує й іншу житлову політику для переселенців.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на коментар голови комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,

регіонального розвитку і містобудування, очільниці партії "Слуга народу" Олени Шуляк.

"Зараз держава активно працює над тим, щоб всі вимушені переселенці мали змогу отримати житло. Наразі для цього є низка інструментів, щоб розробити програми допомоги для родин ВПО з різним фінансово-майновим станом", - пояснила Шуляк.

Вона додала, що однією з таких програм стало надання переселенцям субсидій на оренду житла. Пілотний проєкт вже розробили у Мінсоцполітики, і процес забезпечення субсидій потроху набирає обертів.

"Субсидії на оренду житла надаються з урахуванням рівня доходів родини та її кількісного складу, а також залежно від вартості оренди житла в конкретному регіоні. Завдяки цьому інструменту держава хоче допомогти переселенцям, які не можуть самостійно покривати всю вартість оренди", - зазначила голова профільного комітету.

За її словами, в основі проєкту закладені успішні міжнародні практики. Зокрема діятиме норма, що родина ВПО має витратити на оренду житла не більше 30% сукупних доходів, а решту буде компенсувати держава.

Також ця програма сприятиме юридичному оформленню орендних відносин, а відтак і кращому захисту ВПО від різкої зміни орендних умов.

Своєю чергою, для тих переселенців, які мають змогу сплатити перший внесок на придбання власного житла, діє програма "єОселя". Її реалізує Мінекономіки як програму доступного кредитування.

"Вона передбачає отримання кредиту на купівлю квартири, майнових прав на житло, приватного будинку, таунхаусу чи дуплексу під відсоткову ставку від 3% до 7% річних. Цією програмою з 2022 року донині вже скористалися понад 11 тис. сімей, які придбали житло на суму понад 17,6 млрд грн", - повідомила Шуляк.

Вона нагадала, що програма "єВідновлення" також дає змогу ВПО отримувати компенсацію за нерухоме майно, пошкоджене або знищене внаслідок бойових дій, спричинених збройною агресією РФ проти України.

Крім того, за словами Шуляк, в регіонах діють програми забезпечення житла коштом бюджету місцевої влади. Зокрема такі проєкти успішно реалізують в Дрогобичі, Ковелі, Рівному та інших містах.

***

01.04.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/kmda-ta-komunalni-pidpriemstva-prohodyat-1743508246.html>

Підтримка ВПО з дітьми та людей з інвалідністю: Шуляк розповіла про доступні програми

Держава допомагає вимушеним переселенцям розв'язувати низку проблем, з якими вони зіштовхуються на новому місці. Особливу увагу

приділяють підтримці ВПО з дітьми та переселенців з інвалідністю і похилого віку.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на коментар голови комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, очільниці партії "Слуга народу" Олени Шуляк.

"Ми розуміємо, що у переселенців багато проблем – пошук житла, роботи, адаптація у нових громадах. Але вразливим категоріям людей робити це ще важче. Саме тому держава намагається їх підтримати всіма можливостями, які має на сьогодні", - наголосила парламентарка.

За її словами, однією з таких програм підтримки стала послуга «муніципальна няня», яку почали впроваджувати у 2019 році.

"Це можливість для батьків отримати відшкодування від держави за роботу няні, яку вони винаймають для догляду за дитиною до трьох років. Програму змінювали, реагуючи на виклики часу. З 2024 року до категорії людей, які можуть скористатися послугою, додали батьків-ВПО", - пояснила Шуляк.

Вона додала, що родина може самостійно обрати людину, яка надаватиме послуги няні, а держава відшкодує вартість надання цих послуг. Це дозволяє батькам знайти час на адаптацію на новому місці, а також на перенавчання та працевлаштування.

"Програма допомагає тим, хто через фінансові причини не має змоги винайняти няню. Крім того, це можливість повноцінно працювати та мати гнучкий графік. Також це додатковий законодавчий захист, адже співпраця відбувається за офіційним договором, де обидві сторони зазначають всі вимоги", - пояснила народна депутатка.

Програма поширюється на такі категорії:

- діти до 3 років, які не мають тяжких хвороб;
- діти до 6 років, які потребують додаткового догляду;
- діти до 6 років, у яких один з батьків має інвалідність I чи II групи;
- діти до 6 років, які проживають на територіях, де неможливо забезпечити функціонування закладів дошкільної освіти (території Запорізької, Донецької, Харківської, Херсонської, Сумської та Чернігівської областей).

Шуляк наголосила, що призначення цієї послуги не впливає на призначення соціальних виплат родині – всі виплати залишаються. Також зручно, що оформитися нянею і отримувати кошти за надання послуги може знайома чи близька родині людина, наприклад, бабуся.

Важливо, що програма "муніципальна няня" є не лише послугою, але й можливістю працевлаштуватися.

"ВПО можуть оформлюватися нянею та отримувати основний або додатковий заробіток. Робота офіційна, тож можна претендувати на субсидії і заробляти страховий стаж. Це особливо важливо для людей передпенсійного віку, які через війну залишились без роботи", - зазначила Шуляк.

Парламентарка додала, що для переселенців похилого віку та з інвалідністю діє програма стаціонарного догляду та підтриманого проживання.

ВПО з інвалідністю, які потребують догляду, можуть отримати від держави гроші на оплату такої послуги. Кошти перерахують організації, яка забезпечить стаціонарний догляд у певному закладі, або ж догляд у форматі підтриманого проживання.

"Алгоритм отримання послуги простий. Людина, подає письмову або електронну заяву до органу місцевого самоврядування за місцем проживання чи місцем звернення. За потреби у цьому допоможе соціальний менеджер. Після укладання договору із надавачем послуг людина отримує кошти на банківську картку та самостійно розраховується за отримані послуги", - підсумувала Шуляк.

***

02.04.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/lishe-subsidiya-shulyak-rozpovila-mizhnarodnu-1743599245.html>

Не лише субсидія: Шуляк розповіла про міжнародну допомогу на оренду житла для ВПО

В Україні разом з державними програмами забезпечення вимушених переселенців доступним житлом діють і проекти міжнародних фінансових донорів. Завдяки їм родини ВПО можуть отримувати компенсацію на оренду помешкання.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на коментар голови комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, очільниці партії "Слуга народу" Олени Шуляк.

"Наразі Управління Верховного комісара ООН у справах біженців разом з партнером в Україні БФ "Право на захист" надають грошову допомогу на оренду житла родинам вимушених переселенців. Насамперед йдеться про людей, які нещодавно переїхали з тимчасово окупованих територій або з прифронтових регіонів та місць, де проходять активні бої", - повідомила парламентарка.

Вона додала, що проєкт реалізують у Києві та Київській області, а також у Дніпропетровській, Полтавській, Кіровоградській і Запорізькій областях.

"Це тимчасова підтримка родин ВПО, яка компенсує вартість оренди житла протягом шести місяців. Завдяки цьому родина має час адаптуватися на новому місці, знайти роботу та надалі самостійно орендувати помешкання", - зазначила Шуляк.

Зокрема допомогу можуть отримати:

- Люди, які повернулися з-за кордону, живуть у місцях тимчасового проживання під загрозою виселення;
- ВПО, які живуть у непристосованих для тривалого проживання помешканнях – дитсадках, школах, медзакладах;
- Вимушені переселенці, які живуть у модульних містечках;
- Родини ВПО, які орендують житло, але перебувають під ризиком виселення;
- Ті, хто повернувся з-за кордону, але орендує помешкання з незадовільними житловими умовами.

"Учасники програми мають самостійно знайти собі житло та сплатити перші два місяці оренди. Цю суму їм повернуть. Загалом компенсація розрахована на 6 місяців", - наголосила Шуляк.

Вона також нагадала, що вимушені переселенці можуть скористатися і державною програмою субсидій на оренду житла для ВПО. Сума компенсації залежить від кількості членів родини, рівня їхнього доходу та вартості оренди у конкретному регіоні.

Ця програма не лише допомагає винаймати власне житло тим, хто з фінансових причин не може зробити це самостійно, але й захищає ВПО від різкої зміни орендних умов, адже орендні відносини оформлюють юридично.

***

03.04.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/zhitlo-vpo-shulyak-rozpovila-kilkist-vidanih-1743691775.html>

Житло для ВПО: Шуляк розповіла про кількість виданих житлових сертифікатів в рамках "єВідновлення"

За програмою "єВідновлення" станом на квітень 2025-го видано 6021 сертифікат на купівлю власного житла для вимушених переселенців на загальну суму майже 7,6 млрд гривень.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на коментар голови комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, очільниці партії "Слуга народу" Олени Шуляк.

"Держава має всіляко підтримувати вимушених переселенців. Це і допомога ВПО з житлом, і соціалізація на новому місці проживання, і сприяння їхньому працевлаштуванню. Люди мають бути впевненими у найближчому майбутньому для себе і своїх родин. Тому завдання держави – знайти якомога більше інструментів для цієї підтримки", - наголосила Шуляк.

Вона нагадала, що раніше були проблеми з фінансуванням програми "єВідновлення". Зокрема, наприкінці 2024 року, коли у бюджет на 2025-й заклали лише 4 млрд гривень, при тому, що потреба для реалізації програми становить щонайменше 20 млрд на рік. Та згодом, у грудні минулого року, для

фінансування "єВідновлення" на потреби переселенців вдалося спрямувати ще 15 млрд.

"Станом на початок квітня вже видано 6021 житловий сертифікат на суму 7 млрд 592 тисяч грн. Середня ціна сертифіката становить 1,3 млн грн. Фактично, половина коштів, які передбачені у держбюджеті на цей рік для видачі житлових сертифікатів ВПО, вже використані", - зазначила Шуляк.

Додамо, днями уряд ухвалив рішення про додаткове виділення 100 млн євро від Банку розвитку Європи на фінансування програми "єВідновлення". Кошти спрямують саме на відшкодування повністю знищеного житла – на житлові сертифікати.

"Ми постійно працюємо над пошуком додаткового фінансування для потреб програми. Так, Банк розвитку Ради Європи 2024-му році вже виділяв кошти на "єВідновлення". Завдяки цьому вдалося забезпечити фінансування програми на більше ніж 11 млрд гривень. Готовність донорів фінансувати ці потреби означає, що ми змогли переконати міжнародних партнерів у тому, що програма реалізується максимально прозоро і підзвітно. Тобто, що ці кошти використовуються за призначенням - для допомоги людям", - зазначила Шуляк.

Водночас, вона наголосила, що виділення коштів на "єВідновлення" для потреб ВПО не означає повне вирішення їх житлових проблем. Адже надзвичайно високий відсоток українських переселенців – люди, чії зруйновані домівки знаходяться на тимчасово-окупованих територіях. Втім, скористатися програмою вони не можуть, оскільки уряд досі не розширив програму на цю категорію громадян.

Регіональні

01.04.2024

Суспільне Дніпро

<https://suspilne.media/dnipro/984547-z-prifrontovih-gromad-dnipropetrovsini-do-zakarpatta-evakuuvati-blizko-10-rodin-kudi-zvertatisa/>

З прифронтових громад Дніпропетровщини до Закарпаття евакуювали близько 10 родин: куди звертатися

У Синельниківському районі Дніпропетровщини триває евакуація з прифронтових Новопавлівської та Межівської громад. Місцеві жителі можуть переміститися до більш безпечних міст області, або ж виїхати на Закарпаття.

Про це у своєму Telegram-каналі повідомив начальник обласної військової адміністрації Сергій Лисак.

Зокрема, на захід країни евакуювали близько 10 родин. Допомогла цьому громадська організація "Проліска".

"Першими до західного регіону поїхали багатодітна мама і четверо її малих. Невдовзі приєдналися й решта. Аби вони почувалися комфортно, є все необхідне. Зручні шелтери – з сучасним ремонтом, меблями і технікою,

куточками для найменших. Сім'ї отримують фінансову та гуманітарну допомогу", — сказано у повідомленні.

Охочі виїхати з прифронтових громад Дніпропетровщини можуть звертатися до органів місцевого самоврядування або на гарячу лінію – 066 748 69 81.

Що відомо про евакуацію з прифронтових громад Дніпропетровщини

Наразі у Синельниківському районі триває добровільна евакуація жителів прифронтових громад — Межівської та Новопавлівської. Людям, які хочуть евакуюватися, підготували місця для тимчасового перебування у більш віддалених населених пунктах.

Охочих виїхати приймуть у містах Синельникове, Кам'янське, Самар та Дніпровському районі. Гуманітарні організації готові надати допомогу в переїзді до визначених місць. Проте про примусову евакуацію наразі не йдеться.

***

01.04.2024

Суспільне Кропивницький

<https://susplne.media/kropyvnytskiy/984647-somisaca-prihoditi-ne-treba-ak-pracue-programa-prihistok-na-kirovogradsini/>

Щомісяця приходити не треба: як працює програма "Прихисток" на Кіровоградщині

Цього року Пенсійний фонд проводить онлайн-перевірку учасників програми "Прихисток", зокрема й у Кіровоградській області, тому щомісяця приходити до Фонду не потрібно. До цього власник житла разом з представником родини переселенців мали щомісяця, з 1 по 5 число, подати заяву на отримання компенсації. Тепер допомогу, 450 гривень за одну людину, нараховують автоматично.

Про це Суспільному розповіла заступниця начальниці обласного управління Пенсійного фонду Інна Максименко.

За її інформацією, заборгованості із виплат, які здійснюють з державного бюджету, в регіоні нині немає. Цього року допомогу за програмою "Прихисток" призначає Пенсійний фонд України, до цього за призначення відповідало Міністерство розвитку громад та територій.

На Кіровоградщині, сказала, власникам житла сплачують компенсацію за проживання 5200 переселенців.

"Компенсацію надають за розміщення переселенців. Є одна умова – в Україні у них не має бути іншого житла з площею понад 13,65 метрів квадратних на одну людину. Тобто на території, яка не включена до переліку, де тривають бойові дії. Обмеження не застосовують до площі пошкодженого або знищеного житла".

Інна Максименко пояснила: щомісячну виплату встановлюють на пів року від моменту звернення. На відміну від минулого року, тепер учасникам програми не потрібно щомісяця приходити особисто.

"Після перевірки, звірки з реєстрами виплату продовжують автоматично ще на пів року. Це у тих випадках, коли її не припинили виплачувати. Тому що є певні обмеження — відсутність переселенців понад місяць за місцем проживання, виїзд за кордон на 30 днів, встановлення недостовірних даних. Таку перевірку також здійснює Національна сервісна служба".

За те, що безплатно селять переселенців, університет отримує компенсацію від держави на оплату комунальних послуг – 450 гривень на місяць за кожну людину. Заклад є учасником урядової програми "Прихисток".

Нині у гуртожитку живе 71 переселенець. Затримки виплат були, але заборгованості за останній рік немає, розповіла юрисконсульт університету Галина Петрук. З її слів, переселенці безплатно можуть жити в гуртожитку пів року.

"Після закінчення терміну проживання людина має право знову подати документи. Треба надати копію паспорта, заповнити заяву на безплатне проживання, надати ідентифікаційний код, інформаційну довідку про нерухоме майно та копію довідки переселенця".

За даними Інни Максименко, власники житла, які прихистили у себе переселенців, але перебувають за кордоном, тепер можуть звернутися до Фонду дистанційно.

***

01.04.2024

Суспільне Ужгород

<https://suspilne.media/uzhhorod/984823-pereobladnali-studentskij-gurtozitok-ak-zivut-pereselenci-u-beregivskomu-selteri/>

Переобладнали студентський гуртожиток: як живуть переселенці у Берегівському шелтері

52 переселенців живуть у шелтері в Берегові на Закарпатті. Це евакуйовані люди з Донецької та Дніпропетровської областей. Про це Суспільному розповіла Оксана Кулієвич — директорка Берегівського професійного ліцею сфери послуг, до якого входить будівля шелтеру. Про умови життя в прихистку — дивіться у матеріалі.

Раніше це був для наших студентів гуртожиток, який майже 15 років не використовувався, каже Оксана Кулієвич. За її словами, приміщення були у поганому стані.

"Тепер створений шелтер завдяки благодійному фонду "Карітас», гуманітарній місії "Проліска", організації "UNHCR – Агентство ООН у справах біженців в Україні" та багатьом, а також ОВА, які зробили всі можливості, щоб це запрацювало. У нас наразі 52 людей є, з них майже 40 дітей. Тут все абсолютно безкоштовно, їм надаються всі послуги, які можливі.

Комунальні послуги буде сплачувати заклад, надається їм повністю весь інвентар у кімнаті, інвентар, який потрібен на кухні, є душові, вбиральні, пральні машини. Це нам надала громадська організація "Проліска", — розповіла директорка Берегівського професійного ліцею сфери послуг Оксана Кулієвич.

"Ми долучалися до евакуації жителів із Дніпропетровської області та із Донецької, які зараз проживають у цьому місці. Від громадської організації "Неємія" ми привезли дитячий одяг, оскільки тут дуже багато дітей, ми привезли взуття, привезли памперси, набори гігієни для жінок, а також дуже багато іграшок", — каже представниця громадської організації "Неємія" Кристина Омелянюк.

"Психологиня провела бесіду з дітьми. Ми поговорили з ними про мотивацію, щоб вони тут розвивалися, шукали нові знайомства, нові можливості, шукали роботу, влаштовували дітей в садочки, в школи. Ми будемо їм допомагати", — каже Кристина Омелянюк.

Оксана Кулієвич каже: ремонт цього приміщення розпочали у квітні минулого року. Наразі роботи ще тривають.

"Іде утеплення фасаду. Окремо будуть два простори для дорослих, де вони зможуть спілкуватися, де зможуть попрацювати і психологи. Окремий простір, де будуть проводитися тренінги, де будуть майстер-класи, адже недаремно я сказала, що певна кількість місць у шелтері буде для наших студентів з числа ВПО, які будуть проводити майстер-класи для цих дітей".

У шелтері зможуть жити близько 180 людей, зазначила Оксана Кулієвич.

***

04.04.2024

Суспільне Черкаси

<https://suspihne.media/cherkasy/985827-stimulue-pracedavci-cerkasini-otrimuut-kompensacii-za-pracevlastuvanna-pereselenciv/>

"Стимулює": працедавці Черкащини отримують компенсації за працевлаштування переселенців

Із початку повномасштабного вторгнення працедавцям Черкаської області компенсували 25 мільйонів гривень за працевлаштування 1 700 переселенців.

Сума компенсації за працевлаштування дорівнює розміру мінімальної заробітної платні і становить вісім тисяч гривень на місяць, розповіла Суспільному заступниця директора обласного центру зайнятості Марина Сорокіна.

Переселенка з Харкова Олена Андрєєва працює педагогом в групі дошкільнят у приватному садочку, де навчає дітей самостійності та розвиває їхні навички.

"У Харкові я останні п'ять років працювала у школі Монтесорі, займалася з дітьми від шести до 12 років. Тобто досвід роботи в садочку був не досить великий, але був", — розповіла вона.

Пояснила: обрала Черкаси місцем тимчасового проживання саме через можливість працевлаштування, а ще — навчання для власних дітей:

"Ми виїжджали за кордон, пробули там досить довгий час, повернулись минулого року (у 2024 році - ред.) у Харків, прожили там рік і я зрозуміла, що дітям там незручно і треба щось міняти. Вони там не можуть ходити в школу, в садочок, немає такої можливості".

У Черкасах пані Олена звернулась до Державної служби зайнятості, де за місяць її працевлаштували та розповіли про пільги для переселенців:

"Ми всі розуміємо, що ми тут, можливо на довго, а може і ненадовго. Звичайно, роботодавці не хочуть брати на роботу, бо сьогодні є, а завтра поїхала додому і це ненадійно. А якщо їм якась допомога від держави йде, то мені здається, що це більше стимулює брати переселенців на роботу".

Директорка освітнього закладу Тетяна Севаст'янова розповіла — мали потребу в спеціалісті зі знанням методики викладання. Разом із кваліфікованим співробітником отримали можливість компенсації за її працевлаштування:

"Я розмірковую як керівник: у мене є дуже багато постійних витрат, які я повинна закрити щомісяця. З нового року маємо збільшення тарифів за комунальні відшкодування, тому для нас така допомога від держави дуже вчасна. Так, це відбувається не кожного місяця, а протягом року через місяць, але ми маємо підтримку від держави в розмірі майже 16 тисяч гривень раз на два місяці".

За три роки дії державної програми працедавцям Черкащини компенсували 25 мільйонів гривень, розповіла заступниця директора обласного центру зайнятості Марина Сорокіна.

"Коли роботодавці приймають на роботу переселенців, вони не завжди впевнені, що вони будуть працювати тривалий термін і житимуть саме в цій місцевості, тому потрібно було стимулювати їх приймати на роботу саме переселенців", — пояснила вона.

Згідно із законом України про зайнятість населення, компенсацію можна отримати раз на п'ять років за одну людину, додала Марина Сорокіна.

***

02.04.2025

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/sotsiologynya-kotelenets-bilshist-aktyvistiv-z-chysla-vpo-gotovi-pratsyuvaty-na-deokupovanyh-i516316>

Соціологиня Котеленець: Більшість активістів з числа ВПО готові працювати на деокупованих територіях вахтовим методом

Більша частина активістів та волонтерів, які свого часу виїхали з нині окупованих територій, не готові повертатися туди жити - натомість готові після деокупації працювати там так званим вахтовим методом. Про це свідчать останні соціологічні дослідження, розповіла "ОстроВу" кандидатка соціологічних наук, доцентка кафедри філософії та соціології ДЗ "ЛНУ імені Тараса Шевченка", соціологиня, тренерка, фасилітаторка Катерина Котеленець 1 квітня.

"Зараз я беру участь у проведенні дослідження, в рамках якого ми питаємо у волонтерів, активних громадян - чи повернуться вони на деокуповані території, або на ті території, які зараз є окупованими, в перспективі після деокупації? Наші респонденти - це активісти з Луганської, Донецької, Херсонської, Харківської та Запорізької областей. Більшість говорить про те, що поїхати попрацювати і взагалі працювати на деокупованих територіях вони все ж таки планують, але щодо переїзду - є сумніви", - зазначає Котеленець.

Вона зазначає, що більшість опитаних аргументує це таким чином: діти пішли в школи або вступили до університетів, родини налагодили своє життя на новому місці і не хочуть знову "зриватись", знов шукати комусь навчальні заклади, комусь роботу тощо.

"Причому в них немає якогось однозначної відповіді, як вони бачать ці перспективи. Одні кажуть: попрацювати вахтовим методом - це о'кей, але не переїжджати, бо ці території будуть довго розмінувати, а життя триває, і зупиняти його знов ніхто не хоче. З іншого боку, говорять про те, що там залишилось якесь майно - у когось виробничі площі, в когось житлові. З цим теж треба щось робити. Тобто, остаточне рішення вони ще не прийняли. Швидше за все люди їздитимуть на деокуповані території працювати й житимуть "на два міста", - каже соціологиня.

За її словами, це характеризує загальне розуміння українцями того, що війна швидко не закінчиться.

"Можна сказати, що війна триватиме й після закінчення власне бойових дій. І зараз безпекова складова - це для людей найнагальніше, що тільки може бути. Три роки - це той період, який дозволяє людині налагодити своє життя в новому регіоні, загалом повністю адаптуватися на новому місці. Тому ми будемо втрачати українців, які хотіли б повернутись на деокуповані території", - каже пані Катерина.

Одне з останніх оприлюднених соціологічних досліджень на цю тему - "Багаторівневе врядування в Україні в умовах широкомасштабного російського вторгнення", яке восени 2024 року провів Київський міжнародний інститут соціології (КМІС). Дослідження свідчить, що 75% переселенців планують залишатися в населених пунктах, в які переїхали через війну. Категорично проти переїзду в інший населений пункт 42% людей. 33% переселенців вважають, що скоріше залишаться. Водночас 21% планували переїзд. При цьому в населених пунктах, куди люди переїхали після початку повномасштабної війни, 67% переселенців живуть в орендованих квартирах

чи будинках, ще 7% проживають у наданому громадою житлі. Придбати власне житло станом на осінь минулого року вдалося лише 5% опитаних переселенців.

***

03.04.2025

Kamenskoe.city

<https://kamenskoe.city/news/view/danska-rada-u-spravah-bizhentsiv-nadast-dopomogu-vpo-u-kamyanskomu-rajoni>

Данська рада у справах біженців надасть допомогу ВПО у Кам'янському районі

Внутрішньо переміщені особи, які знайшли прихисток у Кам'янському районі, незабаром зможуть отримати додаткову підтримку завдяки співпраці районної влади з міжнародною гуманітарною організацією Данська рада у справах біженців (DRC). Перспективи такої взаємодії обговорили під час робочої зустрічі начальник Кам'янської районної військової адміністрації Олег Гапіч та представники DRC – Олена Коваленко, Мирослава Кондакова та Ігор Верзулов.

Данська рада у справах біженців, що активно працює по всій Україні, відома своєю багатогранною допомогою населенню, яке постраждало від війни. Як стало відомо під час зустрічі, ключовими напрямками діяльності організації є:

- Безоплатна юридична допомога: консультації та підтримка у вирішенні правових питань для тих, хто не може впоратися самостійно.
- Психологічна підтримка: надання фахової допомоги для подолання стресу та травм, пов'язаних з війною та переміщенням.
- Відновлення житла: допомога у ремонті будинків, пошкоджених внаслідок бойових дій.
- Інформування про мінну небезпеку: навчання населення правилам безпечної поведінки та ризикам, пов'язаним із вибухонебезпечними предметами.

Основною темою обговорення стало питання, як максимально ефективно спрямувати ресурси та досвід Данської ради у справах біженців на потреби саме ВПО у Кам'янському районі.

"Ці люди були змушені покинути свої домівки через війну, і наш обов'язок – зробити все можливе, щоб допомогти їм адаптуватися на новому місці", – зазначив Олег Гапіч.

За його словами, розмова з представниками DRC була продуктивною.

"Ми визначили кілька конкретних напрямів, де наша співпраця буде найбільш корисною для мешканців Кам'янського району, особливо для внутрішньо переміщених осіб", – додав начальник РВА.

Сторони домовилися про подальші кроки для реалізації спільних ініціатив, спрямованих на покращення умов життя та інтеграцію ВПО в громади району.

"Спільними зусиллями ми будемо майбутнє!" – підсумував Олег Гапіч.

Очікується, що найближчим часом буде надано більше інформації про конкретні програми допомоги DRC для ВПО у Кам'янському районі та механізми звернення за нею.

***

04.04.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/stalo-vidomo-skilky-vpo-zareyestrovano-na-sumshyni>

Стало відомо, скільки ВПО зареєстровано на Сумщині

Станом на 2 квітня у Сумській області зареєструвалися 95 643 людини зі статусом внутрішньо переміщеної особи. З них 32 287 лишилися жити в Сумах. Сюди також рахують жителів, які переїхали у регіон після 2014 року з інших областей України. До повномасштабного вторгнення 2022 року в Сумській області було 11,2 тисячі осіб, зареєстровані як ВПО.

Про це повідомляє "ЦУКР." з посиланням на Департаменті соціального захисту населення.

47,5 тисяч людей евакуювалися з прикордоння Сумщини. З них 7635 дітей. Такі дані оприлюднила Сумська обласна військова адміністрація.

Загальна кількість евакуйованих з прикордоння — 47,5 тисяч жителів. Таку цифру назвав Департамент цивільного захисту населення. Відомо, що на сьогодні з 48 населених пунктів Сумщини виїхали всі жителі. Це громади у Конотопському, Сумському, Охтирському та Шосткинському районах.

Через активні обстріли росіян у березні Сумська ОВА оголосила евакуацію зі ще 12 населених пунктів Сумського району. За останні два тижні з прикордоння евакуювали близько чотирьох тисяч осіб. Після евакуації жителі проходять крізь транзитні центри для ВПО, яких в області поки два — у Сумах та Шостці. Третій транзитний центр планують відкрити у Ромнах.

За даними Департаменту соціального захисту населення з 1 січня по 31 березня 2025 року в інших регіонах України зареєстровані 3019 ВПО із Сумщини.

***

31.03.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/prostir-dlia-pereselentsiv/>

Східний Варіант сприяє популяризації просторів для переселенців

У березні 2025 року Східний Варіант опублікував статтю «Вони — наше майбутнє»: як волонтери з Донеччини відкрили в Києві дитячий інтеграційний центр «ПОРУЧ SPACE». Вона присвячена центру «ПОРУЧ SPACE», в якому для дітей та дорослих ВПО працюють освітні курси та творчі гуртки, проводять теплі зустрічі та психологічні консультації.

Повномасштабна війна негативно вплинула на психоемоційний стан дорослих та дітей. Інтеграція переселенців у нові громади є складним процесом. Люди, які втратили звичне середовище, вимушені пристосовуватися до змін навколо.

З метою соціалізації дітей ВПО на новому місці в Києві запрацював інтеграційний центр «ПОРУЧ SPACE», який відкрили авдіївчани Богдан Гридін та Русана Шарлай.

«ПОРУЧ SPACE» має три основні простори — профорієнтації, спорту та творчості.

Як поділилася Русана Шарлай, публікація Східного Варіанта про дитячий інтеграційний центр сприяла поширенню інформації про простір. Так більше людей дізнається про нього, відповідно й дізнається про безплатні освітні курси для переселенців.

«Я можу 100% сказати, що це корисно! Поширення інформації, новини, спільні пости, все це — впізнаваність і видимість. Чим більше людей знає про допомогу і благодійні ініціативи, тим краще. То ж будь-яке згадування, будь-яка сторіс, пост чи стаття — важливі!» — каже Русана.

***

31.03.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/stalo-vidomo-skilky-vpo-zhyve-u-kramatorskiy-hromadi/>

Стало відомо, скільки ВПО живе у Краматорській громаді

Старости Краматорської громади представили звіти про свою роботу за 2024 рік. Звітування відбулось також онлайн-форматі, а участь у відеоконференції взяв начальник Краматорської міської військової адміністрації Олександр Гончаренко.

У Біленьківський старостинський округ у 2024 році в окрузі проживало близько 6500 громадян, зокрема близько 2000 внутрішньо переміщених осіб. Було проведено роботи з благоустрою території, такі як ліквідація стихійних звалищ, ремонт доріг, фарбування дитячих майданчиків та зупинок. Понад

2000 мешканців з вразливих категорій отримували гуманітарну допомогу, а також надавалася допомога у відновленні пошкодженого житла.

Дмитрівський старостинський округ. Станом на кінець 2024 року в окрузі проживало близько 600 громадян, серед яких значна частина – люди похилого віку та діти. Тут проводилися роботи з благоустрою, включаючи видалення порослі, упорядкування зупинок та ремонт доріг. Мешканцям надавалася гуманітарна допомога, включаючи продуктові набори та допомогу на придбання палива.

Шабельківський старостинський округ. В окрузі проживає понад 7000 громадян, включаючи значну кількість внутрішньо переміщених осіб. Тут проводилися роботи з благоустрою, такі як ліквідація звалищ, ремонт доріг та фарбування об'єктів інфраструктури. Мешканцям надавалася гуманітарна допомога, включаючи продуктові набори, паливні брикети та допомогу з працевлаштуванням.

Ясногірський старостинський округ. Чисельність населення селища Ясногірка становить близько 7480 осіб, включаючи внутрішньо переміщених осіб. Проводився капітальний та поточний ремонт доріг, а також роботи з благоустрою. Мешканцям надавалася гуманітарна допомога, включаючи продуктові набори, паливні брикети та допомогу з реєстрацією на отримання допомоги.

Красноторський старостинський округ. В окрузі проживає понад 7300 мешканців, включаючи внутрішньо переміщених осіб. Тут надавалася консультативна допомога жителям, а також гуманітарна допомога у вигляді продуктів, паливних брикетів та будівельних матеріалів.

Також проводилась видача бутильованої питної води. Не дивлячись на складну безпекову ситуацію, в усіх старостинських округах Краматорської громади було проведено значну роботу з благоустрою територій, надання гуманітарної допомоги та підтримки мешканців. Старости активно співпрацюють з Гуманітарним штабом міської ради, волонтерами та благодійними організаціями, щоб забезпечити належні умови для життя в громаді, зазначили в міськраді.

***

31.03.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skhidnyy-variant-diznavsia-pro-naslidky-likvidatsii-minreintegratsii-dlia-zhyteliv-tot/>

Східний Варіант дізнався про наслідки ліквідації Мінреінтеграції для жителів ТОТ

Понад 3 місяці пройшло з перейменування Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій на Міністерство національної єдності. Фактична ліквідація Мінреінтеграції негативно вплинула на зв'язок

між тимчасово окупованими територіями та вільною Україною. А деякі з обов'язків колишнього Міністерства «загубилися».

Східний Варіант поспілкувався з юристами та громадськими діячами, щоб дізнатися більше про наслідки ліквідації Мінреінтеграції.

У вересні минулого року в Уряді відбулися кадрові зміни. Ексміністерка з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірина Верещук залишила свою посаду та була призначена заступницею Керівника Офісу Президента України. Майже 4 місяці Мінреінтеграції не мало очільника. Уже тоді громадські діячі та юристи зрозуміли, що його, ймовірно, ліквідують.

У грудні Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль повідомив, що Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій змінило назву на Міністерство національної єдності. Його очільником призначили Олексія Чернишова.

Близько 2 місяців Міннац'єдності не публікувало оновленого положення. Тож не було зрозуміло, яка частина обов'язків Мінреінтеграції залишиться в його повноваженнях. Нарешті, Кабінет Міністрів затвердив нове положення 24 січня 2025 року. Як виявилось, усі обов'язки, пов'язані з тимчасово окупованими територіями, вилучили.

Тепер до основних завдань Міннац'єдності входить «формування та реалізація державної політики з питань національної єдності та спільного розвитку», а ще «створення умов для добровільного повернення українців, які виїхали за кордон».

Натомість обов'язки стосовно переселенців та ТОТ розподілили серед інших Міністерств. Так у завдання Міністерства розвитку громад та територій додали «формування та реалізацію державної політики у сфері захисту прав примусово переміщених (депортованих) осіб, реінтеграції громадян із тимчасово окупованої території, підтримки внутрішньо переміщених осіб, а також про відновлення та розбудову миру й розвиток тимчасово окупованої території після її реінтеграції. А ще нові надважливі задачі щодо тимчасово окупованої території та дотримання норм міжнародного гуманітарного права на всій території України (за виключенням координації розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин)».

Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб (ВПО), заходи з повернення до України примусово переміщених (депортованих) росією дітей, питання гуманітарної допомоги та волонтерства відійшли до Міністерства соціальної політики.

Раніше було чітке розуміння, до кого йти з питаннями про переселенців та евакуацію з ТОТ. Зараз розуміння немає, ділиться Олена Губанова, Со-СЕО міжнародного проєкту Helping to Leave.

«Було міністерство, була людина, яка відповідала на всі наші питання, адвокатувала й була в курсі, які проблеми є, яка динаміка цих проблем. Зараз такої людини немає, і немає єдиного органу. Це по-перше. По-друге, немає в одному місці інформації, яка б розповідала все, що варто знати. До цього на сайті Мінреінтеграції було все, що треба знати про виїзд із ТОТ. Контакти,

куди звернутися, якщо людина прийняла рішення виїхати, куди звернутися, коли вже виїхала тощо. Зараз такого немає. Чи не єдиним джерелом інформації сьогодні є Офіс Омбудсмена», — ділиться Олена Губанова.

Міннац'єдності тепер займається питаннями суто українців, які за кордоном. Однак не зачіпає українців, які виїжджають із ТОТ через країни Європи. У, каже Альона Луньова, дисонанс:

«Серед українців, які виїжджають за кордон, є українці з ТОТ. У них також є питання щодо документів, соціальних виплат, пошкодженого чи знищеного майна. Наскільки я розумію, оскільки українці з ТОТ не входять у мандат Міннац'єдності, вони просто відсікають звернення і пишуть відписки, що такими питаннями вони не опікуються. З позиції держави виходить, «якщо ти закордонний — тобою опікується Міннац'єдності, а якщо ВПО — то Мінрозвитку»».

Станом на 2024 рік, на ТОТ залишається приблизно 6 мільйонів українців. За кордоном перебуває 7,5 млн громадян України, які виїхали через початок повномасштабного вторгнення, повідомляв міністр закордонних справ Андрій Сибіга.

«Від самого початку ми, як громадські організації, були проти такого поділу. Це негативний сигнал для людей з окупованих територій, що ми більше опікуємося тими, хто за кордоном. І ми вважаємо, що це помилковий поділ повноважень. Що людьми, які постраждали від війни, де б вони не знаходилися, має займатися одне міністерство», — каже Альона Луньова.

До того ж, каже експертка, спостерігаються прогалини в комунікації:

«Зараз почалися розмови про так звану депортацію українців із росії, якщо ті не мають паспортів рф. Хто має вийти і сказати, як людям поводитися? Це має робити міністерство, яке за це відповідає. А вони не роблять і мовчать. Зараз люди, наближені до Трампа, кажуть, що на ТОТ відбувся якийсь там законний референдум. Хто має вийти і сказати, що це неправда? Що люди не виявляли волю, що це було порушення? Ми бачили лише дуже обережну позицію Представництва Президента України в Криму. І все. Більше ніхто з державних органів не висловився. І Мінрозвитку теж. Найгірше, що ми вже припинили від них це чекати».

***

02.04.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/stalo-vidomo-khto-vidpovidaie-za-ukrainsiv-na-tot-pislia-likvidatsii-minreintehratsii/>

Стало відомо, хто відповідає за українців на ТОТ після ліквідації Мінреінтеграції

Східний Варіант поспілкувався з юристами та громадськими діячами, щоб дізнатися більше про наслідки ліквідації Мінреінтеграції.

У вересні минулого року в Уряді відбулися кадрові зміни. Експериментерка з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірина Верещук залишила свою посаду та була призначена заступницею Керівника Офісу Президента України. Майже 4 місяці Мінреінтеграції не мало очільника. Уже тоді громадські діячі та юристи зрозуміли, що його, ймовірно, ліквідують.

У грудні Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль повідомив, що Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій змінило назву на Міністерство національної єдності. Його очільником призначили Олексія Чернишова.

Близько 2 місяців Міннац'єдності не публікувало оновленого положення. Тож не було зрозуміло, яка частина обов'язків Мінреінтеграції залишиться в його повноваженнях. Нарешті, Кабінет Міністрів затвердив нове положення 24 січня 2025 року. Як виявилось, усі обов'язки, пов'язані з тимчасово окупованими територіями, вилучили.

Тепер до основних завдань Міннац'єдності входить «формування та реалізація державної політики з питань національної єдності та спільного розвитку», а ще «створення умов для добровільного повернення українців, які виїхали за кордон».

Натомість обов'язки стосовно переселенців та ТОТ розподілили серед інших Міністерств. Так у завдання Міністерства розвитку громад та територій додали «формування та реалізацію державної політики у сфері захисту прав примусово переміщених (депортованих) осіб, реінтеграції громадян із тимчасово окупованої території, підтримки внутрішньо переміщених осіб, а також про відновлення та розбудову миру й розвиток тимчасово окупованої території після її реінтеграції. А ще нові надважливі задачі щодо тимчасово окупованої території та дотримання норм міжнародного гуманітарного права на всій території України (за виключенням координації розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин)».

Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб (ВПО), заходи з повернення до України примусово переміщених (депортованих) росією дітей, питання гуманітарної допомоги та волонтерства відійшли до Міністерства соціальної політики.

Логічно, що питаннями української освіти для українців із ТОТ тепер мусить займатися Міністерство освіти й науки (МОН).

«Фактично й на практиці МОН продовжує займатися питаннями освіти дітей на ТОТ. Майже напрацювали механізм визнання результатів навчання на рівнях шкільної та вищої освіти. Додатково МОН планує напрацювати типову програму навчання для дітей, які проживають в окупації. Продовжується можливість спрощеного пільгового вступу на бюджет із ТОТ. Зараз ще виникло питання базової загальної військової підготовки. Студенти, які на ТОТ, не звільнені від її проходження. Тож МОН разом із Міноборони працюють над тим, як зробити ситуацію безпечною для студентів в окупації.

Як буде співпрацювати Мінрозвитку, яке відповідає за права людей на ТОТ, з МОН — поки не відомо», — розповідає юристка-аналітикиня «Донбас SOS» Тайя Аврам.

Установи, які раніше працювали за підтримки Мінреінтеграції, перейшли до інших міністерств. Реєстр депортованих дітей тепер працює під Міністерством юстиції, Національне інформаційне бюро та Комісія з питань позбавлення особистої волі — під Мінрозвитком.

***

03.04.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/stalo-vidomo-de-shukaty-dopomohy-liudiam-iaki-postrazhdaly-vid-viyny-pislia-likvidatsii-minreintehratsii/>

Стало відомо, де шукати допомоги людям, які постраждали від війни, після ліквідації Мінреінтеграції

Східний Варіант поспілкувався з юристами та громадськими діячами, щоб дізнатися більше про наслідки ліквідації Мінреінтеграції.

Розподіл обов'язків та трансформація міністерств викликала питання в громадськості. Деякі обов'язки Міністерства реінтеграції просто «загубилися». Тобто станом на зараз вони не прописані в повноваженнях інших органів, попри свою важливість.

«Наприклад, питання про перехідне правосуддя. Воно було в Мінреінтеграції. Це був єдиний урядовий орган, який мав розробляти бачення перехідного правосуддя — заходів, які мають допомогти державі й суспільству перейти від стану війни до стану миру. Це також про реінтеграцію. Має бути підтримка постраждалих, питання відповідальності, питання пошуку правди, меморіалізації. Питання опікування особами, які були депортовані за національною ознакою.

Це все загубилося. Були загублені під час передачі повноважень питання по наших активах. У положенні Мінреінтеграції було про повернення активів, захоплених російською федерацією, про бачення економічного розвитку деокупованих територій, про економічний, соціальний та культурний розвиток територій після декупації. Це все загубилося», — пояснює директорка з адвокації «ZMINA. Центр прав людини».

Міннац'єдності тепер займається питаннями суто українців, які за кордоном. Однак не зачіпає українців, які виїжджають із ТОТ через країни Європи. У, каже Альона Луньова, дисонанс:

«Серед українців, які виїжджають за кордон, є українці з ТОТ. У них також є питання щодо документів, соціальних виплат, пошкодженого чи знищеного майна. Наскільки я розумію, оскільки українці з ТОТ не входять у мандат Міннац'єдності, вони просто відсікають звернення і пишуть відписки, що такими питаннями вони не опікуються. З позиції держави виходить, «якщо ти закордонний — тобою опікується Міннац'єдності, а якщо ВПО — то Мінрозвитку»».

Станом на 2024 рік, на ТОТ залишається приблизно 6 мільйонів українців. За кордоном перебуває 7,5 млн громадян України, які виїхали через початок повномасштабного вторгнення, повідомляв міністр закордонних справ Андрій Сибіга.

Як повідомляють у Центрі економічної стратегії, на листопад 2024 року за кордоном через війну перебувало 5,2 млн українців. 3,7 млн із них покинули Україну через західні кордони: через рф чи Білорусь до Європи. Ще 1,3 млн, за даними ООН, стали переселенцями в росії чи Білорусі.

Опитування агенції Info Sapiens показало, що все менше українців планують повернутися додому. Зараз на це готові 43 %, хоча рік тому було 52 % та 74 % у грудні 2022 року.

Виходить, що посадовці утворили ціле міністерство, щоби повернути з-за кордону від 2,5 до 4 млн українців, не враховуючи при цьому українців із тимчасово окупованих територій за цим же кордоном.

«Від самого початку ми, як громадські організації, були проти такого поділу. Це негативний сигнал для людей з окупованих територій, що ми більше опікуємося тими, хто за кордоном. І ми вважаємо, що це помилковий поділ повноважень. Що людьми, які постраждали від війни, де б вони не знаходилися, має займатися одне міністерство», — каже Альона Луньова.

З початку російської військової агресії у 2014 році в Україні спостерігається проблема видачі документів для переселенців із ТОТ, які не мають українських паспортів. Через гуманітарний коридор «Мокрани — Доманове» не пропускають без українських документів. Тож українці звертаються до дипломатичних установ України за кордоном, щоб отримати посвідчення на повернення. Установа посилає запит до Державної міграційної служби, щоб отримати інформацію з Єдиного державного демографічного реєстру.

«Але Державна міграційна служба часто не підтверджує це. Ця проблема з ідентифікацією існує роками. Під час окупації регіонів у 2014 році, ідентифікаційні документи залишилися там. Тож у Єдиному державному демографічному реєстрі може не бути інформації про молодих людей, які жили в окупації, або про дорослих, які свій перший паспорт отримали на ТОТ. Єдиним виходом може бути посвідчення на повернення, щоб в'їхати з ним до України. Але відсутність у реєстрах, складність ідентифікації ускладнює все це. І поки що я не бачу координаційної ролі Мінрозвитку в цьому питанні», — ділиться Альона Луньова.

До того ж, каже експертка, спостерігаються прогалини в комунікації:

«Зараз почалися розмови про так звану депортацію українців із росії, якщо ті не мають паспортів рф. Хто має вийти і сказати, як людям поводитися? Це має робити міністерство, яке за це відповідає. А вони не роблять і мовчать. Зараз люди, наближені до Трампа, кажуть, що на ТОТ відбувся якийсь там законний референдум. Хто має вийти і сказати, що це неправда? Що люди не виявляли волю, що це було порушення? Ми бачили лише дуже обережну позицію Представництва Президента України в Криму. І все. Більше ніхто з

державних органів не висловився. І Мінрозвитку теж. Найгірше, що ми вже припинили від них це чекати».

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

31.03.2025

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/karitas-ukrayiny-gotovyj-spryyaty-shvydshomu-napovnennyu-reyestru-dostupnogo-zhytla-dlya-vpo-%e2%80%92-zaznachaye-ekspert-z-soczialnogo-zhytla-karitasu-ukrayiny-sergij-pyzhov/>

«Карітас України готовий сприяти швидшому наповненню реєстру доступного житла для ВПО», – зазначає експерт з соціального житла Карітасу України Сергій Пижов

Днями в Києві говорили про доступне житло для ВПО в межах презентації дослідження Інституту Житла «Муніципальний житловий фонд в Україні: виклики та можливості».

У межах напрацювань експерти визначили причини житлової кризи в різних громадах та в цілому. Це важливо було дослідити, адже з березня діє новий Закон України 4080-ІХ про створення реєстру доступного житла для ВПО. Ця база потрібна для того, аби розуміти, скільки об'єктів нерухомості є в Україні, яку можна задіяти для розселення ВПО, у якому стані ці об'єкти та інші нюанси. Завдяки такому реєстру представники влади, благодійні організації та міжнародні партнери будуть бачити повну картину того, який об'єм роботи необхідно зробити, аби внутрішньо переміщені люди мали доступне житло.

Окрім того, процес наповнення такої бази дуже важливий, тому що він має бути прозорий та оперативний.

«Ми, зі своєї сторони, як представники міжнародного фонду та маючи сформовані команди інженерів на місцевому рівні, готові долучитися до складу комісії з обстеження об'єктів нерухомого майна для проживання ВПО. Це сприятиме якомога швидкому наповненню бази даних про наявне муніципальне житло та його стан, – зауважив у своїй промові на презентації Сергій Пижов, експерт з соціального житла Карітасу України, а також додав: – Облік та упорядкування інформації про об'єкти нерухомого майна також дозволить оперативно ухвалювати рішення щодо розподілу житла відповідно до запитів ВПО та можливостей громад».

До того ж експерт відзначив, що саме питання комплексної допомоги ВПО та доступу до житла визначають, чи інтегруються ВПО в нових громадах, чи зможуть вони будувати своє майбутнє в Україні, чи будуть змушені виїхати за кордон.

Карітас України продовжує надавати допомогу людям з вразливих категорій населення зокрема в житлових питаннях. Допомагаємо громадам приймати ВПО, проводимо регулярно оцінку потреб та відповідаємо на них.

***

04.04.2024

ГО “Громадський холдинг “ГРУПА ВПЛИВУ”

<https://www.vplyv.org.ua/archives/9908>

#ЗаконодавчаІніціатива №13136 щодо удосконалення механізму надання компенсацій та обліку нерухомого майна, включаючи поширення компенсації на об’єкти пошкоджені або знищені починаючи з 19 лютого 2014 року

Опис зображення: На зображенні на світло-блакитному фоні вверху по центру графічне зображення будівлі Верховної Ради України помаранчевого кольору. В лівому верхньому куті такого ж кольору текст “ГРУПА ВПЛИВУ”. В правому верхньому куті логотип організації сірого кольору. По центру на помаранчевому фоні текст світло-блакитного кольору: “#ЗаконодавчаІніціатива №13136 щодо удосконалення механізму надання компенсацій та обліку нерухомого майна, включаючи поширення компенсації на об’єкти пошкоджені або знищені починаючи з 19 лютого 2014 року”

Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань захисту майнових і немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії РФ проти України подала до Парламенту проєкт змін до Закону України “Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об’єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України”, надалі – Закон.

Законопроєкт зареєстрований 26 березня за реєстраційним номером 13136.

Метою проєкту є удосконалення механізму надання компенсацій та обліку нерухомого майна, поширення механізму компенсації на об’єкти пошкоджені або знищені починаючи з 19 лютого 2014 року та визначення особливостей компенсації за об’єкти нерухомості, розташовані у багатоквартирних будинках, зокрема шляхом їх комплексного відновлення (відбудови) включаючи нежитлові приміщення, а також приміщення, які належать юридичним особам.

Законопроєктом пропонують, серед іншого:

- поширити дію Закону на житло, знищене/пошкоджене з початку збройної агресії (з 19 лютого 2014 року);

- замінити термін “бойові дії, терористичні акти, диверсії, спричинені збройною агресією” на термін “збройна агресія”, визначений у Законі України “Про оборону України”. Зазначене потрібно для узгодження термінів із чинним законодавством. Також це дасть змогу враховувати знищене/пошкоджене житло внаслідок дій/бездіяльності окупаційних адміністрацій – знесення житла, непроведення ремонту тощо;
- запровадити особливості компенсації за житло, розташоване у багатоквартирних будинках шляхом відновлення/відбудови, в тому числі нежитлових приміщень та приміщення, що належать юридичним особам;
- у разі відмови фізичної особи – власника житла, розташованого в багатоквартирному будинку у відновленні та/або відбудові, надавати такій особі сертифікат на придбання об’єкта житлової нерухомості, а відновлену квартиру передавати у комунальну власність для подальшого використання як соціальне житло;
- доповнити перелік отримувачів компенсації такими категоріями, як “іноземці або особи без громадянства, які на законних підставах постійно або тимчасово проживають в Україні, юридичні особи”. При цьому передбачається, що такі особи мають право на компенсацію за винятком осіб, пов’язаних із державою-агресором;
- уточнити норми Закону для забезпечення функціонування механізму “дистанційного обстеження” житла, а саме: ввести термін “інформаційні продукти дистанційного зондування Землі” та надати можливість проводити фото- та відеофіксацію факту знищення житла на території, де велися чи ведуться бойові дії неповним складом комісії;
- заборонити встановлювати або створювати обмеження чи відмовляти у поданні або прийнятті заяви про надання компенсації на підставі відсутності можливості її розгляду, браку фінансових ресурсів для надання компенсації чи неможливості проведення обстеження на момент подання заяви;
- збільшити строк подання заяви про надання компенсації після завершення воєнного стану (з 1 до 3 років);
- передбачити, що першочергово здійснюється надання компенсацій за єдине житло сім’ї отримувача компенсації.

***

02.04.2024

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/na-chernihivshchyni-komanda-rokady-stvoryla-bezpechnyi-prostir-dlia-ditei/>

На Чернігівщині команда «Рокади» створила безпечний простір для дітей

Дев'ятий за рахунком безпечний простір для дітей на Чернігівщині облаштувала команда благодійного фонду «Рокада».

Створили його у центрі дитячої та юнацької творчості Срібнянської селищної громади.

Центр відвідує понад 60 дітей.

«Ми продовжуємо облаштовувати безпечні середовища для дітей громад регіону – у тому числі внутрішньо переміщених. У просторі впроваджуватимуться інтегровані програми – відпочинок, освіта, психосоціальна підтримка тощо. Цього місяця плануємо відкрити ще один такий простір в області», – зазначила регіональна координаторка благодійного фонду «Рокада» у Чернігові Ольга Юрченко.

Втілення проєкту стало можливим завдяки фінансовій підтримці UNHCR Ukraine – Агентства ООН у справах біженців в Україні.

«Для всіх жителів селища відкриття такого простору – важлива подія. Ми спільно створили можливість для якісного дозвілля наймолодших представників громади. Це і про розвиток, і про згуртованість, і про інтеграцію, і про підтримку. Радіємо разом із усіма», – додала старша соціальна працівниця регіонального офісу благодійного фонду «Рокада» Людмила Давиденко.

Нагадаємо, раніше безпечні простори для дітей команда благодійного фонду «Рокада» у Чернігівській області створила у містах Борзна та Бобровиця, а також у селах Шаповалівка, Нова Басань, Старий Білоус, Киселівка, Пакуль і Тупичів.

***

31.03.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/subsydiya-na-orendu-zhytla-dlya-vpo-yak-pokrashchyty-dostup-do-derzhavnoyi-prohramy>

СУБСИДІЯ НА ОРЕНДУ ЖИТЛА ДЛЯ ВПО: ЯК ПОКРАЩИТИ ДОСТУП ДО ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ?

В Україні із січня 2025 року запрацювала нова державна програма соціальної підтримки, яка надає внутрішньо переміщеним особам можливість компенсувати витрати на оплату вартості оренди житла. Вигоду від цього інструмента матимуть і орендодавці житлових приміщень: їм держава готова

компенсувати суми податків, нарахованих на дохід від орендної плати. Новий механізм субсидування покликаний посилити спроможність ВПО в пошуку доступного житла. Основна умова для отримання субсидії — наявність укладеного договору оренди й підтвердження того, що витрати родини на оплату користування житловим приміщенням перевищують 20% їхнього сукупного доходу.

Так, у державі з'явився додатковий інструмент забезпечення житлом у контексті кризи внутрішнього переміщення, який, окрім цього, також потенційно може посприяти детінізації ринку оренди житла в Україні. Утім його впровадження супроводжують певні виклики, подолання яких сприятиме максимально ефективній реалізації програми. Про вдосконалення державного механізму надання субсидії на оренду житла для ВПО, про міфи навколо цього інструмента соціальної підтримки та про покращення доступу до програми — говоритимемо далі.

Переваги державної програми

Програма субсидування оренди житла дає можливість внутрішньо переміщеним особам забезпечити себе доступним житлом на більш стабільних умовах. А саме:

1. Механізм передбачає часткову компенсацію податків з доходів, отриманих від передання своєї нерухомості в користування ВПО.
2. Гарантує юридичний захист обох сторін договору оренди житлового приміщення, оскільки передбачає офіційне оформлення такого договору, що своєю чергою має переваги як для орендаря, так і для орендодавця.
3. Програма враховує, що вартість оренди житла відрізняється в різних регіонах, великих містах і сільській місцевості. Тож розмір субсидії залежить від кількох чинників: сукупного доходу родини, кількості членів сім'ї та населеного пункту, де вони орендують житло.
4. Оформити субсидію можна як офлайн (у сервісних центрах Пенсійного фонду України або ЦНАПах), так і онлайн через вебпортал чи мобільний застосунок Пенсійного фонду України.

Виклики впровадження нового інструмента

Оскільки субсидія на оренду житла є абсолютно новим інструментом для держави, станом на сьогодні Пенсійний фонд України отримав лише приблизно 1 000 звернень внутрішньо переміщених осіб з приводу консультацій щодо оформлення субсидії.

«Дійсно, ми бачимо невелику кількість заяв. Саме тому ми хочемо говорити про цей інструмент. Ця програма доступна не тільки для внутрішньо переміщених осіб, які зазнали переміщення після 24 лютого 2022 року, а й для тих, хто є внутрішньо переміщеною особою з 2014 року», — наголосила перша заступниця Міністра соціальної політики України Дарія Марчак під час просвітницького заходу у Львові 19 березня на тему «Субсидія на оренду для ВПО в Україні: початок шляху. Нові виклики. Міфи», організованому Міністерством соціальної політики України за підтримки Агентства ООН у

справах біженців, у співпраці з БФ «Право на захист» і за сприяння Українського католицького університету і Координаційного центру допомоги цивільному населенню при Львівській ОВА.

«Львівщина — одна з областей, які найбільш активно приймали внутрішньо переміщених осіб. Були моменти, коли їхня кількість перевищувала 650 тисяч. Наразі офіційно зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб — 205 тисяч. Пенсійний фонд уже надав близько 70 консультацій (по області — ред.), але поки що отримано лише п'ять заявок на субсидію на оренду житла», — повідомила заступниця голови Львівської ОВА Христина Замула.

За словами Голови Ради з питань ВПО при Львівській обласній військовій адміністрації та керівниці Львівського регіонального офісу БФ «Право на захист» Олени Грекової, поки що відчувається низький рівень обізнаності населення про відповідну урядову ініціативу.

Як пояснила перша заступниця Міністра соціальної політики України Дарія Марчак, головний виклик, який постав перед внутрішньо переміщеними особами, — це небажання орендодавців офіційно укладати договори оренди.

Тому субсидія на оренду спрямована на:

- посилення платоспроможності внутрішніх переселенців, тобто допомога ВПО з боку держави в оплаті вартості оренди;
- стимулювання власників житла офіційно передавати його в оренду внутрішньо переміщеним особам у спосіб гарантування покриття державою податкових зобов'язань;
- юридичний захист як орендарів, так і орендодавців через укладення офіційного договору оренди, зміст якого включає, зокрема, опис майна та його стану.

Розширення доступу до державної програми

Як зауважила перша заступниця Міністра соціальної політики України Дарія Марчак, впровадження експериментального проекту продемонструвало, що його практична реалізація потребує постійного фокуса. Тож після початку роботи механізму субсидій Уряд напрацював зміни щодо можливості використання індивідуальних договорів з мінімальним набором обов'язкових умов. Також вони стосуються поширення дії програми на юридичних осіб як орендодавців.

Нині ж, за її словами, Міністерство соціальної політики України веде роботу з приводу можливості залучення Пенсійного фонду до програми в ролі податкового агента, який не лише компенсуватиме орендодавцю податки, а й безпосередньо сплачуватиме їх і подаватиме всю необхідну звітність до податкових органів. А це зі свого боку звільнить від додаткового навантаження власників житлових приміщень.

«Вивчаючи міжнародний досвід багатьох країн, можна стверджувати, що успішні програми субсидування оренди житла часто підтримуються ефективною політикою оподаткування. Гнучкі податкові рішення та активна роз'яснювальна робота державної податкової служби можуть стати

ключовими факторами ефективності реалізації інструменту субсидії на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб.

Також в умовах війни та економічної нестабільності, вкрай важливо, щоб програма могла адаптуватися до викликів сьогодення, таких як коливання валютного курсу та динаміка цін на ринку оренди, вимушене переміщення значної кількості власників житла за кордон у зв'язку з війною, переважання попиту на орендоване житло над пропозицією у великих містах.

Лише у синергії Уряду, місцевої влади, рад ВПО, професійних ріелторських спільнот, бізнесу та громадськості цей інструмент має потенціал сталого житлового рішення для внутрішньо переміщених осіб, розселення людей з місць тимчасового проживання та подальшої їх інтеграції у приймаючій громаді», — заявила Ксенія Гедз, адвокаційна координаторка БФ «Право на захист».

***

31.03.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/nova-poshta-humanitarian-i-bf-skhid-sos-u-berezni-vidpravlyly-majzhe-2-tonny-vazhlyvyh-vantazhiv/>

Nova Poshta Humanitarian x БФ «Схід SOS» у березні відправили майже 2 тонни важливих вантажів

Кожен день війни – це виклик для тих, хто залишився вдома під обстрілами, хто вимушено поїхав і намагається знайти новий дім, хто рятує життя і допомагає іншим.

Завдяки підтримці Нової пошти ми щомісяця маємо змогу відправляти життєво необхідну допомогу туди, де вона найбільш потрібна. Це продукти для переселенців, спорядження для рятувальників, речі для облаштування укриттів та багато інших цінних вантажів.

За системою, доступній для громадських організацій і волонтерів, ми отримуємо бали, що покривають витрати на доставку благодійної допомоги.

У березні відправили 1 996 кг вантажів:

- 1 632 кг харчових наборів для переселенців із Покровської, Вугледарської, Бахмутської, Костянтинівської та Сартанської громад Донеччини, які мешкають у Чернівцях
- майже 277 кг особистих речей евакуйованих із Донеччини
- 47,5 кг спецобладнання для ДСНС Покровська та Дніпра
- понад 22 кг устаткування для укриттів у місцях тимчасового проживання для переселенців у Дніпрі (лави, вішаки та інші побутові речі)
- понад 17 кг документів від партнерів, волонтерів і отримувачів допомоги

Ми вдячні Новій пошті за можливість оперативно доставляти допомогу тим, хто її потребує.

***

31.03.2025

КримSOS

<https://krymsos.com/krymsos-pereselenczi-z-krymu-zmozhut-ponovlyuvaty-pensiyi-za-sproshhenym-mehanizmom/>

КримSOS: переселенці з Криму зможуть поновлювати пенсії за спрощеним механізмом

20 березня 2025 року набрала чинності постанова Кабміну України №299, яка передбачає спрощену систему виплат пенсій для ВПО, громадян України, що проживають на ТОТ, та біженців. Про це адвокат КримSOS Віктор Вуйка повідомив у інтерв'ю з Суспільне Крим.

«Згідно з постановою Кабінету Міністрів №299, у разі відсутності обміну інформацією між органами пенсійного забезпечення України та рф, неодержання пенсії від органів пенсійного забезпечення росії підтверджується повідомленням про це органу Пенсійного фонду в заяві особи про призначення, поновлення та продовження виплати пенсії. Тобто, тепер достатньо лише заяви від пенсіонера», – зазначає Віктор Вуйка.

Раніше для поновлення української пенсії мешканцям Криму необхідний був документ-підтвердження, що вони не отримують пенсію від росії. До 2022 року пенсійний фонд України звертався до органів пенсійного забезпечення рф, які надавали таке підтвердження. Однак через розірвання дипломатичних відносин з рф, Пенсійний фонд відмовляв у поновленні пенсій, тож громадяни України змушені були поновлювати виплати через суд.

За юридичною допомогою щодо поновлення грошових виплат до КримSOS звернулося 20 пенсіонерів з Криму, 5 з яких виграли судовий процес. 15 справ перебувають на судовому розгляді.

***

02.04.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/fahivchini-bf-shid-sos-vidvidali-pereselenciv-z-donechchini-v-geriatriyi-na-kiyivshchini>

Фахівчині БФ «Схід SOS» відвідали переселенців з Донеччини в геріатрії на Київщині

Команда Благодійного фонду «Схід SOS» запустила супровід евакуйованих зі прифронтових територій на постійному місці проживання.

Одними з перших стали візити психосоціальної команди БФ «Схід SOS» у Черкасах до геріатричного центру у селі Медвин на Київщині, що відбулися в лютому та березні. Нині там проживають 35 людей, 18 із них були евакуйовані з прифронту екіпажами БФ «Схід SOS».

Аби розмістити переселенців, команда БФ «Схід SOS» доклала чимало зусиль для створення гідних умов, зокрема й встановила функціональні ліжка, передала меблі та побутову техніку, сонячні панелі. Також фонд запустив будівництво ліфта, який допоможе жителям частіше бути на свіжому повітрі.

Фахівчині команди з теплом і турботою підтримали кожного в центрі. Психологині надали індивідуальні консультації та провели дихальні практики для подолання тривожності. Кейс-менеджерка в індивідуальних бесідах перевірила статус оформлення соціальної допомоги та зібрала запити, які допоможуть зробити проживання в центрі більш комфортним.

«Ці поїздки пронизані розумінням, що безпека, житло та догляд – лише частина шляху. Для евакуйованих не менш важливо відчувати поруч людей, які вислухають, підтримають і допоможуть адаптуватися до змін», – зазначила психологиня Людмила Бобух.

Крім того, психологині провели арттерапевтичне заняття для працівниць центру, які щодня віддають частинку себе, піклуючись про інших. У групі вони говорили про внутрішній ресурс, його джерела та способи відновлення.

Команда БФ «Схід SOS» продовжує бути поруч, спілкуватися з керівництвом центру, збирати запити та шукати можливості для подальшої допомоги, щоб кожен житель мав гідні умови. Евакуація – процес, що більший за виїзд із небезпечної зони. Це єдиний шлях до порятунку, в якому БФ «Схід SOS» прагне підтримувати постраждалих від війни на кожному кроці.

Від 24 лютого 2022 року БФ «Схід SOS» евакуював з прифронтових і деокупованих територій більше ніж 88 000 людей, зокрема й понад 12 000 людей з інвалідністю та представників маломобільних груп.

Психосоціальна підтримка в місці постійного проживання реалізується в межах проекту «Комплексна гуманітарна допомога постраждалим від конфлікту українцям та громадянам третіх країн в Україні, Польщі, Румунії та Молдові» за підтримки Diakonie Katastrophenhilfe та фінансування Міністерства закордонних справ.

***

01.04.2025

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/v-odesi-rozpochalasya-programa-modernizacziyi-zhytla-dlya-vpo-vid-karitas/>

В Одесі розпочалася програма безплатної модернізації житла для ВПО від Карітас

Благодійна організація “Карітас” розпочала реалізовувати проект “Житло для вразливих домогосподарств”, у межах якої проводитиметься безплатна модернізація житла для ВПО в Одесі та області.

Про це повідомили представники Карітас.

Модернізація житла для ВПО в Одесі

В Одесі та області розпочалася реєстрація на отримання допомоги в модернізації житла для ВПО. Реалізовує її благодійна організація “Карітас” за підтримки УВКБ ООН.

Отримати допомогу можуть внутрішньо переміщені особи (ВПО) від 24 лютого 2022 року, житло яких є:

- власним;
- в оренді з правом викупу;
- в позичці/кредиті;
- в безплатному користуванні;
- в оренді.

Важливою умовою участі в програмі є належність до однієї або декількох категорій вразливості, а саме:

- домогосподарства з доходом нижче 6 318 гривні на особу в місяць або які втратили джерело доходу;
- одинока матір/одинокий батько або опікун однієї дитини чи декількох дітей віком до 18 років;
- родина, у якій є вагітна жінка або мати з дитиною до 3 років;
- родина з 3 або більше дітьми;
- сім'я з усиновленою дитиною;
- сім'я, яка виховує дітей як опікуни;
- член родини має інвалідність або тяжке/хронічне захворювання;
- самотня людина старшого віку (60+) або домогосподарство, яке складається з одного-двох літніх людей, які не мають підтримки рідних.

Як подати заявку

Для того, щоб долучитися до участі в програмі модернізації власного житла, ВПО повинні заповнити спеціальну форму за посиланням: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdSF9psepUCbjXE3S7tVfs7Zr5MLhjNnHnPM6GK6ulh7koFWA/viewform>.

***

01.04.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/v-ukraini-obladnuiut-mistsia-tymchasovoho-prozhyvannia-dlia-vpo-dlia-liudey-z-invalidnistiu/>

В Україні обладнують місця тимчасового проживання для ВПО для людей з інвалідністю

Щоб сприяти розв'язанню проблеми розселення людей з інвалідністю, благодійний фонд «Схід SOS» реконструює та обладнує місця тимчасового проживання ВПО.

Про це повідомляє Східний Варіант з посилання на «Схід SOS».

Представники фонду допомагають з устаткуванням: встановлюють ліфти, пандуси, функціональні ліжка, підйомачі, інклюзивні ванни, меблі,

шафи, телевізори, засоби для довкілля. Або ж проводять капітальний ремонт приміщення під зобов'язання громади заселити туди маломобільних та людей з інвалідністю, яких евакуювали представники «Схід SOS».

«Нам дуже допомагає партнерська організація «Океан Добра». Це транзитний центр для маломобільних людей, де евакуйовані люди з прифронтових територій можуть пройти вже мінімальну реабілітацію. Зазвичай у транзитному центрі вони перебувають декілька тижнів після евакуації, доки їм шукають постійне помешкання», — розповідає Євген Голованевський, координатор напрямку відбудови «Схід SOS».